



GÜVENCEHESABI

HUKUK BÜLTENİ

Şubat-2026

6.Sayı

ÖNSÖZ

■ Güvence Hesabı Hukuk Bülteni Panorama 2025 – 6. Sayı Yayında!

2025 yılı, sigorta hukukunda yalnızca mevzuat değişiklikleri ve yargı kararlarının yoğunlaştığı bir dönem değil; hukuki yaklaşımın, yargısal bakışın ve sistemin işleyişine dair temel kabullerin yeniden şekillendiği bir yıl olmuştur. Sigorta hukukunun dinamik yapısı, mevzuattaki değişiklikler, yargı kararları ve uygulamayı şekillendiren düzenlemelerle sürekli olarak dönüşmektedir. Bu değişim; tüm paydaşlar açısından takibi zorunlu kılan, vazgeçilmez bir gereklilik hâline gelmiştir.

Türk hukuk sisteminde mülkiyet hakkının korunmasına yönelik yaklaşım ile enflasyonist etkilerin yargı kararları aracılığıyla dengelenmesi hem sigortacılık sektöründe hem de hukuk yargılamalarında önemli gelişmeler olarak karşımıza çıkmıştır.

Elimizdeki Panorama Bülteni, 2025 yılı boyunca ortaya çıkan mevzuat ve içtihat gelişmelerinden hareketle yılın genel bir hukuki fotoğrafını sunmayı; 2026 yılına taşınan risk alanlarını, dönüşüm başlıklarını ve yeni parametreleri bütüncül bir perspektifle ele almayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, Anayasa Mahkemesinin kritik kararları, sektör yapısını güçlendiren düzenleyici adımlar, sektörel standartlaşma ve enflasyon koruması, veri sorumluluğu bilincini artıran kişisel verilerin korunmasına ilişkin uyarılar ve uygulamaya yön veren yargısal içtihatlar, bu panoramanın temel eksenlerini oluşturmaktadır.

Sigorta; bireyin geleceğini güvence altına alan, toplumun risklerle mücadelesinde ortak bir dayanışma zemini oluşturan temel bir güven mekanizmasıdır. Güvence Hesabı, bu sistem içinde sigortanın güven temeli üzerinde işleyişini destekleyen ve dengeleyici bir rol üstlenen kurumsal yapılar arasında yer almaktadır. Sigortanın ertelenebilir bir tercih değil; sürdürülebilir bir sistem için vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğu gerçeği, bu rolün temel dayanağını oluşturmaktadır.

Bu gelişmeler doğrultusunda hazırladığımız 2025 Düzenlemelerinin Işığında 2026'dan Beklentiler, sektörün daha dayanıklı, daha şeffaf ve daha öngörülebilir bir yapıya doğru evrildiğini gösteren güçlü bir yol haritası sunmaktadır.

Bu panorama bülteninin, hukukçular ve sigorta camiası başta olmak üzere tüm sektör paydaşları için temel bir başvuru kaynağı olmasını temenni ediyor; çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyorum.

Özgür ÖNTÜRK
Güvence Hesabı Genel Müdürü



GÜVENCE HESABI

HUKUK BÜLTENİ

Şubat-2026

6.Sayı

GÜVENCE HESABI HUKUK BÜLTENİ 2025 YILI PANORAMASI

1. ANAYASA MAHKEMESİNİN REFORM MAHİYETİNDEKİ KARARLARI

Anayasa Mahkemesi (AYM), 2025 yılında mülkiyet hakkını korumak adına önemli kararlar almıştır:

A. Parasal Sınırlarda "Dava Tarihi" Devrimi (AYM'nin 04.12.2024 tarihli 2023/182 E. 2024/203 K sayılı kararı)

Anayasa Mahkemesi, HMK Ek Madde 1/2'de yer alan "...341'inci, 362'nci..." ibarelerini iptal ederek, istinaf ve temyiz kanun yollarına başvuruda parasal sınırın hüküm tarihine göre belirlenmesi esasını anayasal açıdan sakıncalı bulmuştur. Kararda, kanun yoluna erişim hakkının, uyuşmazlığın doğduğu veya davanın açıldığı tarihte geçerli parasal sınırların esas alınmaması nedeniyle ölçüsüz biçimde sınırlanabileceği belirtilmiş; bu nedenle kanun yolu sınırlarının belirlenmesinde hukuki ilişkinin kurulduğu yahut davanın açıldığı tarihin esas alınması gerektiği vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda 04/06/2025 tarihli Resmi Gazete ile parasal sınırların davanın açıldığı tarihe göre belirlenmesi kabul edilmiştir.

B. Caner ŞAFAK Pilot Kararı ve Munzam Zarar (AYM'nin Caner ŞAFAK (B. No: 2024/41763, 08.07.2025) bireysel başvuru kararı)

Anayasa Mahkemesi, yasal faizin enflasyon karşısında alacakların değerini koruyamadığı ve munzam zararın mevcut uygulamayla ispatının alacaklıya aşırı külfet yüklediği gerekçesiyle mülkiyet hakkı ve etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine karar verdi.

AYM, Yargıtay'ın aksine gecikmiş alacakların enflasyon karşısında ciddi değer kaybına uğradığını ve mevcut hukuk yollarının bu kaybı telafi etmede yetersiz kaldığını tespit etti. Munzam zararın ispatına ilişkin mevcut yaklaşımın alacaklıya aşırı bir külfet yüklediği belirtildi.

Sorunun yapısal nitelikte olduğunu belirleyen Mahkeme, sorunun çözümü için kararın TBMM'ye bildirilmesine karar vermiştir. Böylelikle özel hukuk kişileri arasındaki alacakların enflasyon karşısında uğradığı değer kaybını telafi edecek etkin bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

C. Kanuni Faiz ve Değer Aşınması (Anayasa Mahkemesinin 22.07.2025 tarih 2024/24 E. 2025/164 K. sayılı kararı)

AYM, 3095 sayılı Kanun'un 1. maddesini "sözleşmeden kaynaklanmayan borç ilişkileri" yönünden iptal etmiştir. Kararda, yasal faiz oranının enflasyon altındaki aşınmayı telafi edemediği, paranın değerindeki hissedilir aşınma ile mülkiyetin gerçek değerinin azaldığı ve alacaklının yatırım getirisinden mahrum kaldığı vurgulanmıştır.

Sadece kanuni faiz öngörülmesinin enflasyon karşısındaki aşınmayı telafi etmeye yetmediği; alacağın gerçek değerini koruyacak etkili mekanizmaların hukuk sisteminde bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

2. SEDDK DÜZENLEMELERİ VE SEKTÖREL STANDARTLAŞMA ÇALIŞMALARI

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK), 2025 yılında sigortacılık sektörünü yakından etkileyen, sektörde uygulama birliğini tesis eden stratejik genelgeler yayımlamıştır:

A. Tam ve Ağır Hasar Kriterleri Objektiflik (Genelge 2025/12)

Araçların hangi koşullarda "tam veya ağır hasar" sayılacağına dair somut kriterler getirilmiştir. Tam hasar; hasar tutarının aracın rayiç değerini aşması ve aracın onarım kabul etmemesi; ağır hasar ise hasar tutarının rayiç değerinin %60'ını aşması veya genelgede belirtilen kritik parçalar zarar görmesi olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca tam/ağır hasar tespitinin doğru yapılabilmesi için işlemin yalnızca ruhsatlı sigorta eksperleri tarafından yapılması zorunlu kılınmıştır.

B. Trafik Sigortasında Adil Prim ve Referans Poliçe Düzenlemeleri (Genelge 2025/20)

Hasar geçmişinin doğru değerlendirilmesi ve referans poliçe kullanımı netleştirilerek sigortalı hakları koruma altına alınmıştır. Gerçek kişi işleten adına düzenlenecek poliçelerin primlerinin tespitinde kullanım türü aynı araç grubunda, ilk 5 araç için primler özel; 6 ve üzeri araç için primler tüzel olarak değerlendirilecektir. Yine referans poliçe belirleme ve hasar bildirimi durumunda basamak düzenlemesine yer verilmiştir.

C. Bedeni Tazminat Dosyalarında Açılış Tutarları (Genelge 2025/21)

Trafik sigortası bedeni hasar taleplerinde sektör genelinde dosya açılış standartları belirlenmiştir.

Belirlenen açılış tutarları, ölüm halinde ve maluliyet durumuna göre ayrı ayrı tespit edilmiş olup bu tutarların, aksi belirlenmedikçe asgari ücret artış oranında güncellenmesi öngörülmüştür. Standartlığın sağlanması adına muallak düzenlemesine ilişkin ilave esaslar belirlenmiştir.

D. Değer Kaybı Ekspertiz İşlemleri (Genelge 2025/25)

Değer kaybı taleplerinde hazırlanan ekspertiz raporlarına ilişkin esaslar yenilenmiştir.

Düzenlemeye göre; aracın hasar öncesi piyasa rayiç değerinin tespiti için yetkili bayiler, galeriler ve internet kaynaklarından fiyat araştırması yapılacak, aracın teknik özellikleri, geçmiş hasar kayıtları ve emsal araç değerleri somut verilerle rapora işlenecek, değer kaybına sebep olan parçaların işçilik ve değişim detayları açıkça belirlenecektir.

Böylelikle reel değer kaybının doğru tespiti ile uyuşmazlıkların azaltılması amaçlanmaktadır.

E. Özel Sağlık Sigortalarında Düzenleme (Genelge 2025/28)

20/10/2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliği değişikliğe uğramıştır. Bu genelgede söz konusu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin esaslara yer verilmiştir. Genelgede özel sağlık sigortalarında; bilgilendirme, sözleşmenin kurulması, hekim görüşü, yenileme, teklifname, bekleme süreleri, ömür boyu yenileme garantisi/kazanılma şartları, plan değişikliği ve geçiş işlemlerine ilişkin birçok hususta detaylı düzenlemelere yer verilmiştir.

3. DİNAMİK PARAMETRELER VE ENFLASYON KORUMASI

A. DASK Teminatlarında Aylık Enflasyon Koruması

07/03/2025 tarihli Resmî Gazete ile yapılan düzenleme kapsamında, Zorunlu Deprem Sigortası teminat tutarları her ay, TÜİK tarafından açıklanan Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınarak artırılmasına karar verilmiştir. Bu düzenleme ile DASK poliçelerine aylık enflasyon koruması getirilmiştir.

B. Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Yönetmeliğinde TÜFE Güncellemesi

Hak sahiplerince talep edilmeyen tutarların, hak sahiplerin kalıcı veri sağlayıcısı aracılığıyla ve iadeli taahhütlü mektupla bilgilendirilmesi gereken alt sınırların her yıl Ocak ayında TÜFE değişim oranına göre güncellenmesi kuralı getirilmiştir. 2026 yılı için bu tutarlar güncellenmiştir.

C. 2026 Yılı ZMSS Teminat Limitleri

27/12/2025 tarihli Resmi Gazete ile 01.01.2026'dan itibaren ZMSS teminat limitleri artırılarak, güncel ihtiyaçlara uygun şekilde belirlenmeye çalışılmıştır. Teminat limitlerinin artması ile toplumun risklerle mücadelesinde sigortacının üstlendiği rol daha da kritikleşmekte ve sigorta sistemi dayanışma temelindeki vazgeçilmez konumunu güçlendirerek sürdürmektedir.

4. TAHSİLAT SÜREÇLERİNDE KVKK İHLALİ UYARISI

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK), alacaklı vekillerinin tahsilat süreçlerinde borçlu yakınlarının verilerine izinsiz erişerek bilgi paylaşmasını "hukuka aykırı veri işleme" olarak tanımlamıştır. Bu faaliyetlerin KVKK'nın genel ilkelerini ihlal ettiği ve ciddi idari/cezaî sorumluluklar doğuracağı önemle vurgulanmıştır.

5. YARGISAL İÇTİHATLAR

A. Arabuluculuk Masrafları – KTK m.97 Kapsamında Başvuru Dava Şartı Yerine Getirilmişse Davalıya Yüklenemez (Yargıtay 4. HD, 2022/2615 E., 2024/7426 K., 09.09.2024)

Yargıtay, dava açılmadan önce sigorta şirketine yapılan başvurunun dava şartı niteliğini taşıması nedeniyle, uyuşmazlığın artık zorunlu arabuluculuğa tabi kabul edilemeyeceğini belirtmiştir. Bu nedenle arabuluculuk giderlerinin davalıya yükletilmesi hatalı bulunmuş ve bozma sebebi sayılmıştır.

B. Güvence Hesabı Ödemelerinde İstirdat – Borçlu Sanma Koşulu (İstanbul BAM 8. HD, 2022/238 E., 2025/423 K., 20.03.2025)

İlk derece mahkemesi, Güvence Hesabı'nın yaptığı ödemenin "kendisini borçlu sanarak" yapılmış sayılamayacağı görüşüyle davayı reddetmiştir. Bölge Adliye Mahkemesi ise Güvence Hesabı Yönetmeliği m.20 uyarınca, dosya içeriğinin ödemenin borçlu sanılarak yapıldığına işaret ettiğini belirterek, sebepsiz zenginleşen kapsamındaki ödemenin iadesi talebini haklı bulmuş ve davayı kabul etmiştir.

C. Kanun Yolu Kesinlik Sınırlarında Esas Alınacak Tarih (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 2024/10-205 E., 2025/410 K., 02.07.2025)

Hukuk Genel Kurulu, 7550 sayılı Kanunla getirilen parasal sınırlar için dava tarihinin esas alınacağına ilişkin düzenlemeye geçiş hükmü bulunmadığından, değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce verilmiş kararların kanun yoluna tabi olup olmadığının belirlenmesinde karar tarihinin esas alınması gerektiğine hükmetmiştir.

D. Geçici İş Göremezlik – Sürekli Sakatlık Teminatı Kapsamında (Yargıtay 4. HD, 2022/14422 E., 2025/314 K., 09.01.2025)

Daire, geçici iş göremezlik zararının sürekli sakatlık teminat limiti kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. İtiraz Hakem Heyeti'nin bu zararı tedavi gideri kapsamında ele alması hatalı bulunmuş, tazminat toplamının sürekli sakatlık teminat limitini aşamayacağı gerekçesiyle karar bozulmuştur.

E. Zincirleme Davalar – Hakkın Kötüye Kullanılması ve Usul Ekonomisi (Yargıtay 4. HD, 2023/9773 E., 2025/5472 K., 09.04.2025)

Yargıtay, davacının aynı kazaya ilişkin zarar kalemlerini ayrı ayrı davalarla talep etmesi; davalıyı gereksiz vekâlet ilişkilerine, ek yargılama giderlerine ve emek kaybına zorladığından mahkemeye erişim hakkının kötüye kullanımı ve "yargısal taciz" olarak değerlendirilmiştir. Tek davada çözülebilecek bir uyuşmazlığın zincirleme davalara bölünmesi usul ekonomisine aykırı bulunmuş; diğer dosyaların celbiyle özellikle vekalet ücreti yönünden yeniden değerlendirme yapılması için karar bozulmuştur.

6. 2025 DÜZENLEMELERİNİN IŞIĞINDA 2026'DAN BEKLENTİLER

2026 yılında hukuk düzeninin, 2025 yılında Anayasa Mahkemesi kararları ve idari düzenlemelerle şekillenen kritik gelişmeler doğrultusunda, özellikle alacakların enflasyon karşısındaki korunması, faiz rejiminin yeniden yapılandırılması ve sigorta hukukunda şeffaflık ile tüketici güvencelerinin artırılması ekseninde kapsamlı bir dönüşüm geçirmesi beklenmektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin *Caner Şafak* pilot kararıyla munzam zararın ispatına ilişkin hususların altının çizilmesi ve TBMM'ye özel bir düzenleme çağrısında bulunulması, kanuni faizin güncellenmesine ve alacakların reel değerini korumaya yönelik yeni hukukî mekanizmaların oluşturulacağına işaret etmektedir. Bu çerçeveyi destekleyen bir diğer önemli gelişme ise 3095 sayılı Kanun'un 1. maddesinin sözleşme dışı borç ilişkileri bakımından iptali olup, karar alacakların enflasyon karşısında değer aşınmasına uğramasını telafi edecek daha güçlü ve yapısal bir faiz rejimine duyulan ihtiyacı vurgulamaktadır.

Öte yandan, trafik sigortasında 2025/20 sayılı genelge ile getirilen adil prim ve referans poliçe düzenlemeleri, 2026 yılında prim hesaplamalarında daha veri odaklı, öngörülebilir ve eşitlik ilkesine uygun bir yaklaşımın yerleşeceğini göstermektedir.

Özel sağlık sigortalarında 2025/28 sayılı genelge ile detaylandırılan yeni uygulama çerçevesi ise bilgilendirmeden yenileme garantilerine kadar pek çok süreçte standartlaşma ve tüketici lehine güvence mekanizmalarının güçlendirilmesini sağlamaktadır.

Tüm bu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde 2026 yılının, sigortalı haklarının genişletilmesi, düzenleyici çerçevenin netleşmesi ve hukuk sisteminin enflasyonist koşullara uyarlanması bakımından önemli bir yeniden yapılanma yılı olacağı öngörülmektedir. Ancak ifade etmekte fayda vardır ki; bu düzenlemeler ile alacaklı enflasyon karşısında korunmaya çalışılırken davalı tarafın anayasal savunma hakkını kullanması engellenmemeli ve cezalandırıcı sonuçlar doğurmamalıdır.

2025'TE NELER OLDU?

2025 İlk Çeyrekte Neler Oldu?

- 01.01.2025 tarihi itibarıyla 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 38. Maddesi gereğince, 2025 yılı itibarıyla, kamu kurumları ve az tehlikeli sınıfta yer alan, 50'den az çalışanı olan işyerleri için de iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri zorunlu hale geldi.
- 02.01.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi yayımlandı.
- SEDDK tarafından 10.01.2025 tarih ve 2025/1 sayılı Sermaye Yeterlilik Hesaplamasında Kullanılan Katsayılarda Değişiklik Yapılması Hakkında 2023/1 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 22.01.2025 tarihli Resmi Gazete'de Sigorta Acenteleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- SEDDK tarafından 22.01.2025 tarih ve 2025/2 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2022/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.
- 30.01.2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 2023/182 E ve 2024/203 K sayılı kararı uyarınca; 6100 sayılı HMK'nın ek 1. maddenin 2. fıkrasında yer alan "341. ve 362." ibareleri iptal edildi.
- 14.02.2025 tarihli Resmi Gazete'de İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ yayımlandı.
- 14.02.2025 tarihli Resmi Gazete'de Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik yayımlandı.
- 26.02.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Özel Nitelikli Verilerin İşlenmesine İlişkin Rehber yayımlandı.
- 27.02.2025 tarihli Resmi Gazete'de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

- SEDDK tarafından 28.02.2025 tarih ve 2025/6 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Yapmaktan Kaçınmaya İlişkin Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 05.03.2025 tarih ve 2025/2 sayılı Sigorta Şirketini Seçme Hakkının Sınırlandırılmasına İlişkin Sektör Duyurusu yayımlandı.
- 06.03.2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 2025/39 E ve 2025/35 K sayılı kararı uyarınca 2577 sayılı İYUK'un ek 1. maddenin 2. fıkrasının birinci cümlesinin "...ilk derece mahkemesi veya bölge idare mahkemesince nihai kararın verildiği tarihteki parasal sınırlar esas alınır." bölümü iptal edilmiştir.
- SEDDK tarafından 06.03.2025 tarih ve 2025/7 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 06.03.2025 tarih ve 2025/8 sayılı Sigorta Branşları İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge ve 06.03.2025 tarih ve 2025/9 sayılı Emeklilik Branşı İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarına İlişkin Genelge yayımlandı.
- 07.03.2025 tarihli Resmi Gazete'de Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.
- 08.03.2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile reeskont faiz oranı yıllık %43,25; avans faiz oranı ise yıllık %44,25 olarak güncellendi.
- 14.03.2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 2024/29 E. 2024/226 K sayılı kararı ile "manevi tazminat davaları yönünden" HMK madde 326'nın 2. fıkrasının "Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır." hükmü Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesi ile iptaline karar verilmiştir.
- SEDDK tarafından 25.03.2025 tarih ve 2025/10 sayılı KMAZMS Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2023/28 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına dair Genelge yayımlandı.

- SEDDK 28.03.2025 tarihli duyurusunda tüm sigorta poliçelerine e- Devlet üzerinden erişebileceğini açıkladı; “Artık tüm sigorta poliçeleri bir arada, e-Devlette tek ekranda...”

2025 İkinci Çeyrekte Neler Oldu?

- Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 21.04.2025 tarihli Sigorta Aracılarının Yapmış olduğu İşlemler Hakkında Genel Yazı yayımlandı.
- SEDDK tarafından 25.04.2025 tarih ve 2025/12 sayılı Motorlu Araç Sigortaları Kapsamında Tam Hasara Ya Da Ağır Hasara Uğramış Araçların Tespiti Hakkında Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 25.04.2025 tarih ve 2025/13 sayılı Kefalet Sigortası Hakkında Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 30.04.2025 tarih ve 2025/14 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2022/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.
- 05.05.2025 tarihli Resmi Gazete ’de Anayasa Mahkemesi’nin Sabriye Gören (B. No: 2020/37428, 23.01.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; Tahkim yoluna başvurmakla adil yargılanma hakkına ilişkin iddialarını denetletme imkânından kendi iradesiyle vazgeçtiği ifade edilmiştir.
- 21.05.2025 tarihli Resmi Gazete’de Sigortacılık Kanununun 30 uncu Maddesinin On İkinci ve On Beşinci Fıkralarında Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.
- SEDDK tarafından 21.05.2025 tarih ve 2025/16 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelge yayımlandı.
- 04.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de 7550 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırıldı.
- 05.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası Tarife Ve Talimatında Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife Ve Talimat yayımlandı.

- SEDDK tarafından 12.06.2025 tarih ve 2025/17 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

- 26.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Ürün ve Hizmet Sunumu Sırasında İlgili Kişilere SMS ile Doğrulama Kodu Gönderilmesi Suretiyle Kişisel Verilerin İşlenmesi Hakkında İlke Kararı yayımlandı.

2025 Üçüncü Çeyrekte Neler Oldu?

- 07.03.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) Tarife ve Talimatı doğrultusunda DASK, sigorta poliçelerine enflasyon koruması getirerek ZDS kapsamındaki Temmuz-Ağustos-Eylül ayı için teminat tutarları yeniden belirledi.
- SEDDK tarafından 09.07.2025 tarihinde Bina Tamamlama Sigortası Bilgilendirme Rehberi yayımlandı.
- SEDDK tarafından 10.07.2025 tarih ve 2025/18 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 24.07.2025 tarihinde Taban Ekspertiz Ücret Tarifelerinin Güncellenmesine İlişkin Kurul Kararı yayımlandı.
- 30.07.2025 tarihli Resmî Gazete’de Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Sigortalar Kapsamında Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- SEDDK tarafından 01.08.2025 tarih ve 2025/19 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 07.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ (2010/1)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.
- 16.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Cumhurbaşkanlığı tarafından Karayollarındaki Hız Sınırlama Uygulamalarında Yeknesaklık konulu 2025/14 sayılı Genelge yayımlandı.
- 19.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

- 20.08.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Alacaklı Vekilleri Tarafından Borçlu Olan İlgili Kişilerin Yakınlarına Ait Telefon Numaralarına Erişilmek Suretiyle Borç Bilgisinin Paylaşılmasına İlişkin Kamuoyu Duyurusu yayımlandı.
- 21.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin *Ali TİMURTAŞ (B. No: 2019/23175, 28.12.2024)* bireysel başvuru kararı yayımlanarak; Kanun yolu başvurularında kesinlik sınırı karar tutarına göre değil uyumsuzluk tutarına göre belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.
- 21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/15 E ve 2024/159 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 2330 Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.
- 21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/78 E ve 2024/164 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.
- SEDDK tarafından 21/08/2025 tarihli 2025/20 Sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Uygulanmasına İlişkin 2019/9 sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 03.09.2025 tarihli 2025/21 Sayılı Hasar Dosyası Açılışında Maktu Tutar Kullanılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.
- 06.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı tabloda yer alan bazı kâğıtlara ait maktu vergi tutarlarının yeniden Belirlenmesine Dair 10364 sayılı Cumhurbaşkan Kararı yayımlandı.
- 09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler hakkında 10380 sayılı Cumhurbaşkan Kararı yayımlandı.
- 09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerde Yer Alan Maktu Harç Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine Dair 10382 sayılı Cumhurbaşkan Kararı yayımlandı.
- 17.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti hakkında Tebliğ yayımlandı.

- SEDDK tarafından 26.09.2025 tarihli 2025/22 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 29.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin *Caner ŞAFAK (B. No: 2024/41763, 08.07.2025)* bireysel başvuru kararı yayımlanarak; alacağın enflasyonist ortamda kayba uğramasının önüne geçmek için munzam zarar müessesesinin, etkili bir hukuk yolu olmadığı ifade edilmiştir.

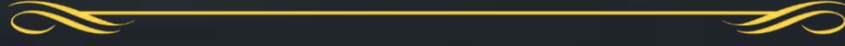
2025 Son Çeyrekte Neler Oldu?

- 08.10.2025 tarihli Resmî Gazete’de Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatında Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife ve Talimat yayımlandı.
- SEDDK tarafından 09.10.2025 tarih ve 2025/23 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 20.10.2025 tarihli Resmî Gazete’de Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- 04.11.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- SEDDK tarafından 05.11.2025 tarih ve 2025/24 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 05.11.2025 tarih ve 2025/25 sayılı Değer Kaybı Taleplerinde Ekspertiz İşlemlerine İlişkin 2022/12 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 20.11.2025 tarih ve 2025/27 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Yapmaktan Kaçınmaya İlişkin 2025/6 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 25.11.2025 tarihli Resmî Gazete’de Kıyı Tesisleri Deniz Kirliliği Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.

- 27.11.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu 585 Sıra No.lu Genel Tebliği ile yeniden değerlendirme oranı 2025 yılı için %25,49 olarak belirlendi.
- 01.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 22.07.2025 tarih 2024/24 E. 2025/164 K. sayılı kararı ile; 3095 sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun’un 1. maddesi; *"Sözleşmeden kaynaklanmayan borç ilişkileri"* yönünden iptal edildi.
- SEDDK tarafından 10.12.2025 tarih ve 2025/28 sayılı Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinin Uygulama Esaslarına İlişkin Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 12.12.2025 tarih ve 2025/29 sayılı Kefalet Sigortası Hakkında 2025/13 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 12.12.2025 tarih ve 2025/30 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2023/28 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- SEDDK tarafından 12.12.2025 tarih ve 2025/31 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2025/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 15.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Sigorta ve Reasürans Şirketleri İle Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- 15.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Tablolarının Sunumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.
- 15.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Sigortacılık Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.
- SEDDK tarafından 18.12.2025 tarihli 2025/32 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.
- 20.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti hakkında Tebliğ yayımlandı.

- 23.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 68 inci ve Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 6’ncı Maddelerinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.
- 25.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de 7571 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirildi.
- SEDDK tarafından 25.12.2025 tarih ve 2025/33 sayılı Sigortacılık Sektöründe Enflasyon Muhasebesi Uygulaması Hakkında Genelge yayımlandı.
- 27.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.
- Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından 31.12.2025 tarihli duyuru ile Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Ücret Tarifesi ve Tebligat Giderleri güncellenmiştir.
- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 98) yayımlandı.
- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 588) ile Fatura kullanma mecburiyeti sınırı 12.000 TL olarak belirlendi.
- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.
- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2026 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 10801) yayımlandı.
- Hak Sahiplerince Aranmayan Paralarda Parasal Sınırlar güncellendi.

2025'TE İZ BIRAKAN KARARLAR



İlk Çeyrekte İz Bırakan Kararlar;

- İtirazın iptali davasının takip talebiyle sıkı sıkıya bağlantılı olduğu ve takip talebinde borcun sebebinin gösterilmemesinin usule aykırı olması nedeniyle itirazın iptali davasının usulden reddi gerekmektedir. (Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 2024/935 E ve 2024/2653 K 30.09.2024 tarihli kararı)
- 2918 sayılı KTK m.97 ile sigorta şirketine başvuru zorunluluğu getirilmişken; 6325 sayılı kanunda bazı uyuşmazlıklar için getirilen -TTK m.5/A- dava şartı arabuluculuk müessesesi, uygulama alanı bulamaz. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/12689 E ve 2024/4378 K 08.05.2024 tarihli kararı)
- KTK m.97 ile sigortacıya karşı dava açabilmesi için başvuruda bulunulması şartı getirilmiştir. Tahkimin veya başka alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının zorunlu kılındığı durumlarda arabuluculuğa başvuru, dava şartı olarak uygulanmayacaktır. Bu durumda arabuluculuk ücretinden sigorta şirketinin sorumluluğu olmayacaktır. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2022/2615 E ve 2024/7426 K 09.09.2024 tarihli kararı)
- İkame araç bedeli, zarar veren aracın işleteninden talep edilebilir. Yargıtay'ın güncel ve yerleşik içtihatlarına göre, zarar veren aracın işleteninden ikame araç bedeli talep etmek için araç kiralandığına ilişkin fatura veya ödeme dekontu sunulma zorunluluğu yoktur. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2022/2615 E ve 2024/7426 K 09.09.2024 tarihli kararı)

İkinci Çeyrekte İz Bırakan Kararlar;

- Güvence Hesabı tarafından trafik kazasında yaralanan başvurana ödenen tazminatın, tescilsiz araç sürücüsünden rücuen tahsili davasında, başvuranın maluliyetinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Güvence Hesabı tarafından başvurana yapılan ödemenin, sebepsiz zenginleşme kapsamında iadesine karar verilmiştir. (İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 2022/238 E ve 2025/423 K 20.03.2025 tarihli kararı)
- Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası kapsamında talepte bulunulması durumunda kazanın şehirler arası taşıma sırasında gerçekleştiği dikkate alındığında taşımanın ücret karşılığı yapıldığı, ticari taşıma olduğu, ruhsatın yolcu taşımaya uygun olduğu gibi birçok değerlendirmenin yapılması gerekmektedir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2022/13098 E ve 2024/12695 K 11.12.2024 tarihli kararı)
- Kazaya karışan aracın çekme belgeli olduğu ve ZMSS yaptırma zorunluluğunun tespiti adına; kaza tarihi itibarıyla onarımla kullanıma uygun hale getirilip getirilmediği, aracın kullanılamaz hale gelmesinden kaynaklı çekme durumu bulunup bulunmadığı, aracın tescil kaydının olup olmadığına araştırılarak karar verilmesi gerekmektedir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/4810 E ve 2023/12288 K 20.11.2023 tarihli kararı)
- Karayolları Motorlu Araçlar ZMSS Genel Şartların B.4-f bendine göre kaza yerinin terk edilmesi halinin salt maddi hasarlı trafik kazalarında da rücu sebebi olduğuna karar verilmiştir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2024/11202 E ve 2025/2473 K 13.02.2025 tarihli kararı)

Üçüncü Çeyrekte İz Bırakan Kararlar;

- AYM'nin CMK m.253/19'u konu alan iptal kararı sonrası CMK'daki yeni düzenleme ile uyuşmazlıklarda uzlaşma olması durumunda dikkat edilmesi gereken hususlar ve yargılamaya ilişkin belirleyici unsurlar sayılmış olup bu çerçevede araştırma yapılarak bir sonuca varılması gerekmektedir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/11615 E ve 2025/5938 K 16.04.2025 tarihli kararı)
- 04/06/2025 tarihinden önce verilen kararlar açısından, 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. madde değişikliği kapsamında istinaf/temyiz incelemesinin yapılabilir olup olmadığının belirlenmesinde dava tarihi değil, karar tarihi esas alınmalıdır. (Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2024/10-205 E ve 2025/410 K 02.07.2025 tarihli kararı)
- Kaza tarihi ve hemen sonrasında bilinen yaralanmaların, ilk maluliyet raporunda yer almamış olması, maluliyet artışı kapsamında değerlendirilemez. Maluliyet artışı yönünden değerlendirme yapılabilmesi için, maluliyetin hangi tarihte kesin olarak belirlenebilir hâle geldiğinin açık biçimde tespit edilmesi gerekmektedir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/4782 E ve 2025/2147 K 10.02.2025 tarihli kararı)
- Davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle müterafık kusur ile takdiri indirim yapılarak davanın kısmen reddine karar verildiğinden davalı yararına reddedilen kısım için vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2022/8445 E ve 2024/5919 K 10.06.2024 tarihli kararı)

Son Çeyrekte İz Bırakan Kararlar;

- Geçici iş göremezlik zararı bedensel zarar niteliğinde bir zarar türü olup sürekli sakatlık teminatı kapsamında değerlendirilmelidir. İtiraz Hakem Heyetinin geçici iş göremezlik zarar kalemini tedavi gideri klotundan karşılanmasına yönelik belirlemesi yerinde değildir. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2022/14422 E ve 2025/314 K 09.01.2025 tarihli kararı)
- Davacının aynı uyuşmazlığa ilişkin birden fazla dava açarak davalıyı icapsız yere her dava dosyası için ayrı vekalet sözleşmesi yapmak zorunda bırakılması, ilave masraf ve gereksiz emek yüküne sokması, mahkemeye erişim hakkının kötüye kullanılması yargısal taciz niteliğindedir. Tek davaya konu olabilecek uyuşmazlıkların zincirleme davalara konu edilmesi usul ekonomisi ilkesine aykırılık teşkil eder. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/9773 E ve 2025/5472 K 09.04.2025 tarihli kararı)
- Sigorta şirketleri tarafından sigortalı akidi aleyhine açılan rücu tazminat davalarında, sorumluluk için illiyet bağının bulunması zorunlu olduğundan, kazanın münhasıran alkolün etkisi altında gerçekleşmesinin aranması gerekmektedir. Bölge Adliye Mahkemeleri arasında çıkan hukuki uyuşmazlığın bu şekilde giderilmesine karar verildi. (Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2025/2402 E ve 2025/4431 K 23.06.2025 tarihli kararı)
- Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunanların işleyen gibi sorumlu tutulabilmesi için araç üzerindeki fiili hâkimiyetin kesin olarak teşebbüs sahibine geçmiş olması gerekir. Kısa süreli basit onarımlar bu kapsamda değerlendirilmez. Dava konusu olayda, tamirhane sahibi ve sürücünün aynı kişi olup olmadığı, aracın uzun süreli tamir için bırakılıp bırakılmadığı ve hâkimiyetin teşebbüs sahibine geçip geçmediği hususunda yeterli araştırma yapılmadan karar verilmesi isabetli bulunmamıştır. (Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/11599 ve 2024/3856 K 25.04.2024 tarihli kararı)

2025 İlk Çeyrekte Neler Oldu?

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 38. maddesinde 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri zorunlu hale gelmiş olup düzenleme 31.12.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bahse konu düzenlemeye göre 2025 takvim yılı itibarıyla bu işyerlerinde de iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri zorunlu hale getirilmiştir. Tüm işverenler çalışanlarına İSG eğitimi vermek, risk değerlendirilmesi yapmak ve gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı görevlendirme zorunluluğu eklenmiştir.

Uyulmaması halinde idari para cezaları gündeme gelecektir.

- 02.01.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarılması Rehberi Yayınlandı.

12 Mart 2024 tarih ve 32487 sayılı Resmi Gazete'de 02.03.2024 tarih ve 7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanarak söz konusu kanunun 34 ve 36. maddeleri ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılmıştı. (Bknz: Güvence Hesabı Hukuk Bülteni 2025/1 sayı, 2. Sayfa)

Mevcut değişiklikler akabinde, Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun "Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması" başlıklı 9. maddesi kapsamında kişisel veri aktarımlarının nasıl uygulanması gerektiğini açıklamak amacıyla bahse konu rehber hazırlanmış olup Rehber Kurum tarafından 2 Ocak 2025'te yayımlanmıştır.

Rehber kişisel verilerin yurt dışına aktarılması yönünden Kurum tarafından yapılan çalışmalar ve faaliyetlerle birlikte ele alınmalıdır.

7499 sayılı Kanun ile Kanunun 9 uncu maddesi genel olarak GVKT'nin ilgili hükümleri esas alınarak değiştirilmiştir ve bu maddenin sistematigi baştan düzenlenmiştir. Kanunun 9'uncu maddesi ile üç basamaklı bir yapı oluşturulmuştur. Buna göre;

- I. Yeterlilik Kararının Bulunması
- II. Uygun Güvencelerden Birinin Bulunması
- III. İstisnai Aktarım Hallerinden Birinin Bulunması

Son değişikliklere uyum kontrolü Kurum tarafından yayımlanan rehber vasıtasıyla yapılmıştır. Bu rehber önemli bir kılavuz niteliğinde olduğu gibi olası idari para cezalarının önüne geçilebilmesi açısından da önemli bir kaynaktır.

- SEDDK tarafından 10.01.2025 tarih ve 2025/1 sayılı Sermaye Yeterlilik Hesaplamasında Kullanılan Katsayılarla Değişiklik Yapılması Hakkında 2023/1 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/1 sayılı genelge ile 2023/1 Sayılı Sermaye Yeterlilik Hesaplamasında Kullanılan Katsayılarla Değişiklik Yapılması Hakkında Genelgenin 3. maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "Bu hesapta takip edilen DASK, TARSİM ve ÖRYM'ye ilişkin alacaklar için risk katsayısı 0,075 olarak uygulanır." cümlesi yürürlükten kaldırıldı.

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 22.01.2025 tarihli Resmi Gazete'de Sigorta Acenteleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

22 Ocak 2025 tarih ve 32790 sayılı Resmi Gazete'de Sigorta Acenteleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

Bahse konu yönetmeliğin 4. maddesi ile aynı yönetmeliğin 9. maddesinde yer alan acentelerin sahip olması gereken asgari sermayelere ilişkin değişikliklere yer verilmiştir.

Buna göre;

- Tüzel kişi acentelerin şirket türüne göre Ticaret Bakanlığınca belirlenen tutardan az olmamak kaydıyla sahip olacakları asgari ödenmiş sermaye miktarı 3.250.000-TL,
- Şube açarak teşkilatlanacak acentelerin merkez için en az 4.000.000 TL ve her bir şube için en az 325.000 TL, Şube açmaksızın sadece mesafeli satış yapmak isteyenler için ise asgari sermaye 4.000.000-TL,
- Gerçek kişilerin beyan edecekleri mal varlıkları, tüzel kişi acenteler için aranılan asgari ödenmiş sermayeden az olamaz.
- Şube açarak teşkilatlanılan veya mesafeli satış yapan acenteler, yılsonları itibarıyla satışına aracılık ettikleri prim tutarının en az %4'ü kadar özkaynağa sahip olmak zorundadır. Bu tutar, her durumda 4.000.000 TL'den az olamaz. Bu hesaplama, yılsonları itibarıyla yapılır. İlave sermaye ihtiyacının ortaya çıkması halinde, eksik kalan sermaye en geç ilgili yılın haziran ayı sonuna kadar tamamlanır.
- Asgari ödenmiş sermaye ile beyan edilecek malvarlıklarının en az %50'sinin nakit, mevduat ya da

Devlet iç borçlanma senedi gibi nakde kolay dönüşebilir yatırım araçlarından oluşması gerekir.

Geçici 7. maddesi ile Yönetmelikle getirilen asgari ödenmiş sermaye şartı, Resmi Gazete'nin yayımı tarihi itibarıyla mevcut acenteler ile ilgili odalara başvuruda bulunmuş gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanmayacağı, yeni kurulan şirketleri kapsayacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- **SEDDK tarafından 22.01.2025 tarih ve 2025/2 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2022/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.**

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/2 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2022/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelgesi ile; 30.05.2022 tarih ve 2022/16 sayılı Genelgenin 13. maddesinin 14. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(14) Bu maddenin beşinci ve sekizinci fıkraları kapsamında yapılacak raporlamalar, 2024 yılı Ekim ayında, bu maddenin dördüncü, altıncı, yedinci, on ikinci ve on üçüncü fıkraları kapsamında yapılacak raporlama ise 2025 Nisan ayında şirketlerin internet sitesinde yayımlanır. Faaliyet ruhsatını alan şirketler prim üretimine başlamalarını takip eden çeyrek sonu itibarıyla raporlama yapar.”

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- **30.01.2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 2023/182 E ve 2024/203 K sayılı kararı uyarınca; 6100 sayılı HMK’nın ek 1. maddenin 2. fıkrasında yer alan “341. ve 362.” ibareleri iptal edildi.**

30 Ocak 2025 tarihli, 32798 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 04.12.2024 tarihli 2023/182 E. 2024/203 K sayılı kararı ile HMK Ek madde 1: (2) 200’üncü ve 201 inci maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hukuki işlemin yapıldığı, 341 inci, 362’nci ve 369 uncu maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hükmün verildiği tarihteki miktar esas alınır. Hükmündeki “...341 inci, 362’nci...” ibaresinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

İptal kararına göre istinaf ve temyiz kanun yoluna gidilirken hükmün verildiği tarihteki parasal sınırlar dikkate alınarak, başvurulamayacaktır.

İptal kararında belirtilen önemli gerekçelerden birisi şu şekildedir: “Zira hukuki ilişkinin doğduğu, uyumsuzluğa konu

olayın veya hukuki durumun gerçekleştiği veya davanın açıldığı tarihte geçerli olan parasal sınırlara göre istinafa veya temyize başvurulabilecek bir karara karşı kural nedeniyle özellikle yargılamaların uzun sürdüğü durumlarda hükmün verildiği tarihte geçerli olan parasal tutarlara göre kanun yoluna başvurulması imkânı ortadan kalkabilecektir.”

Bu durumda hukuki durumun gerçekleştiği veya davanın açıldığı tarihteki parasal sınırlar dikkate alınması gerektiği vurgulanmıştır. Mevcut karara HMK Ek madde 1 ikinci fıkrası konu olsa da aynı maddenin üçüncü fıkrası da ilerleyen süreçte yapılacak düzenleme ile değişikliğe uğrayacaktır.

İptal kararı 9 ay sonra, 30.10.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- **14.02.2025 tarihli Resmi Gazete’de İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında Tebliğ yayımlandı.**

14 Şubat 2025 tarihli ve 32813 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile İşletmenin Muhasebesiyle İlgili Olmayan Ticari Defterlerin Elektronik Ortamda Tutulması Hakkında düzenlemeler yapılmıştır.

Tebliğin amacı; 13.1.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 64’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında sayılan ticari defterleri elektronik ortamda tutmakla yükümlü olan ticaret şirketlerinin belirlenmesi, bu defterlerin elektronik ortamda oluşturulması, tutulması, saklanması ve ibrazı ile bu işlemlerin gerçekleştirileceği sistemin işleyişine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Aşağıda sayılan şirketler bu Tebliğ hükümleri uyarınca defterlerini elektronik ortamda tutmakla yükümlüdür:

- a) 1/1/2026 tarihinden itibaren kuruluşu ticaret siciline tescil edilen şirketler.
- b) 15/11/2012 tarihli ve 28468 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan anonim şirketler. (Bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri, varlık yönetim şirketleri, sigorta şirketleri, anonim şirket şeklinde kurulan holdingler, döviz büfesi işleten şirketler, umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler, tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri, ürün ihtisas borsası şirketleri, bağımsız denetim şirketleri, gözetim şirketleri, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri.)

Tebliğ 01/07/2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 14.02.2025 tarihli Resmi Gazete’de Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik yayımlandı.

14 Şubat 2025 tarihli ve 32813 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile; Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğinin 41 ve 55’inci maddelerinde değişiklik yapılarak iç denetim yöneticisi olmanın şartları sayılmıştır.

Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

- 26.02.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Özel Nitelikli Verilerin İşlenmesine İlişkin Rehber Yayımlandı.

12 Mart 2024 tarih ve 32487 sayılı Resmi Gazete’de 02.03.2024 tarih ve 7499 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlanarak söz konusu kanunun 33. maddesi ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nda önemli değişiklikler yapılmıştı. (Bknz: Güvence Hesabı Hukuk Bülteni 2025/1 sayı, 2. Sayfa)

Bu çerçevede özel nitelikli kişisel veri kategorileri arasındaki ayrım kaldırılmış olup yeni işleme şartları ihdas edilmiştir. Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun "Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları" başlıklı 6. maddesi kapsamında Kurul’un özel nitelikli kişisel veriler ve işleme şartlarına ilişkin bakış açısının gerek veri sorumluları gerek de ilgili kişilerin dikkatine sunulması amacıyla “Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Rehber” (Rehber) hazırlanarak Kurum tarafından 26 Şubat 2025’te yayımlanmıştır.

Bu kapsamda Rehber’in;

- Birinci bölümünde özel nitelikli kişisel verilere ilişkin bilgilere,
- İkinci bölümünde özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartlarına,
- Üçüncü bölümünde 7499 sayılı Kanun ile gerçekleştirilen kanun değişikliği akabinde veri sorumlularınca yeni duruma uyum sağlanabilmesi adına yapılması gerekenler ile diğer önerilere yer verilmiştir.

- 27.02.2025 tarihli Resmi Gazete’de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

27 Şubat 2025 tarihli ve 32826 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile 18.7.1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin geçici 12. maddesinde yer alan “01.03.2025” ibaresi “01.07.2025” olarak değiştirilmiştir.

Değişiklik sonucunda; Karayolları Trafik Yönetmeliği Geçici Madde 12- “1 sayılı Cetvelin C) Hususiyetlerine Göre Araçlarda Bulundurulacak Teçhizat bölümünde yer alan araç takip ve kamera sistemi ile görüntü kayıt cihazı ve acil durum butonu teçhizatı bulundurma şartı, kapsamda bulunan taşıtların 1/7/2025 tarihinden sonraki ilk muayenelerine kadar aranmaz” şeklinde son halini almıştır.

Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

- SEDDK tarafından 28.02.2025 tarih ve 2025/6 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Yapmaktan Kaçınmaya İlişkin Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/6 sayılı genelge ile Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta poliçesi yapmaktan kaçınma sayılacak haller düzenlenmiştir.

- Trafik sigortası endirekt hariç brüt yazılan prim itibarıyla 3’er aylık pazar payının aynı döneme ilişkin kasko sigortasında brüt yazılan primin pazar payının yüzde 70’inden az olması,
- Trafik sigortası düzenlenen poliçe sayısı itibarıyla 3’er aylık 4. basamak poliçe sayısının aynı dönem 7. ve 8. basamak trafik sigortası poliçe sayısına oranının yüzde 30’un altında kalması,
- Yapılan denetimlerde;
 - Trafik sigortası poliçe primi teklif verme sürecinin uzatıldığının veya makul sürede sonlandırılmadığının tespit edilmesi,
 - Trafik sigortası poliçesine ilişkin tahsilat sürecinin uzatıldığının veya makul sürede sonlandırılmaması

gibi haller kaçınma sayılacaktır.

Genelgeye göre kaçınma hallerinin tespiti halinde kaçınan sigorta şirketine idari para cezası verilecektir. Kaçınma halinin 3 dönem art arda veya 8 dönem 4 kez devam etmesi halinde ise şirketin SEDDK tarafından belirlenen sigorta branşlarında veya tüm sigorta branşlarında poliçe düzenleme ve yenileme yetkisi 3 günden az, 30 günden fazla olmamak üzere geçici olarak durdurulacaktır.

Genelge 01.04.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. İlk kontrol 30.06.2025 tarihi itibarıyla yapılabilecektir.

- SEDDK tarafından 05.03.2025 tarih ve 2025/2 sayılı Sigorta Şirketini Seçme Hakkının Sınırlandırılmasına İlişkin Sektör Duyurusu yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/2 sayılı Sigorta Şirketini Seçme Hakkının Sınırlandırılmasına İlişkin Sektör Duyurusu yayımlanmıştır.

Kuruma son dönemlerde iletilen muhtelif şikayetlerden;

- Bazı ürün veya hizmetlerin sunulması için özellikle kredi sağlayan kuruluşlarca, poliçe tanziminin belirli sigorta şirketleri tarafından veya belirli aracılar üzerinden yapılmasının şart koşulduğu, halihazırda düzenlenmiş poliçeler bulunması durumunda ise söz konusu poliçelerin iptalinin talep edildiğinin anlaşıldığı,
- Mezkur mevzuat hükümleri çerçevesinde, gerekli şartları haiz poliçelerin ürün veya hizmeti sunanlar tarafından başkaca bir koşul sunulmaksızın kabul edilmesi gerektiği,
- Diğer taraftan poliçenin tarafları haricinde herhangi bir kişi veya kuruluşca iletilecek poliçe iptal taleplerinin sigorta şirketlerince dikkate alınmaması gerektiği,

Bu kapsamda, sigorta şirketini seçme hakkının sınırlanmasına yönelik söz konusu uygulamaların, 5684 sayılı Kanunun 32, 34 ve 35. maddelerinin ilgili hükümleri çerçevesinde cezai müeyyideye tabi olduğu ve ilgili kişi ve kuruluşların müeyyidelere maruz kalmamak için azami özeni göstermelerinin önem arz ettiği ifade edilmiştir.

- 06.03.2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 2025/39 E ve 2025/35 K sayılı kararı uyarınca 2577 sayılı İYUK’un ek 1. maddenin 2. fıkrasının birinci cümlesinin “...ilk derece mahkemesi veya bölge idare mahkemesince nihai kararın verildiği tarihteki parasal sınırlar esas alınır.” bölümü iptal edilmiştir.

6 Mart 2025 tarihli, 32833 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 11.02.2025 tarihli 2025/39 E ve 2025/35 K sayılı kararı ile İYUK madde Ek-1’in 2. fıkrasının 1. cümlesinin “...ilk derece mahkemesi veya bölge idare mahkemesince nihai kararın verildiği tarihteki parasal sınır esas alınır.” ibaresinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

Karar, HMK’daki parasal sınırları konu alan Anayasa Mahkemesi’nin 04.12.2024 tarihli 2023/182 E. 2024/203 K sayılı iptal kararı ile uyumludur ve bu karardan ayrılmayı gerektirir bir durum olmadığı ifade edilmiştir.

İptal kararı 9 ay sonra, 06.12.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 06.03.2025 tarih ve 2025/7 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/7 sayılı genelge ile Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgenin 7. maddesi değiştirilmiştir.

- Net nakit akışları finansal raporlama dönemi tarihi itibarıyla %35 olan iskonto oranı %32,5 olarak değiştirilmiştir.

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 06.03.2025 tarih ve 2025/8 sayılı Sigorta Branşları İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge ve 06.03.2025 tarih ve 2025/9 sayılı Emeklilik Branşı İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarına İlişkin Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/8 sayılı genelge ile Sigorta Branşları İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarlarında düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda, kuruluş işlemlerini tamamlayarak, bu Genelgenin yayımı tarihinden sonra ruhsat talebinde bulunan sigorta şirketlerinin, sigorta kooperatiflerinin ve reasürans şirketlerinin ödenmiş sermayelerine ilişkin düzenleme yapılmıştır. Baz sermaye ve ruhsat talep edilen branşlar için belirlenen tutarlardan oluşan asgari kuruluş sermayesi her halükârda beş yüz milyon TL’den az olamaz.

Son durumda; 2025 yılı için sigorta şirketlerinin (Hayat dışı) kuruluşunda aranan minimum sermaye tutarında en büyük pay kara araçları sorumluluk (Zorunlu Trafik) branşına ait olmakla 800 milyon TL, tüm branşlar için de toplam 4 milyar TL sermaye gereksinimine ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu Genelge ile Sigorta Branşları İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarlarına İlişkin Genelge (2024/20) yürürlükten kaldırılmıştır.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/9 sayılı genelge ile Emeklilik Branşı İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarına İlişkin düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda, emeklilik branşı için minimum sermaye tutarı 1,2 milyar TL olarak belirlenmiştir.

Bu Genelge ile Emeklilik Branşı İçin Öngörülen Minimum Sermaye Tutarına İlişkin Genelge (2024/21) yürürlükten kaldırılmıştır.

Her iki genelgede de yer alan minimum sermaye tutarları, Kurum tarafından aksi belirlenmedikçe her yıl Ocak ve Temmuz aylarında TÜİK tarafından belirlenen ÜFE artış oranına göre belirlenir.

Her iki Genelge de yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- **07.03.2025 tarihli Resmi Gazete’de Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.**

7 Mart 2025 tarih ve 32834 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile; 31/12/2016 tarihli ve 29935 üçüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinin;

- 2. maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve aynı fıkra da yer alan tablo,
- 3. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1 milyon 272 bin” ibaresi,
- 4. maddesinin birinci fıkrasında yer alan tablo, aynı maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan “ikinci fıkra ya” ibaresi, “sigorta bedelini” ibaresi,
- 8. maddesinden sonra gelmek üzere 8/A maddesinin eklenmesi,
- Aynı Tebliğ geçici madde 6 eklenmesi

gibi değişiklik ve eklemeler yapılmıştır.

Tebliğ yayımı tarihinden bir gün sonra yürürlüğe girmiştir.

- **08.03.2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile reeskont faiz oranı yıllık %43,25; avans faiz oranı ise yıllık %44,25 olarak güncellendi.**

8 Mart 2025 tarihli ve 32835 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tebliğ ile vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanan iskonto faiz oranı yıllık %43,25; avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık %44,25 olarak güncellenmiştir.

Belirlenen oranlar Resmi Gazete’nin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- **14.03.2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 2024/29 E. 2024/226 K sayılı kararı ile “manevi tazminat davaları yönünden” HMK madde 326’nın 2.fıkrasının “Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır.” hükmünün Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesi ile iptaline karar verilmiştir.**

14 Mart 2025 tarihli, 32841 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 25.12.2024 tarihli 2024/29 E. 2024/226 K sayılı kararı ile “manevi tazminat davaları yönünden” HMK madde 326’nın 2. fıkrasının “*Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır.*” Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

Kararda iptal gerekçesi olarak tazminat miktarının hâkimin takdirine göre belirlendiği ve hükmedilecek tazminatın davacı tarafından öngörülmesinin mümkün olmadığı davalara ilişkin yargılama gideri bakımından herhangi bir özel düzenlemenin de bulunmadığı gözetildiğinde kuralla mahkemeye erişim hakkına sınırlama getirildiği hususlarına değinilmiştir.

İptal kararı 9 ay sonra, 14.12.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- **SEDDK tarafından 25.03.2025 tarih ve 2025/10 sayılı KMAZMS Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2023/28 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.**

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/10 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2023/28 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlanmıştır.

Bu kapsamda sigorta şirketlerinin bir takvim yılı içinde ürettikleri, zorunlu trafik sigorta poliçesindeki tüm teminatlara ilişkin brüt yazılan primlerin toplamı, en son açıklanan özsermayesinin 5 katını geçemeyecektir.

Genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortasında prim/özsermaye katsayısı uygulamasına ilişkin devam eden birçok hususta önemli değişikliklere yer verilmiştir.

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- **SEDDK 28.03.2025 tarihli duyurusunda tüm sigorta poliçelerine e- Devlet üzerinden erişebileceğini açıkladı; “Artık tüm sigorta poliçeleri bir arada, e-Devlette tek ekranda...”**

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yapılan 28.03.2025 tarihli duyuru ile tüm sigorta poliçeleri bir arada, e-Devlette tek ekrandan sorgulanabileceği belirtilmiştir.

Sigortacılık alanında vatandaşlarımıza hızlı, kolay ve etkin bir erişim sağlama ve işlem yapma imkanları sunmak üzere geliştirilen “Özel Sigortalarım” uygulaması e-Devlet mobil ve web uygulama kanalları üzerinden kullanıma açılmıştır.

2025 İkinci Çeyrekte Neler Oldu?

- Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 21.04.2025 tarihli Sigorta Aracılarının Yapmış olduğu İşlemler Hakkında Genel Yazı yayımlandı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 81 il defterdarlığına gönderilen 21.04.2025 tarih ve “Sigorta Aracılarının Yapmış Olduğu İşlemler Hakkında” konulu Genel Yazıda başkanlığa intikal eden olaylardan, sigortacılık sektöründe faaliyet gösteren sigorta acenteleri ve brokerleri ile bunların şubelerinin gerek şubeleşme adı altında yapmış oldukları yapılanmadaki gelir paylaşımı gerekse müşteri bulma hizmeti gibi çeşitli komisyon işlemlerinin belgelendirilmesinde anılan kişilerce sigorta komisyon gider belgesinin kullanıldığı ve söz konusu işlemlerde katma değer vergisi (KDV) hesaplanmayarak Hazine kaybına sebebiyet verildiği anlaşıldığından konuya ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur.

Buna göre;

- Sigorta aracılığı tarafından sigorta şirketlerine yapılan sigorta muamelelerine ilişkin işlemler 3065 sayılı KDV Kanununun 17/4-e maddesine göre KDV'den istisna olup söz konusu hizmetler nedeniyle ödenen komisyon bedelleri için sigorta şirketi tarafından sigorta komisyon gider belgesi düzenlenmesi,
- Sigorta aracılığı ve bunların şubelerinin birbirlerine karşı yaptıkları sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile diğer bütün işlemleri KDV'ye tabi olduğundan, bunların kendi aralarında gerçekleştirdikleri işlemlere ilişkin olarak elde ettikleri komisyon gelirine konu olan hizmetler için genel hükümler çerçevesinde fatura düzenlenmesi ve genel oranda KDV hesaplanması gerekmektedir.

Uyulmaması halinde cezai yaptırımlar gündeme gelecektir.

- SEDDK tarafından 25.04.2025 tarih ve 2025/12 sayılı Motorlu Araç Sigortalı Kapsamında Tam Hasara Ya Da Ağır Hasara Uğramış Araçların Tespiti Hakkında Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/12 sayılı genelge ile motorlu araç sigortalı kapsamında tam hasara ya da ağır hasara uğramış araçların tespiti hakkında düzenlemelere yer verilerek hasar gören aracın hangi koşullarda tam veya ağır hasara uğrayacağına yönelik kriterler belirlenmiştir.

Özetle;

- Hasar tutarının; aracın rayiç değerini aşması ve onarım kabul etmemesi durumunda araç “tam hasar”,

- Rayiç değerini %60'ını aşması veya Genelge'de belirlenen kritik parçaların hasar görmesi halinde ise araç “ağır hasar” statüsünde işlem görecektir.
- Tam veya ağır hasar tespiti doğru ve güvenilir bir şekilde yapılabilmesini sağlamak amacıyla sigorta eksper (Ruhsatlı) tarafından yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

Genelge 01.07.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 25.04.2025 tarih ve 2025/13 sayılı Kefalet Sigortası Hakkında Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/13 sayılı genelge ile kefalet sigortası hakkında düzenlemeye gidilerek kefalet sigortasında risk kabul, üretim ve teminat uygulamalarına ilişkin esasları belirlenmiştir.

Genelgenin 3. maddesi ile risk grubuna ilişkin detaylı açıklamalara yer verilmiştir. 4. madde ile üretimde sınırlamalara ilişkin kurallar getirilmiştir. Şöyle ki;

- Bir sigorta şirketinin bir gerçek ya da tüzel kişi veya bir risk grubu için yürürlükteki kefalet senetlerine bağlı herhangi bir zamanda üzerinde tuttuğu teminat riski özsermayesinin yüzde on beşini aşamaz. Ancak teminat süresince aşağıdaki şartlardan birinin karşılanması durumunda bu oran yüzde yirmi beş olarak uygulanır.
- Sigortalının kamu risk grubunda yer alması ya da birinci fıkranın (a) veya (b) bentlerinde sayılan şartlardan birinin sağlanmasının yanı sıra kefalet senedi tutarının sigortalının veya risk grubunun özsermayesine oranının %10 veya altında kalması durumunda birinci fıkradaki oran yüzde otuz beş olarak uygulanır.
- Bir sigorta şirketinin yürürlükteki kefalet senetlerine bağlı herhangi bir zamandaki brüt teminat riski toplamı özsermayesinin beş katını geçemez. Toplam brüt teminat riski hesaplamasında ikinci fıkradaki brüt risklerin %10'u, birinci fıkranın (a) veya (b) bentlerindeki brüt risklerin %20'si, diğer brüt risklerin ise tamamı dikkate alınır.
- Bu madde kapsamında sigorta şirketinin kefalet senedine bağlı üzerinde tuttuğu teminat riski, kefalet senedi teminatından Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin yönetmeliğine dayanılarak yayımlanan genelgeye göre mali ve teknik kriterleri sağlayan reasürörlere Kurumca belirlenen şartlarda yapılan risk devirlerinin tenzil edilmesi suretiyle hesaplanır.

- Bu maddede yer alan tutarlar, aksi Kurum tarafından belirlenmedikçe her yıl Ocak ve Temmuz aylarında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Üretici Fiyatları Endeksi artış oranında güncellenir.

Bu Genelge ile düzenlenen sınırlamalardan sigortalılara ilişkin olanlar 1.7.2025, risk grubuna ilişkin olanlar 1.1.2026 tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

- **SEDDK tarafından 30.04.2025 tarih ve 2025/14 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2022/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.**

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/14 sayılı genelge ile; iç denetim birimi faaliyetlerine ilişkin hükümler ve şirketler tarafından yapılan raporlamalarda dikkat edilmesi gereken hususlara ilişkin usul ve esaslarda düzenleme yapılmıştır.

2022/16 Sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Sektörlerinde İç Sistemlere Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Genelgenin 9. maddesinin 7. fıkrası; “İç denetim birimi yöneticisinin eşleri ve ikinci dereceye kadar akrabalarının, evlilik bağı kalkmış olsa bile, son iki yılda kuruluştaki veya iştiraklerinde görev alamayacağı belirtilmiştir. Bu yasak, diğer iç denetim birimi çalışanlarını kapsamamaktadır. Yakınlık ilişkisi bulunan kişilerin icrai görevi olmayan birimlerde çalışması yasak teşkil etmez. İç denetim birimi çalışanları, yakınlık ilişkisi bulunan kişilerin yer aldığı birimlerde denetim faaliyetinde görevlendirilemez.” şeklinde düzenlenmiştir.

Aynı yönetmeliğin 13. maddesindeki bazı fıkralar yürürlükten kaldırılmıştır. 5. fıkradaki değişiklik detayları ise aşağıdaki gibidir;

- Şirketler, hasar ödeme sürelerine ilişkin verileri internet sitelerinde yayımlayacaklar. Şirketler tarafından hasar ihbarından başlanarak tazminat ödemesine kadar geçen sürelerle ilişkin dikkat edilmesi gereken hususlar belirtilmiştir. Bu veriler, belirli dönemler için (Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül, Ekim-Aralık) raporlanacaktır.
- Cari dönemde tamamlanan evraklar için ihbar tarihinden itibaren evrakların tamamlanma süresi.
- Cari dönemde ödeme yapılan dosyalar için evrakın tamamlanmasından ilk tazminat ödemesine kadar geçen süre; Kısmi ödeme yapılan dosyalarda, ilk tazminat ödemesinden dosyanın kapanmasına kadar geçen sürelerle raporlanacaktır.

- Sürelerin hesaplanmasında aritmetik ortalama kullanılacak. İhbar tarihi olarak hak sahibinin talepte bulunduğu tarih esas alınacaktır.
- Raporlamalar talep esaslı takip edilecektir. Kapanan dosyalara ilişkin ilave tazminat talepleri ayrı bir talep olarak değerlendirilecektir.
- Bekleme süresi öngörülen sigorta branşlarında, bu süre hesaplanan gün sayısından düşülerek raporlama yapılacaktır.
- Zorunlu trafik, ihtiyari mali mesuliyet, kara araçları, ferdi kaza, hayat, sivil yangın ve emeklilik branşları raporlamanın kapsamını oluşturacaktır.
- Hayat branşı altında birikimli hayat, karma hayat ve yıllık gelir detayında raporlama yapılacaktır.
- Kara araçları branşında anlaşmalı servise yapılan ödemeler hesaplama kapsamında olacaktır. Ödeme tarihi olarak aracın sigortalıya teslim tarihi dikkate alınacaktır. Kara araçları branşında yapılacak raporlamalarda bireysel poliçeler dikkate alınacaktır.
- Tazminat ödeme sürelerine ilişkin raporlamada sigortalı, mağdur, lehtar veya dain-i mürtebine yapılan tazminat ödemelerini kapsamaktadır.
- Tazminat ödeme sürelerine ilişkin raporlamada yeknesaklığın sağlanması için belirli bir format kullanılacaktır.
- Emeklilik branşında dosya tekemmül süreci ayrı bir tabloda raporlanacak. Reasürans şirketlerinin raporlama yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Genelge yayımı itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- **05.05.2025 tarihli Resmi Gazete 'de Anayasa Mahkemesi'nin Sabriye Gören (B. No: 2020/37428, 23.01.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; Tahkim yoluna başvurmakla adil yargılanma hakkına ilişkin iddialarını denetletme imkânından kendi iradesiyle vazgeçtiği ifade edilmiştir.**

5 Mayıs 2025 tarihli ve 32891 sayılı Resmi Gazete'de Anayasa Mahkemesi'nin Sabriye Gören (B. No: 2020/37428, 23.01.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanmıştır.

Kararda özetle; başvuru, yaşadığı trafik kazası neticesinde oluşan zararları dolayısıyla yargı mercileri önünde dava açmak yerine tahkim yoluna başvurmakla adil yargılanma hakkına ilişkin iddialarını denetletme imkânından kendi iradesiyle vazgeçtiğinden ve yargısal karar üzerine yapılan bir başvuru söz konusu olmadığından adil yargılanma hakkının ihlal

edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle başvurunun kabul edilemez olduğuna oy çokluğu ile karar verilmiştir.

- 21.05.2025 tarihli Resmi Gazete’de Sigortacılık Kanununun 30 uncu Maddesinin On İkinci ve On Beşinci Fıkralarında Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.

21 Mayıs 2025 tarihli ve 32906 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğ ile; Sigortacılık Kanunu’nun 30 uncu maddesinin on ikinci ve on beşinci fıkralarında yer alan parasal sınırların artırılmasına ilişkin tebliğde değişiklik yapılmıştır. Tebliğ ile Sigorta Tahkim Komisyonunda parasal sınırlar aşağıdaki gibi değişmiştir.

- **Yirmi sekiz bin Türk Lirası ve daha fazla üzerindeki** uyuşmazlıklar hakkında verilen hakem kararlarına karşı Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde **itiraz** edilebilir.
- Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan **üç yüz bin Türk Lirasının üzerindeki** uyuşmazlıklar hakkında itiraz üzerine verilen hakem kararları için **temyize** gidilebilir.
- Sigorta Tahkim Komisyonuna yapılan **doksan altı bin Türk Lirası ve üzerindeki** uyuşmazlıklar hakkında heyet teşekkülü zorunludur.

Sigorta Tahkim Komisyonu yargılamaları için parasal sınırlar tebliğ ile belirlenmekteydi. Ancak yeni düzenleme ile aşağıdaki fıkra eklenerek her yıl takvim yılı başından itibaren ÜFE oranına göre artış yapılması kararlaştırılmıştır.

- Parasal sınırlar Kurumca aksine bir düzenleme yapılmadıkça her takvim yılı başında TÜİK tarafından bir önceki yılın aynı ayına göre belirlenen yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) değişim oranında artırılarak uygulanır. Uygulanacak olan artışın hesabında bin Türk lirasının küsuru dikkate alınmaz.

Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 21.05.2025 tarih ve 2025/16 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/16 sayılı genelge ile; kara araçları kasko sigortasında prim/özsermaye katsayısı ve üretim limiti uygulamasına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Sigortacılık sektörünün etkin risk yönetimi ve mali yapısının güçlendirilmesi amacıyla aşağıdaki madde düzenlenmiştir.

MADDE 3 — (1) Sigorta şirketlerinin bir takvim yılı içinde ürettikleri Kasko poliçelerindeki tüm teminatlara ilişkin brüt yazılan primlerin toplamı en son açıklanan özsermayenin 3 katını geçemez. Bu fıkra kapsamında Aralık ve Haziran aylarına ilişkin açıklanan özsermaye dikkate alınır.

Prim/Özsermaye katsayısı 3 kabul edilmekle birlikte;

a) Sadece Kasko poliçe primlerinin toplam primler içerisindeki payının (yoğunlaşma oranının) %50’nin üzerinde olması veya sadece en son hesaplanmış sermaye yeterliliği oranının %115’in altında kalması halinde prim/özsermaye katsayısı 2,5 olarak uygulanır.

b) Aşağıda sayılan hallerden herhangi birinin gerçekleşmesi durumunda prim/özsermaye katsayısı 2 olarak uygulanır.

1-Yoğunlaşma oranının %50’nin üzerinde olması ve en son hesaplanmış sermaye yeterliliği oranının %115’in altında kalması.

2-Yoğunlaşma oranına bakılmaksızın en son hesaplanmış sermaye yeterliliği oranının %70’in altında kalması.

3-Sermaye yeterliliği oranına bakılmaksızın yoğunlaşma oranının %65’in üzerinde olması.

c) Diğer taraftan yoğunlaşma oranının %40’ın altında kalması ve en son hesaplanmış sermaye yeterliliği oranının %135 ve üzerinde olması halinde prim/özsermaye katsayısı 4 olarak uygulanır.

(2) Yoğunlaşma oranı, Kasko poliçelerindeki tüm teminatlara ilişkin brüt yazılan primlerin toplamının tüm branşlara ilişkin brüt yazılan primlere oranlanması ile hesap edilir ve son on iki ayı kapsayacak şekilde birer aylık dönemler itibarıyla takip edilir.

(3) En son hesaplanmış sermaye yeterliliği oranında Aralık ve Haziran ayları sermaye yeterliliği sonuçları dikkate alınır.

(4) Kasko poliçelerindeki tüm teminatlara ilişkin brüt yazılan primler, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM) verilerine göre belirlenir. Yıl içerisinde prim üretim tutarı limite ulaşan ilgili sigorta şirketinin yeni poliçe yazımı SBM tarafından otomatik olarak durdurulur.

(5) Yıl içerisinde şirket dışı kaynaklardan nakit sermaye artışı sağlanmış olması veya bu maddenin birinci fıkrasında sayılan koşulların şirket lehine değişmesi halinde ilgili fıkarda belirlenen katsayı oranında ilave limit hakkı doğar.

Genelge yayım tarihi itibarıyla, düzenlenen katsayı sınırlamaları 01.07.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- 04.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de 7550 sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırıldı.

Anayasa Mahkemesi’nin 04.12.2024 tarihli 2023/182 E. 2024/203 K sayılı kararı ile istinaf ve temyiz kanun yoluna gidilirken parasal sınır olarak hükmün verildiği tarihteki verilerin dikkate alınacağı hususu iptal edilmişti. (Bknz: *Güvence Hesabı Hukuk Bülteni 2025/2 sayı, 5. Sayfa*)

4 Haziran 2025 tarihli, 32920 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4/6/2025 tarih ve 7550 sayılı Kanunun 20. maddesi ile parasal sınırların uygulanmasında davanın açıldığı tarihteki miktar esas alınacağı ifade edilmiştir.

Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1’inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) 200’üncü ve 201’inci maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hukuki işlemin yapıldığı, 341’inci, 362’nci ve 369’uncu maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında davanın açıldığı tarihteki miktar esas alınır.”

Bu Kanun yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 05.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası Tarife ve Talimatında Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife ve Talimat yayımlandı.

5 Haziran 2025 tarih ve 32921 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan talimat ile karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası teminat limiti aşağıdaki şekilde güncellenmiştir.

Teminat tutarları, taşımanın yapıldığı motorlu kara taşıtındaki görevli sürücü ve yardımcıları ile yolcu koltuk başına, sağlık giderleri için 252.000 TL, sakatlanma ve ölüm halleri için 252.000 TL olarak belirlenmiştir.

*Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için *Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.*

Bu Tarife ve Talimat 01.07.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 12.06.2025 tarih ve 2025/17 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/17 sayılı genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası primlerine ilişkin aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

“14/7/2007 tarih ve 26582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında

Yönetmeliğin geçici 11 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2025 yılı Mayıs ayında araç grubu ve kullanım türüne göre uygulanan azami primler, 2025 yılı Haziran ayı için %3 artırılarak uygulanır. Taksi, minibüs (sürücü dâhil 10-17 koltuk), otobüs (sürücü dâhil 18-30 koltuk) ve otobüs (sürücü dâhil 31 ve üstü koltuk) araç gruplarında söz konusu orana %2 ilave edilir.”

Bu Genelge 01.07.2025 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 26.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Ürün ve Hizmet Sunumu Sırasında İlgili Kişilere SMS ile Doğrulama Kodu Gönderilmesi Suretiyle Kişisel Verilerin İşlenmesi Hakkında İlke Kararı yayımlandı.

26 Haziran 2025 tarihli, 32938 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kişisel Verileri Koruma Kurumunca yayımlanan 10.06.2025 tarihli 2025/1072 karar numaralı Kurul Kararı yayımlanmıştır.

Ürün ve hizmet sunumu sırasında ilgili kişilere SMS ile doğrulama kodu gönderilmesi suretiyle kişisel verilerin işlenmesi hakkında ilke kararı ile;

1. SMS Bilgilendirmesi: Ürün ve hizmet sunumları sırasında gönderilen SMS’lerin amacı ve sonuçları açıkça belirtilmeli ve ilgili kişilere anlaşılır bir şekilde aktarılmalıdır.
2. Açık Rıza: SMS ile doğrulama kodu gönderilerek yapılan işlemler (sözleşme onayı, kişisel veri işleme izni vb.) birbirinden ayrılmalı ve her işlem için ayrı ayrı açık rıza alınmalıdır.
3. Aydınlatma Yükümlülüğü: Açık rıza alınması ve aydınlatma yükümlülüğü işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilmelidir.
4. Kanuna uygunluk: Ticari elektronik ileti gönderimi için açık rıza alınırken ve kişisel verilerin işlenmesi süreçlerinin kanuna uygun şekilde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.
5. Zorunluluk: Ticari elektronik ileti izni, ürün ve hizmet sunumlarının tamamlanması için zorunlu bir unsur olarak sunulmamalıdır.
6. Bilgilendirme: Bahse konu işlemlerin hukuka uygunluğunun sağlanması için veri sorumlularının bu süreçte yer alan personele yönelik gerekli eğitim ve farkındalık çalışmalarını periyodik olarak yürütmelidir.

hususlarına dikkat edilmesi gerektiği kararlaştırılmıştır.

2025 Üçüncü Çeyrekte Neler Oldu?

- 07.03.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) Tarife ve Talimatı doğrultusunda DASK, sigorta poliçelerine enflasyon koruması getirerek ZDS kapsamındaki Temmuz-Ağustos-Eylül ayı için teminat tutarları yeniden belirlendi.

7 Mart 2025 tarih ve 32834 sayılı Resmî Gazete ile DASK, Zorunlu Deprem Sigortası kapsamındaki teminat tutarlarını her ay Türkiye İstatistik Kurumu tarafından bir önceki ay açıklanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksinin aylık değişim oranı esas alınmak suretiyle artırılarak uygulamaktadır. Böylelikle poliçelere enflasyon koruması eklenmiş oldu.

Yeni düzenlemeye göre, Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) oranları dikkate alınarak 1 Temmuz, 1 Ağustos ve 1 Eylül 2025 tarihleri itibarıyla teminat tutarlarında artış oldu.

Buna göre, betonarme birim metrekare bedeli temmuz ayında 8.807 TL iken ağustosta 9.024 TL’ye, eylülde ise 9.180 TL’ye yükseldi. Azami teminat tutarı ise sırasıyla 1.867.127 TL, 1.913.059 TL ve 1.946.155 TL olarak belirlendi.

- SEDDK tarafından 09.07.2025 tarihinde Bina Tamamlama Sigortası Bilgilendirme Rehberi yayımlandı.

Bina Tamamlama Sigortası (BTS) kentsel dönüşüm ve ön ödemeli maketten konut satış projeleri başta olmak üzere her türlü inşaat yapım projesinde sigorta ettiren müteahhit/satıcı (sigortalı) ile sigorta şirketi arasında imzalanan sigorta sözleşmesi gereğince, lehtar olarak anılan arsa sahipleri/tüketiciler (hak sahipleri) adına sigorta şirketince düzenlenen teminat senetleri aracılığıyla koruma sağlayan kefalet sigortası ürünüdür.

Rehber içeriğinde aşağıdaki hususlar başta olmak üzere BTS hakkında birçok hususa değinilmiştir.

- BTS’nin Hangi Durumlarda Teminat Sağlayacağı,
 - Kentsel Dönüşüm Projelerinde BTS - Arsa Sahipleri
 - Ön Ödemeli Konut Satışı Sözleşmelerinde BTS-Tüketiciler
 - Kentsel Dönüşüm Projelerinde BTS - İlgili İdareler
- SEDDK tarafından 10.07.2025 tarih ve 2025/18 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/18 sayılı genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası primlerine ilişkin aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

Genelge ile;

“Madde 1- 14/7/2007 tarih ve 26582 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmeliğin geçici 11 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2025 yılı temmuz ayında araç grubu ve kullanım türüne göre uygulanan azami primler, 2025 yılı Ağustos ayı için %1,5 artırılarak uygulanır. Taksi, minibüs (sürücü dâhil 10-17 koltuk), otobüs (sürücü dâhil 18-30 koltuk) ve otobüs (sürücü dâhil 31 ve üstü koltuk) araç gruplarında söz konusu orana %2 ilave edilir.” olarak belirlenmiştir.

Genelge 01.08.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 24.07.2025 tarihinde Taban Ekspertiz Ücret Tarifelerinin Güncellenmesine İlişkin Kurul Kararı yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 17/07/2025 tarihli ve 1210 sayılı Kararıyla Sigorta Ekspertizleri Atama Yönetmeliğinin 12’nci maddesi çerçevesinde, Yönetmelik ekinde yer alan taban ekspertiz ücret tarifelerinin; 2025 yılı temmuz ayı itibarıyla, TÜİK tarafından açıklanan tüketici fiyatları endeksinde gerçekleşen 2025 yılı ilk altı aylık değişim oranına göre güncellenmesine karar verilmiştir.

Kurul kararının ekinde Motorlu Araç ve Motorlu Araç Sigortaları Dışındaki Sigortalarında Uygulanacak Taban Ekspertiz Ücret Tarifesi yayımlanmıştır.

- 30.07.2025 tarihli Resmî Gazete’de Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Sigortalar Kapsamında Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

30 Temmuz 2025 tarih ve 32971 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile, Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Yönetmeliği’nde önemli değişiklikler yapılmıştır. (Değişikliğin detaylı karşılaştırılmalı hali için tıklayınız.)

Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar (HSAP) Yönetmeliği’nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Buna göre kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile bilgilendirme yapılamaması halinde ise bu paralardan 1.000 TL ve üzeri tutarda olanlar için iadeli taahhütlü mektup ile bilgilendirme yapılır. Bu tutarlar her yıl ocak ayında, TÜİK tarafından açıklanan yıllık TÜFE değişim oranına göre artırılır ve Güvence Hesabı tarafından duyurulur.

Bu durumda Güvence Hesabı’na yeni sorumluluk yükletildiği gibi sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından 1000 TL’lik tutarın her yıl TÜFE oranında değişeceği hususu göz ardı edilmemelidir.

HSAP Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrası ile Yönetmelik kapsamında Güvence Hesabı'na aktarılması gereken tutarın aktarılmaması halinde Güvence Hesabına aktarım yapmayan sigorta ve emeklilik şirketlerince bu tutar, aktarım yapılması gereken tarihten itibaren ticari işlerde kullanılmak maksadıyla belirlenen avans faiz oranı üzerinden hesaplanan temerrüt faizi yürütülerek ödenir.

Yönetmelik yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- **SEDDK tarafından 01.08.2025 tarih ve 2025/19 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.**

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/19 sayılı genelge ile; Katsayı Hesabı ve Üretim Limiti başlıklı 3. Maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere altı ve yedinci fıkralar eklenmiştir.

Düzenleme ile mali ve teknik kriterleri sağlayan reasürans prim devirlerinin brüt primden indirilmesine izin verilmektedir. Ayrıca, Kurum bu düzenlemeler üzerinde esneklik sağlayarak katsayıları değiştirme yetkisine sahiptir.

MADDE 3 - ...

(6) Kurumdan izin alınması şartıyla, Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğe dayanarak hazırlanan genelge hükümlerine göre mali ve teknik kriterleri sağlayan reasürörlere bölüşmeli reasürans anlaşmaları kapsamında yapılan prim devirleri, brüt yazılan primden indirilir. Kurum reasürans anlaşmalarında belirlenen devir oranını geçmemek üzere brüt yazılan prime uygulanacak indirim oranını belirlemeye yetkilidir. Bu madde kapsamındaki reasürans prim devirleri yoğunlaşma oranı hesabında dikkate alınmaz.

(7) Kurum, bu maddenin birinci fıkrasında geçen katsayıları 0,5 puana kadar artırmaya veya azaltmaya yetkilidir.

Genelge 01.08.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- **07.08.2025 tarihli Resmî Gazete'de Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ (2010/1)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.**

7 Ağustos 2025 tarih ve 32979 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatının A. TARİFE başlıklı bölümünün 1'inci ve 5'inci maddesi değiştirilmiştir.

Tarife ve Talimatının A. TARİFE başlıklı bölümünün 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında her bir olay için azami teminat tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Her durumda sözleşme kapsamında ödenecek tazminat miktarı 9.000.000 TL'yi aşamaz.

Risk Grubu	Azami Teminat Tutarı (TL)
I. Grup	1.000.000
II. Grup	2.000.000
III. Grup	3.000.000
IV. Grup	4.000.000

Tarife ve Talimatının A. TARİFE başlıklı bölümünün 5 inci maddesinde yer alan "Prim Tutarları (4. Basamak)" başlıklı tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

Risk Grubu	Prim Tutarı (TL)
I. Grup	750
II. Grup	1.500
III. Grup	2.500
IV. Grup	3.750

Tebliğ, 1.11.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- **16.08.2025 tarihli Resmî Gazete'de Cumhurbaşkanlığı tarafından Karayollarındaki Hız Sınırlama Uygulamalarında Yeknesaklık konulu 2025/14 sayılı Genelge yayımlandı.**

16 Ağustos 2025 tarih ve 32988 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Genelge ile; karayolu yapısı üzerinde hız sınırını belirleyen işaretlemelerin, değişen ve gelişen koşullar göz önünde bulundurularak gerekliliği ve konumu incelenip ülke genelinde yeknesak uygulamaların sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılması amaçlanmaktadır.

Genelgede yer alan yapılacak çalışma kriterleri altı madde ile belirlenmiştir.

Hız sınırı düzenlemeleri ile trafik işaret levhalarına ilişkin uygulamalar 'Trafik işaret levhaları mümkün olduğu kadar az fakat gerektiği kadar çok olmalıdır.' ilkesi doğrultusunda standardize edilecek ve yol kullanıcıları açısından daha algılanabilir bir hale getirilecektir.

Yapılacak çalışmalar İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı koordinasyonunda Adalet, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği, Milli Eğitim, Sağlık, Tarım ve Orman Bakanlıkları ile belediyeler başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülecek ve birinci öncelikli olarak belirlenen yollarda 1 Eylül 2025 tarihine, diğer yollarda ise 31 Aralık 2025 tarihine kadar sonuçlandırılacaktır.

- 19.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

19 Ağustos 2025 Tarihli ve 32991 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan yönetmelik ile Karayolları Trafik Yönetmeliği’nin Geçici madde 12 ve 13. maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 12- 1 sayılı Cetvelin C) Hususiyetlerine Göre Araçlarda Bulundurulacak Teçhizat bölümünde yer alan araç takip ve kamera sistemi ile görüntü kayıt cihazı ve acil durum butonu teçhizatı bulundurma şartı, kapsamda bulunan ve **bu fıkranın yürürlük tarihinden sonra ilk defa tescil edilecek taşıtlarda ilk tescil sırasında aranır.**

1 sayılı Cetvelin C) Hususiyetlerine Göre Araçlarda Bulundurulacak Teçhizat bölümünde yer alan araç takip ve kamera sistemi ile görüntü kayıt cihazı ve acil durum butonu teçhizatı bulundurma şartı, kapsamda bulunan ve birinci fıkranın yürürlük tarihinden önce ilk defa tescil edilen taşıtlardan;

- a) 2025 ile 2023 arasındaki modeller için 1/1/2026,
- b) 2022 ile 2018 arasındaki modeller için 1/1/2027,
- c) 2017 ve öncesi modeller için 1/1/2028,

Tarihinden sonraki ilk muayenelerine kadar aranmaz.

GEÇİCİ MADDE 13- 18/2/2025 tarihinden 1/10/2025 tarihine kadar okul servis aracı olarak tescil edilmiş veya tescil edilecek olan ve 18/2/2025 tarihinden önce yürürlükte olan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun kamera ve kayıt cihazı bulunduran araçların 31/12/2027 tarihinden sonraki ilk muayenesine kadar Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğin 18/2/2025 tarihinde yürürlüğe giren hükümlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

- a) Geçici 12’nci maddenin birinci fıkrası yayımı tarihinden 30 gün sonra,
- b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Hangi araçları kapsamaktadır?

- M2 ve M3 sınıfı minibüs ve otobüsler,
- Okul servis araçları,
- Ticari taksi ve dolmuşlar,
- Belediyeye ait toplu taşıma araçları
- 20.08.2025 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından Alacaklı Vekilleri Tarafından Borçlu Olan İlgili Kişilerin Yakınlarına Ait Telefon Numaralarına Erişilmek Suretiyle Borç Bilgisinin Paylaşılmasına İlişkin Kamuoyu Duyurusu yayımlandı.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından yayımlanan kamuoyu duyurusu ile; Alacaklı vekilleri tarafından borçlu

olan ilgili kişilerin yakınlarının telefon numaralarına erişildiği; ilgili kişinin adı, soyadı ve borç bilgilerini içerir nitelikteki kişisel verilerinin arama yapılmak veya kısa mesaj gönderilmek suretiyle yakınları ile paylaşıldığına ilişkin kuruma muhtelif ihbar ve şikâyetlerde bulunduğu belirtilmiştir.

Duyuruda Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun amacı ve “Genel İlkeler”, “Kişisel verilerin işleme şartları”, “Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler”, “Kabahatler” başlıklı maddelerine değinilerek olası ihlalde cezai sorumluluğun doğacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, alacaklı vekilleri tarafından yürütülen mesleki faaliyetler sırasında borcun tahsiline yönelik yapılan iş ve işlemlerde, borçlu sıfatını haiz ilgili kişilerin ve konu ile ilgisi olmayan ilgili kişinin yakını sıfatını haiz üçüncü kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi bakımından Kanun’a uygun şekilde kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleştirilmesine dikkat edilmesi önem arz ettiği vurgulanmıştır.

- 21.08.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Ali TİMURTAŞ (B. No: 2019/23175, 28.12.2024) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; Kanun yolu başvurularında kesinlik sınırı karar tutarına göre değil uyumsuzluk tutarına göre belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

21 Ağustos 2025 tarih ve 32993 sayılı Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin Ali TİMURTAŞ (B. No: 2019/23175, 28.12.2024) bireysel başvuru kararı yayımlanmıştır.

Kararda özetle; başvuru, kaskolu iş makinesinin güvenli bir otoparkta çalıştığını belirterek sigorta şirketinden 3.500 TL tazminat talep etmiştir. Mahkeme, olayla ilgili soruşturma ve bilirkişi incelemeleri sonucunda, ekspertiz raporunda hasar miktarının 56.076,62 TL olduğu, olayın hırsızlık olarak değerlendirilmesi halinde polişe kapsamında olduğu, dolandırıcılık şüphesiyle ise teminat dışı kaldığı belirtilmiştir. Başvurucunun ifadelerindeki çelişkiler nedeniyle tazminat talebi reddedilmiş, istinaf başvurusu ise dava değerinin 3.500 TL olması gerekçesiyle kesin olarak reddedilmiştir.

İlgili mevzuatta alacağın bir kısmının dava edilmiş olması hâlinde kesinlik sınırının alacağın tamamına göre belirleneceği ifade edilmesine rağmen istinaf başvurusunun kesinlik sınırından reddedilmesi hatalı bulunmuştur. Ekspertiz raporunda alacak miktarının 56.076 TL olduğu belirtilmiş olup, bu tutarın istinaf sınırını aştığı anlaşılmıştır. Bu nedenle Bölge Adliye Mahkemesi’nin istinaf başvurusunu incelemeksizin reddetmesi hukuka aykırı bulunmuş ve başvuru mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine oy birliği ile karar verilmiştir.

- 21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/15 E ve 2024/159 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 2330 Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

21 Kasım 2024 tarih ve 32729 sayılı Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/15 E ve 2024/159 K sayılı iptal kararı yayımlanmıştı. Bu kararla 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun’un 6. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan “...ve manevi...” ibarelerinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilerek 9 ay sonra yürürlüğe gireceği belirtilmişti.

Bahse konu Kanun’un Nakdi tazminat ve aylığın etkisi başlıklı 6. Maddesi’nin son durumu aşağıdaki şekilde olup 21.08.2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre ödenecek nakdi tazminat ile bağlanacak emekli aylığı uğranılan maddi ~~ve manevi~~ zararların karşılığıdır.

Yargı mercilerinde maddi ~~ve manevi~~ zararlar karşılığı olarak kurumların ödemekle yükümlü tutulacakları tazminatın hesabında bu kanun hükümlerine göre ödenen nakdi tazminat ile bağlanmış bulunan aylıklar göz önünde tutulur.”

- 21.11.2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/78 E ve 2024/164 K sayılı iptal kararı doğrultusunda 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda Değişiklik 21.08.2025 tarihinde yürürlüğe girdi.

21 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin 24/09/2024 tarih 2024/78 E ve 2024/164 K sayılı iptal kararı yayımlanmıştı. Bu kararla 2/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 334. Maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “Kamuya yararlı dernek ve vakıflar...” ibaresinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilerek 9 ay sonra yürürlüğe gireceği belirtilmişti.

Bahse konu Kanun’un Adli yardımdan yararlanacak kişiler başlıklı 334. Maddesi’nin son durumu aşağıdaki şekilde olup 21.08.2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

“Kendisi ve ailesinin geçimini önemli ölçüde zor duruma düşürmeksizin, gereken yargılama veya takip giderlerini kısmen veya tamamen ödeme gücünden yoksun olan kimseler, iddia ve savunmalarında, geçici hukuki korunma taleplerinde ve icra takibinde, taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması kaydıyla adli yardımdan yararlanabilirler.

~~Kamuya yararlı dernek ve vakıflar, iddia ve savunmalarında haklı göründükleri ve mali açıdan zor duruma düşmeden gerekli giderleri kısmen veya tamamen ödeyemeyecek durumda oldukları takdirde adli yardımdan yararlanabilirler.~~

Yabancıların adli yardımdan yararlanabilmeleri ayrıca karşılıklılık şartına bağlıdır.”

- SEDDK tarafından 21/08/2025 tarihli 2025/20 Sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Uygulanmasına İlişkin 2019/9 sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/20 sayılı genelge ile; trafik sigortası uygulamalarında adil prim hesaplaması ve referans poliçe kullanımına açıklık getirmek amacıyla yayımlanmıştır.

Sigortalıların haklarını korumak, hasar geçmişinin doğru şekilde değerlendirilmesini sağlamak ve sektörde uygulama birliğini tesis etmek hedeflenmektedir.

Özetle;

1. Gerçek Kişi İşletenler İçin Prim Tespiti Düzenlemesi
 - Gerçek kişi işleten adına düzenlenecek poliçelerin primlerinin tespitinde kullanım türü aynı araç grubunda:
 - İlk 5 araç için primler özel olarak,
 - 6 ve üzeri araç için primler tüzel olarak değerlendirilecektir.
 - Bu düzenleme, 26/12/2024 tarihli ve 2024/35 sayılı genelge kapsamındaki kısa süreli poliçeler için geçerli değildir.
2. Trafik sigortası poliçesi tanzim edilirken Referans alınabilecek poliçeler aşağıdaki esaslar çerçevesinde belirlenir.
 - Poliçeler referans alınırken:
 - Vadesine 14 günden fazla kalan poliçeler (aynı araç için yapılan yenileme teklifleri hariç) referans gösterilemez.
 - Sadece aynı araç grubundaki poliçeler referans olabilir.
 - Mevcut aracın poliçesi sonlandırılırsa, yeni araç için düzenlenecek poliçeye bir sonraki yenilemede referans gösterilebilir.
 - 10 yıldan eski poliçeler referans gösterilemez.

- Her poliçe yalnızca bir kez referans olarak kullanılabilir.

➤ Birden fazla uygun referans poliçe varsa, sigortalı lehine en avantajlı olan dikkate alınır.

3. Hasar Bildirimi Durumunda Basamak Düzenlemesi

➤ Poliçe tanziminden sonra referans poliçeye hasar bildirimi yapılırsa, bu durum bir sonraki yenilemede basamak hesabında dikkate alınır.

Bu Genelge 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir

- **SEDDK tarafından 03.09.2025 tarihli 2025/21 Sayılı Hasar Dosyası Açılışında Maktu Tutar Kullanılmasına İlişkin Genelge** yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/21 sayılı genelge ile; Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası kapsamındaki bedeni tazminat taleplerine ilişkin hasar dosyalarının açılışında sektörde uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Dosya açılış tutarları özetle aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

➤ Şirket, ilk hasar ihbarında son beş yıllık geçmiş istatistiklerine dayanarak en iyi tahmin doğrultusunda belirlenen tutarlar üzerinden dosya tazminat karşılığı ayırır. Ancak, söz konusu tazminat karşılığı tutarları aşağıdaki tabloda belirtilen maktu tutarlardan az olamaz.

Tazminat türü (dava-dışı dosyalar)	Asgari dosya açılış tutarı
Ölüm (vefat eden başına)	1.000.000 TL
Maluliyet (malul başına)	450.000 TL

- *Maktu tutarlar aksi kurum tarafından belirlenmedikçe asgari ücret artış oranında güncellenir.*
- Şirket, dosyaların davalık olması durumunda yukarıdaki tabloda yer alan tutarlara ilave edilecek faiz ve masraf bedelleriyle birlikte muallak tazminat karşılığı ayırır.
- Söz konusu tutarların kaza tarihindeki teminat limitini aşması durumunda, ilgili teminat limitinin asgari %90'ı üzerinden dosya tazminat karşılığı ayrılarak buna tüm masraflar ilave edilir.

➤ Açılış tutarları üzerinden karşılık ayrılan hasar dosyaları, aktüer raporunda hesaplanan tutar dikkate alınarak güncellenir. Güncelleme işlemi, aktüer raporunun şirkete tebliğinden itibaren en geç üç iş günü içinde tamamlanır.

➤ Yeterli istatistiki verisi olmayan şirketler bu maddede yer alan asgari dosya açılış tutarlarını kullanır.

➤ Şirket tarafından daha önce tazminat ödemesi yapılan dosyaların dava konusu olması halinde, daha önce yapılan tazminat ödemesi davada talep edilen tutardan ve yukarıda belirtilen davalık dosyalar için asgari açılış tutarından mahsup edilir. Kalan tutarlardan büyük olan dosya tazminatı karşılığı açılış tutarı olarak dikkate alınır.

➤ Söz konusu tutarların ilgili dönemler sonrasında yeni ihbar edilen dosya açılışlarında kullanılması gerekmektedir.

Bu Genelge 01.10.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- **06.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı tabloda yer alan bazı kâğıtlara ait maktu vergi tutarlarının yeniden Belirlenmesine Dair 10364 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı** yayımlandı.

6 Eylül 2025 tarih ve 33009 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10364 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile; "IV - Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün "2. Beyannameler" fıkrasında yer alan maktu vergi tutarları yeniden belirlenmiştir.

Her ne kadar 2024 yıl sonunda yeniden değerlendirme oranında artış yapılsa da yaklaşık %50 artışla aşağıdaki tutarlar belirlenmiştir.

b) Vergi beyannameleri:	Tutar-TL
ba) Yıllık gelir vergisi beyannameleri	1000
bb) Kurumlar vergisi beyannameleri	1350
bc) Katma değer vergisi beyannameleri	665
bd) Muhtasar beyannameler	665
be) Diğer vergi beyannameleri (damga vergisi beyannameleri hariç)	665

Cumhurbaşkanî Kararı, yayımı tarihini izleyen aybaşında (01.10.2025) yürürlüğe girmiştir.

- 09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler hakkında 10380 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.

9 Eylül 2025 tarih ve 33012 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10380 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile; basit usule tabi mükelleflerden bazıları gerçek usulle vergilendirilmesine karar verilmiştir.

Büyükşehir belediyesi olan illerde, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış son verilere göre nüfusu 30.000’i geçmeyen ilçeler hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunan mükellefler;

...

ç) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,

...

Gerçek usulde vergilendirileceği belirtilmiştir.

Cumhurbaşkanî Kararı 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 09.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de 492 Sayılı Harçlar Kanununa Bağlı Tarifelerde Yer Alan Maktu Harç Tutarlarının Yeniden Belirlenmesine Dair 10382 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı yayımlandı.

9 Eylül 2025 tarih ve 33012 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10382 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile; “Finansal faaliyet harçları” başlıklı bölümünde yer alan maktu harç tutarları yeniden belirlenmiştir.

Her ne kadar 2024 yıl sonunda yeniden değerlendirme oranında artış yapılsa da yaklaşık %50 artışla aşağıdaki tutarlar belirlenmiştir.

Şirket Türü	Harç Tutarı (TL)
Sigorta şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	4.045.580,00
Emeklilik şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	2.847.530,00
(a) ve (b) bentlerinde yer alan şirket kuruluş izin belgelerinin her ikisini de alanlardan, izin belgelerinin alındığı yıldan sonraki yıllarda, bu belgelere ait harçlardan sadece yüksek olanı alınır.	

Cumhurbaşkanî Kararı, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 17.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti hakkında Tebliğ yayımlandı.

17.09.2025 tarih ve 33020 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti” hakkında Tebliğ ile;

- Reeskont İşlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık %41,25;
- Avans İşlemlerinde uygulanacak faiz oranı yıllık %42,25 olarak belirlenmiştir.

Belirlenen bu oranlar tebliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- ✓ 08.03.2025 tarihinden itibaren Reeskont faiz oranı 43,25; Avans faiz oranı 44,25 olarak uygulanmaktaydı.

- SEDDK tarafından 26.09.2025 tarihli 2025/22 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/22 sayılı genelge ile Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgenin 7. maddesi değiştirilmiştir.

Net nakit akışları finansal raporlama dönemi tarihi itibarıyla %32,5 olan iskonto oranı %30 olarak değiştirilmiş olup %30 oranı dikkate alınarak peşin değere iskonto edilir.

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 29.09.2025 tarihli Resmî Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin *Caner ŞAFAK* (B. No: 2024/41763, 08.07.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanarak; alacağın enflasyonist ortamda kayba uğramasının önüne geçmek için munzam zarar müessesesinin, etkili bir hukuk yolu olmadığı ifade edilmiştir.

29 Eylül 2025 tarihli ve 33032 sayılı Resmi Gazete’de Anayasa Mahkemesi’nin *Caner ŞAFAK* (B. No: 2024/41763, 08.07.2025) bireysel başvuru kararı yayımlanmıştır.

Kararda özetle; başvuru, 2010 yılında bir özel hukuk kişisi olan bankaya karşı icra takibi başlatmış, bankanın itirazı üzerine, itirazın iptali davası açılmıştır. Banka, davanın 2020 yılında kesinleşmesine müteakip asıl alacak, faiz ve ferileri ile icra dosyasına ödemiştir.

Başvurucu, 2010 yılından 2020 yılına kadar geçen sürede, ödenen yasal faiz oranlarının enflasyonun çok altında kalması nedeniyle alacağının satın alma gücünün önemli ölçüde azaldığı, bunun da munzam zarar (aşkın zarar) oluşturduğunu ileri sürerek TBK m.122 kapsamında ayrı bir tazminat davası açmıştır. Dava ilk derece ve bölge adliye mahkemelerinde munzam zarar şartlarının oluşmadığından bahisle reddedilmiştir.

Başvurucunun temyizi üzerinde Hukuk Genel Kurulunun 29/3/2022 tarih ve E.2021/11-938, K.2022/401 sayılı kararında açıklandığı üzere munzam zarar koşullarının somut olayda gerçekleşmediği, aşkın zararın genel ekonomik olumsuzlukların (ülkede cari enflasyon oranı, yüksek ve değişken döviz kurları, mevduat faizleri, paranın satın alma gücünde meydana gelen azalma) dışında davacının durumuna özgü somut vakıalarla ispatlanması gerektiği, yüksek enflasyon, dolar kurundaki artış, serbest piyasadaki faiz oranlarının yüksek oluşu ve paranın satın alma gücünde meydana gelen azalmanın davacıyı ispat yükünden kurtarmayacağı gibi herhangi bir ispat kolaylığı da sağlamayacağı, davacının geç ödeme ile maruz kaldığı zararı doğuran vakıaların dosya kapsamında ispat edilemediği ifade edilerek ret kararı onanmıştır.

AYM Kararında, özel hukuk kişileri arasındaki borç ilişkilerinden doğan alacakların, uzun yargılama süreçleri nedeniyle geç tahsil edilmesi durumunda, enflasyon karşısında değer kaybına uğradığı ve bu kaybın hukuk sistemi içinde etkili bir şekilde telafi edilemediği vurgulanmış ve yasal faiz oranlarının enflasyon karşısında alacağın gerçek değerini korumakta yetersiz kaldığı belirtilmiştir. Ayrıca, Yargıtay'ın Türk Borçlar Kanunu'nun 122. maddesi kapsamında munzam zararın ispatı için alacaklıya somut ve özel deliller sunma yükümlülüğü getirmesinin, alacaklıya aşırı bir külfet yüklediği değerlendirilmiştir.

Bu gerekçelerle, Anayasa ile güvence altına alınan mülkiyet hakkı ile bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

Yapısal sorunun çözümü için kararın TBMM'ye bildirilmesine karar verilecek, özel hukuk kişileri arasındaki alacakların enflasyon karşısında uğradığı değer kaybını telafi edecek etkin bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Kararın yayımlandığı tarihe kadar mülkiyet hakkının ihlali iddiasıyla yapılmış olan başvurular ile bu tarihten sonra aynı konuda yapılan ve karardan sonra yapılacak başvuruların incelenmesinin, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren 6 ay süreyle ertelenmesine karar verildi.

AYM, ihlalin yapısal bir sorundan kaynaklandığını tespit ederek pilot karar usulünü işletmiştir. Bu kapsamda, TBMM 6 ay içinde, enflasyon nedeniyle alacakların değer kaybını telafi edecek etkili bir hukuki düzenleme yapması beklenmektedir.

2025 Son Çeyrekte Neler Oldu?

- 08.10.2025 tarihli Resmî Gazete'de Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatında Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife ve Talimat yayımlandı.

8 Ekim 2025 tarih ve 33041 sayılı Resmî Gazete ile Özel Güvenlik Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatında önemli değişiklikler yapıldı.

- “A. Tarife” başlıklı maddesinden önceki paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye’de genel sorumluluk branşında ruhsatı olan sigorta şirketleri, bu Tarife ve Talimatta belirtilen sigortayı yapmakla yükümlüdür.”

- “A. Tarife” başlıklı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
- Özel güvenlik görevinin sağlandığı yerin;

- Toplantı, konser, sahne gösterisi, spor müsabakası, yarış ve benzeri etkinliklerin sergilendiği merkezler,

- İç ve dış hat trafiğine açık hava limanları, yıllık kapasitesi 2 milyon ton üzerinde olan limanlar ve büyükşehir belediyeleri

Personel Sayısı	Maddi Zarar Olay Başına	Tedavi Giderleri		Sakatlık ve Ölüm		Yıllık Toplam
		Kişi Başına	Olay Başına	Kişi Başına	Olay Başına	
(1)50'ye kadar	720.000	180.000	1.800.000	180.000	1.800.000	12.960.000
(2)51 – 100	900.000	180.000	2.160.000	180.000	2.160.000	15.660.000
(3)101 – 250	1.080.000	180.000	2.520.000	180.000	2.520.000	18.360.000
(4)251 – 500	1.260.000	180.000	2.880.000	180.000	2.880.000	21.060.000
(5)501 – 1000	1.440.000	180.000	3.240.000	180.000	3.240.000	23.760.000
(6)1000'den fazla	1.620.000	180.000	3.600.000	180.000	3.600.000	26.460.000

bulunan il merkezlerindeki gar, otogar ve istasyon gibi toplu ulaşım tesisleri,

- Alışveriş merkezleri, olması halinde, alınması gerekli asgari sigorta teminatı bu maddede yer alan tablonun (6) numaralı satırına tekabül eden teminat tutarlarından az olamaz.

- Sigorta primleri, sigorta şirketleri tarafından belirlenir.
- Bu Tarife ve Talimatın yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak sigorta sözleşmeleri, yukarıdaki teminat tutarları üzerinden yapılır. Ancak, SEDDK tarafından sözleşme süresi içinde teminat tutarları değiştirildiği takdirde, eski teminat tutarları üzerinden sigortası yapılmış ve süresi devam eden sigorta sözleşmesine sahip özel güvenlik şirketleri ile özel hukuk kişileri, sigorta şirketlerine başvurarak yeni teminat tutarları üzerinden özel güvenlik mali sorumluluk sigortası zeyilnamelerini, değişikliğin yürürlük tarihinden

itibaren 15 gün içinde almak zorundadır. Zeyilname yapılmayan sigorta sözleşmelerinde, sigorta şirketlerinin sorumluluğu eski teminat tutarları ile sınırlıdır.

Bu Tarife ve Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 09.10.2025 tarih ve 2025/23 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/23 sayılı genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası primlerine ilişkin aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

İlgili Genelge'nin 1'inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 1- 14/7/2007 tarih ve 26582 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmeliğin geçici 11'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2025 yılı Ekim ayında araç grubu ve kullanım türüne göre uygulanan azami primler, 2025 yılı Kasım ayı için %1 artırılarak uygulanır." olarak belirlenmiştir.

Genelge 01.11.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- 20.10.2025 tarihli Resmî Gazete'de Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

20 Ekim 2025 tarih ve 33053 sayılı Resmî Gazete ile Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde önemli ve kapsamlı düzenlemeler yapıldı.

Değişikliğe ilişkin yönetmelik ile aşağıdaki hususlar başta olmak üzere ÖSS alanında birçok hususta değişiklik yapılmıştır.

- Şirketin bilgilendirme şeffaflığı ve indirim açıklığı vurgulandı,
- Bekleme süreleri standartlaştırıldı,
- Belirli şartlarda ömür boyu yenileme garantisi getirildi,
- Şirketler arası geçiş ve hak devri düzenlendi,
- Merkezi izleme ve kişisel verilerin korunması ile sır saklama yükümlülüğü standartları belirlendi.

Bu Yönetmelik 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 04.11.2025 tarihli Resmî Gazete'de Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

4 Kasım 2025 tarih ve 33067 Sayılı Resmî Gazete ile Karayolları Trafik Yönetmeliğinde birçok madde ve yönetmelik eki yürürlükten kaldırılırken bazı maddelerde de değişiklik yapıldı.

- Değişikliğe ilişkin yönetmeliğin 1. Maddesi ile Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 30 uncu maddesi başlığı ile aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Araç ve sürücülere ilişkin verilerin paylaşımı Madde 30- Sürücülerin ve araçların sicillerini tutmak üzere Emniyet Genel Müdürlüğünce ihtiyaç duyulacak teknik bilgiler, hukuki değişiklikler veya kısıtlayıcı şerhlerin sicil üzerindeki kayıt işlemleri; Emniyet Genel Müdürlüğünce yetki verilen kamu kurumları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya özel hukuk tüzel kişilerin elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşlarından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Emniyet Genel Müdürlüğü ile ilgili taraflar arasında protokolle belirlenir."

- Değişikliğe ilişkin yönetmeliğin 2. maddesi ile Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin Sürücülerin ve Yolcuların Koruyucu Tertibat Kullanma Mecburiyeti başlıklı 150. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Üç tekerlekli yük motosikletleri ile sürücüsü ve yolcuları bir çerçeve veya karoseri ile korunanlar hariç, bisiklet, elektrikli bisiklet, motorlu bisiklet, motosiklet ve 14/8/2014 tarihli ve 29088 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/167/2013) kapsamında 1/1/2001 tarihinden sonra üretilen T3 kategorisinde bulunan traktörlerde sürücülerin koruma başlığı ve koruma gözlüğü (koruma başlığında koruma gözlüğü olması durumunda ve bisikletlilerde koruma gözlüğü aranmaz), yolcuların ise koruma başlığı takmaları ve bağlamaları,

b) Üç tekerlekli yük motosikletleri ile sürücüsü ve yolcuları bir çerçeve veya karoseri ile korunanlar hariç motosiklet sürücülerinin ve taşınmaları halinde yolcuların koruyucu eldiven takmaları,

...

(14) 2918 sayılı Kanunun 78 inci maddesine istinaden işlem yapılan araçlarda bulunan sürücü ve yolcular gerekli koruyucu tertibatları usulüne uygun olarak takmadan/kullanmadan aracın karayolunda seyrine izin verilmez.

- Değişikliğe ilişkin yönetmeliğin 3. maddesi ile;

Karayolları Trafik Yönetmeliği'ne ekli 1 sayılı cetvelin "C) HUSUSİYETLERİNE GÖRE ARAÇLARDA

BULUNDURULACAK TECHİZAT” bölümünün Taşıt sütununda yer alan “Motorlu bisiklet, motosiklet, bisiklet ve elektrikli bisiklet (Sürücüsü bir çerçeve veya karoseri ile korunanlar hariç)” ibaresi “Bisiklet, elektrikli bisiklet, motorlu bisiklet, motosiklet ve Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/167/2013) kapsamında 1/1/2001 tarihinden sonra üretilen T3 kategorisinde bulunan traktör (üç tekerlekli yük motosikletleri ile sürücüsü ve yolcuları bir çerçeve veya karoseri ile korunanlar hariç)” şeklinde değiştirilmiş ve aynı cetvele bu satırdan sonra gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiştir.

Motosiklet (Üç tekerlekli yük motosikletleri ile sürücüsü ve yolcuları bir çerçeve veya karoseri ile korunanlar hariç)	Koruyucu Eldiven	Sürücülerin ve taşınması halinde yolcuların ellerini trafik kazası veya dış tesirlere karşı koruyacak şekilde TS EN 13594 standardına uygun koruyucu eldiven olacaktır.
--	------------------	---

- Değişikliğe ilişkin yönetmeliğin 4. maddesi ile;

Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 6’ncı, 7 nci, 8 inci, 9 uncu, 28 inci, 29 uncu, 31 inci, 32 nci, 33 üncü, 34 üncü, 35 inci, 36 ncı, 37 nci, 39 uncu, 40 ncı , 41 inci, 42 nci, 43 üncü, 44 üncü, 45 inci, 46 ncı, 47 nci, 48 inci, 49 uncu, 50 nci, 51 inci, 51/A, 52 nci, 54 üncü, 55 inci, 56 ncı, 57’nci, 58 inci, 59 uncu, 61 inci, 69 uncu, 71 inci, 72 nci, 73 üncü, 74 üncü, geçici 1 inci, geçici 2 nci, geçici 5 inci, geçici 6 ncı ve geçici 9 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

- Değişikliğe ilişkin yönetmeliğin 5. maddesi ile;

Karayolları Trafik Yönetmeliğinin EK-1’i, Ek: 2’si, EK-3’ü, EK-4’ü, EK-5’i, EK-6’sı, EK-7’si, EK-8’i, EK 10-B’si, EK:10-C’si, EK-11’i, EK-12’si, EK: 12/A’sı, EK:12/A-1’i, EK:12/B’si, EK-12/B-1’i, EK:12/C’si, EK:12/C-1’i, EK:12/G’si, EK:12/G-1’i, EK:12/H’si, EK:12/H-1’i, EK-12/J’si, EK:12/J-1’i, EK:12/N’si, EK:12/N-1’i, EK:12/N-2’si, EK:12/P’si, EK:12/P-1’i, EK:12/P-2’si, EK: 12/R’si, EK:12/R-1’i, EK:12/R-2’si, EK:12/S’si, EK:12/S-1’i, EK:12/S-2’si, EK:12/T’si, EK: 12/U’su, EK: 12/V’si, EK: 12/Y’si, EK-13’ü, Ek-14’ü, EK-15’i, EK-16’sı, EK:16-a’sı, EK-17’si, EK-37’si, EK-43/A’sı, EK-43/B’si, EK-44’ü, EK-45’i, EK-46’sı, EK: 49/A’sı ve EK: 49/B’si yürürlükten kaldırılmış ve EK: 47’si değiştirilmiştir.

Yönetmelik yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 05.11.2025 tarih ve 2025/24 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Primlerine İlişkin 2023/31 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/24 sayılı genelge ile karayolları

motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası primlerine ilişkin aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

İlgili Genelge'nin 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Madde 1- 14/7/2007 tarih ve 26582 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmeliğin geçici 11 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2025 yılı Kasım ayında araç grubu ve kullanım türüne göre uygulanan azami primler, 2025 yılı Aralık ayı için %1 artırılarak uygulanır. Taksi, minibüs (sürücü dâhil 10-17 koltuk), otobüs (sürücü dâhil 18-30 koltuk) ve otobüs (sürücü dâhil 31 ve üstü koltuk) araç gruplarında söz konusu orana %2 ilave edilir." olarak belirlenmiştir.

Genelge 01.12.2025 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 05.11.2025 tarih ve 2025/25 sayılı Değer Kaybı Taleplerinde Ekspertiz İşlemlerine İlişkin 2022/12 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/25 sayılı genelge ile değer kaybı taleplerine istinaden yürütülecek ekspertiz işlemlerine dair usul ve esaslar düzenlendi.

Değer kaybı ekspertiz raporu şablonun da değişiklik yapılmıştır.

- Aracın hasar oluşmadan önceki piyasa rayiç değerinin tespit edilmesine yönelik yapılan araştırmalar çerçevesinde yetkili bayi ikinci el birimleri, galeriler ve internet portallar üzerinden fiyat araştırması yapılması,
- Yine aracın teknik donanım ve özellikleri belirlenmesi, aracın geçmiş hasar kayıtlarının olup olmadığının tespiti ve değer tespitine konu aracın benzer özellikteki emsallerinin piyasadaki alım-satım değerinin belirlenmesi ve buna ilişkin somut verilen kaydına yer verilmesi,
- Değer kaybına sebep olan parçaların detayları ile bu parçaların işçilik ve değişim durumlarının tespiti aranmaktadır.

Reel değer kaybının tespiti açısından beklentilerin karşılanarak taraflar arasındaki uyuşmazlıkların azalması hedeflenmektedir.

Genelge yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 20.11.2025 tarih ve 2025/27 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Yapmaktan Kaçınmaya İlişkin 2025/6 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/27 sayılı genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu sigortası yapmaktan kaçınma hallerine ekleme yapıldı.

İlgili Genelgenin poliçe düzenlemekten kaçınma halleri başlıklı 3'üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen oranlarda %1'lik sapmaların kaçınma fiili olarak değerlendirilmesi Kurulun yetkisindedir."

Genelge yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- 25.11.2025 tarihli Resmî Gazete'de Kıyı Tesisleri Deniz Kirliliği Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.

25 Kasım 2025 tarih ve 33088 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan tebliğ ile Kıyı Tesisleri Deniz Kirliliği Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife Ve Talimatında değişiklik yapılmıştır.

- Asgari teminat tutarları aşağıdaki tabloda belirlenmiştir.

Tesisin Sigortaya Konu Faaliyeti ile İlgili Üretim, İşlem veya Yük Elleçleme Kapasitesi (Ton/Yıl)	Maddi Zarar, Temizleme Masrafları, Atıkların Taşınması ve Bertarafı	Tedavi Giderleri		Sakatlık ve Ölüm	
		Kişi Başına	Olay Başına	Kişi Başına	Olay Başına
0 – 1.499.000	8.000.000	2.000.000	10.000.000	2.000.000	10.000.000
1.500.000 – 4.999.000	16.000.000	2.000.000	20.000.000	2.000.000	20.000.000
5.000.000 – 9.999.000	32.000.000	2.000.000	40.000.000	2.000.000	40.000.000
10.000.000 ve üzeri	64.000.000	2.000.000	80.000.000	2.000.000	80.000.000

*Üretim, işlem ve yük elleçleme kapasitesi miktarı hesabında 500 tonun altındaki küsurlar aşağıya (0), 500 tonun üzerindeki küsurlar yukarıya (1000) yuvarlanır.

- Ana faaliyet konusu petrol ve petrol türevlerini elleçleyen kıyı tesisleri için asgari maddi teminat tutarları birinci fıkrada belirlenen teminatların üç katı olarak uygulanır.
- Üretim, işlem veya yük elleçleme kapasitesinin belirlenmesinde tesisin sigorta konusu faaliyeti ile ilgili üretim, işlem veya yük elleçleme kapasitesi esas alınır.

- Bahse konu Tebliğde yer alan teminat tutarları, her takvim yılı başında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan tüketici fiyat endeksinin yıllık (bir önceki yılın aynı ayına göre) değişim oranı esas alınmak suretiyle artırılır. Açıklanan oranın sıfırın altında olması durumunda, söz konusu oran sıfır olarak dikkate alınır. Hesaplamalar sonucunda bulunacak tutarlar 100.000 TL katlarına iblağ edilir.

- Aynı Tebliğin 8 inci maddesinde yer alan "Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan" ibaresi "Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu Tebliğ 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 27.11.2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu 585 Sıra No.lu Genel Tebliği ile yeniden değerlendirme oranı 2025 yılı için %25,49 olarak belirlendi.

27 Kasım 2025 tarih ve 33090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 585 sıra nolu Tebliğ ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından VUK mükerrer 298 inci maddesi (B) fıkrasına göre yeniden değerlendirme oranı 2025 yılı için %25,49 olarak açıklandı.

Bu oran geçtiğimiz yıl için %43,93 olarak belirlenmişti.

Bilindiği üzere işbu oran 2026 yılında geçerli olacak yargılamalarda ispat ve kesinlik sınırı, harç, ceza, istisna ve beyan vb. birçok tutarı ilgilendirmektedir.

- Ancak 31 Aralık 2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 10783 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2026 yılında motorlu taşıtlar vergisine, damga vergisi ve Harçlar Kanuna bağlı tariflerde yer alan harçlar için yeniden değerlendirme oranı %25,49 yerine %18,95 olarak uygulanmasına karar verildi.

2026 yılı takvim başından itibaren HMK kapsamındaki adli yargıdaki parasal sınırlar değişmiştir.

14.11.2024 tarih ve 7531 sayılı Kanun'un 22. Maddesi ile HMK'nın Ek-1. Maddesinin 1. Fıkrasında yer alan "on" ibaresinin "bin" olarak değiştirilmesi ile bin Türk lirasını aşmayan kısımların dikkate alınmaması nedeni ile son durum aşağıdaki gibidir.

Senetle İspat Zorunluluğu (HMK m.200) ve Senede Karşı Tanıkla İspat Yasağına (HMK m.201) İlişkin: 41.000,00 TL
İstinaf (HMK m.341) : 50.000,00 TL
Temyiz (HMK m.362) : 682.000,00 TL
Temyizde Duruşma (HMK m.369) : 1.023.000,00 TL

Sigorta Tahkim Komisyonu parasal sınırlar ise 21.05.2025 tarihli Resmi Gazete ile aşağıdaki gibidir;

Hakem kararlarına karşı itiraz	: 28.000,00 TL
İtiraz kararlarına karşı temyiz	: 300.000,00 TL
Heyet teşekkül sınırı	: 96.000,00 TL

- 01.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 22.07.2025 tarih 2024/24 E. 2025/164 K. sayılı kararı ile; 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun’un 1. maddesi; "Sözleşmeden kaynaklanmayan borç ilişkileri" yönünden iptal edildi.

1 Aralık 2025 tarih ve 33094 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesi’nin 22.07.2025 tarihli 2024/24 E. 2025/164 K sayılı kararı ile “3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun’un 1. maddesinin; "Sözleşmeden kaynaklanmayan borç ilişkileri" yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir.

Kararda iptal gerekçesi olarak; alacaktan mahrum kalınan sürede enflasyon nedeniyle paranın değerinde oluşan hissedilir aşınma ile mülkiyetin gerçek değeri azaldığı gibi bu bedelin tasarruf veya yatırım aracı olarak getirisinden yararlanma imkânı da ortadan kalkmaktadır.

Bu sebeple devletin hak edildiği hâlde alınamayan bir miktar paranın değerinde oluşacak aşınmayı telafi edecek mekanizmaları geliştirmesi gerekir. Paranın değerinde oluşacak aşınmayı telafi edecek mekanizmaların geliştirilmesi paranın değerini sürekli olarak kaybettiği enflasyonist dönemlerde ayrı bir önem kazanır; zira hak edildiği hâlde alınamayan bir miktar paranın satın alma gücü, dönem sonunda enflasyon oranında azalmış olacaktır.

Öte yandan enflasyon ve buna bağlı olarak oluşan döviz kuru, mevduat faizi, Hazine bonusu ve devlet tahvili faiz oranlarının anapara ve temerrüt faizi için belirlenen kanuni faiz oranlarının çok üstünde gerçekleşmesi; bu durumdan borçlunun yararlanması, alacaklının ise zarara uğraması sonucunu doğurmaktadır. Zira yüksek enflasyonist ortamlarda parayı elinde bulundurmanın ve çeşitli yollarla değerlendirmenin getirisi para borcunun ödenmesi sırasında ödenecek kanuni faiz oranının çok üzerinde olacağından borçlu borcunu süresinde ödemekten kaçınabilecektir. Para borcunun belirtilen sebeplerle geç ödenmesi alacaklının yoksun kaldığı paranın ödendiği tarihe kadar geçen sürede enflasyon etkisiyle makul olanın ötesinde bir ekonomik kayıp yaşamasına neden olacaktır. Bu durumda ise kamu düzeni bozulmakta, kişi ve toplum güvenliği sarsılmaktadır.

Bu durumda kuralla borcun geç ödenmesi nedeniyle belli bir oranda faiz ödenmesi öngörülmekle birlikte paranın değerinde oluşacak aşınmayı telafi etmek amacıyla enflasyon karşısında önemli ölçüde değer kaybına uğramadan ödenmesini sağlayacak mekanizmaların öngörülmediği, hukuk sisteminde

alacağın enflasyon karşısında değer kaybının önlenmesi için etkili bir hukuk yolunun bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa’nın 35 ve 40. Maddesine aykırı olduğuna 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun’un 1. maddesinin; "Sözleşmeden kaynaklanmayan borç ilişkileri" yönünden Anayasa’ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE oy çokluğu ile karar verilmiştir. (Karşı oy: özetle temerrüt faizi aşan zararı telafi edecek munzam zarar müessesesi vardır denilmektedir.)

İptal kararı 9 ay sonra 01/09/2026 tarihinde yürürlüğe girecektir.

- SEDDK tarafından 10.12.2025 tarih ve 2025/28 sayılı Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinin Uygulama Esaslarına İlişkin Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/28 sayılı genelge ile Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinin uygulanmasına ilişkin genelge yayımlandı.

20.10.2025 tarihli ve 33053 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Sağlık Sigortaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişikliğe uğramıştır. Bu genelge ile söz konusu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin esaslara yer verilmiştir.

Özel Sağlık Sigortalarında; bilgilendirme, sözleşmenin kurulması, hekim görüşü, yenileme, teklifname, bekleme süreleri, ömür boyu yenileme garantisi/kazanılma şartları, plan değişikliği ve geçiş işlemlerine ilişkin birçok hususta detaylı düzenlemelere yer verilmiştir.

Bu genelge 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 12.12.2025 tarih ve 2025/29 sayılı Kefalet Sigortası Hakkında 2025/13 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/29 sayılı genelge ile 2025/13 sayılı Kefalet Sigortaları Genelgesinde değişiklik yapıldı.

Bahse konu Genelgenin 5 in maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Bu Genelge kapsamındaki sınırlamalara konu özsermaye olarak Haziran ve Aralık dönemlerinden güncel olanı dikkate alınır. Dönemler arasında iç kaynaklardan yapılan artışlar hariç ödenmiş sermaye artışı ile Kurum lehine bloke edilmesi şartıyla sermaye artışına mahsuben yapılan ödemeler hesaplamalara dahil edilir."

Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 12.12.2025 tarih ve 2025/30 sayılı Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2023/28 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/30 sayılı genelge ile karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası primlerine ilişkin aşağıdaki şekilde düzenleme yapılmıştır.

İlgili Genelge'nin 3'üncü maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"(5) Dönem içerisinde iç kaynaklardan yapılan artışlar hariç ödenmiş sermaye artışı ile Kurum lehine bloke edilmesi şartıyla sermaye artışına mahsuben yapılan ödemeler veya bu maddenin birinci fıkrasında sayılan koşulların şirket lehine değişmesi halinde ilgili fıkra da belirlenen katsayı oranında ilave limit hakkı doğar."

Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 12.12.2025 tarih ve 2025/31 sayılı Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin 2025/16 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca yayımlanan 2025/31 sayılı genelge ile; Kara Araçları Kasko Sigortasında Prim/Özsermaye Katsayısı Uygulamasına İlişkin Genelgenin 3'üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Böylece şirketlere ek limit hakkı tanınması ile sermaye güçlendirilmesi teşvik edilirken, şirketlerin risk yönetimi ve sermaye yeterliliğinin daha sağlıklı ölçülmesini sağlamaktadır.

"(5) Dönem içerisinde iç kaynaklardan yapılan artışlar hariç ödenmiş sermaye artışı ile Kurum lehine bloke edilmesi şartıyla sermaye artışına mahsuben yapılan ödemeler veya bu maddenin birinci fıkrasında sayılan koşulların şirket lehine değişmesi halinde ilgili fıkra da belirlenen katsayı oranında ilave limit hakkı doğar."

"(6) Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Genelge hükümlerine göre mali ve teknik kriterleri sağlayan reasürörlere bölüşmeli reasürans anlaşmaları kapsamında yapılan prim devirleri Kurumun izni dahilinde prim/özsermaye katsayısı hesaplamalarında brüt yazılan primden tenzil edilir. Kurum bu kapsamdaki izin taleplerini Şirketin mali durumu veya reasürans anlaşmasının şartları gibi nedenlerle kısmen veya tamamen reddedebilir."

Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 15.12.2025 tarihli Resmî Gazete'de Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

15 Aralık 2025 tarih ve 33108 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile geçici madde ile geçiş hükmü eklenmiştir.

Aşağıdaki maddelerin yürürlük tarihi ertelenmiştir.

Bahse konu Yönetmeliğin 4'üncü maddesinin 2 inci fıkrası,

"(2) Kamuya açıklanacak finansal tablolar, bunlara ilişkin dipnot ve açıklamalar ile konsolide finansal tabloların düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurumca çıkarılacak tebliğler ile belirlenir."

Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi,

"MADDE 5- (1) Finansal tablolar; bilanço (finansal durum tablosu), gelir tablosu (kâr veya zarar tablosu), diğer kapsamlı gelir tablosu, özsermaye değişim tablosu, nakit akış tablosu ile kâr dağıtım tablosundan oluşur. Finansal tablo dipnot ve açıklamaları ile finansal tablolarda yer alan bilgilere ilişkin açıklayıcı rapor ve tablolar, finansal tabloların ayrılmaz parçalarıdır."

Aynı Yönetmeliğe 7'nci maddeden sonra gelmek üzere eklenen 7/A maddesi,

"Diğer kapsamlı gelir tablosu

MADDE 7/A- (1) Diğer kapsamlı gelir tablosu, Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca kâr veya zarara yansıtılması zorunlu kılınmayan veya yansıtılmasına izin verilmeyen gelir ve gider kalemlerini (yeniden sınıflandırma düzeltmeleri dâhil) gösteren tablodur. Bu tabloda Türkiye Finansal Raporlama Standartları uyarınca diğer kapsamlı gelire yansıtılması gereken döneme ilişkin kazanç ve kayıplar nitelikleri itibarıyla sınıflandırılarak gösterilir."

hükümleri 01.01.2027 tarihine kadar uygulanmaz. Bu tarihe kadar, değişiklikten önceki hükümler uygulanmaya devam olunur.

Bu Yönetmelik 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 15.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Tablolarının Sunumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.

15 Aralık 2025 tarih ve 33108 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sigorta Ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Tablolarının Sunumu Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile geçiş hükmü ve yürürlük tarihi ertelenmiştir.

Bahse konu tebliğin geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2026” ibaresi “2027” şeklinde değiştirilmiştir.

“Finansal tabloların karşılaştırmalı olarak düzenlenmesine ilişkin geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2027 yılı içerisinde hazırlanacak finansal tabloların önceki dönem finansal tabloları ile karşılaştırılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenebilir.”

Aynı Tebliğin 12’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2026” ibaresi “1/1/2027” şeklinde değiştirilmiştir.

“Yürürlük
MADDE 12- (1) Bu Tebliğ 1/1/2027 tarihinde yürürlüğe girer.”

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 15.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Sigortacılık Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlandı.

15 Aralık 2025 tarih ve 33108 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sigortacılık Tekdüzen Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile yürürlük tarihi ertelenmiştir.

Bahse konu tebliğin 7’nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1/1/2026” ibaresi “1/1/2027” şeklinde değiştirilmiştir.

“Yürürlük
MADDE 7- (1) Bu Tebliğ 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.”

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 18.12.2025 tarihli 2025/32 sayılı Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgede Değişiklik Yapılmasına Dair Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/32 sayılı genelge ile Muallak Tazminat Karşılığında Kaynaklanan Net Nakit Akışlarının İskonto

Edilmesi Hakkındaki 2016/22 Sayılı Genelgenin 7. maddesi değiştirilmiştir.

Net nakit akışları finansal raporlama dönemi tarihi itibarıyla %30 olan iskonto oranı %29 olarak değiştirilmiş olup %29 oranı dikkate alınarak peşin değere iskonto edilir.

Genelge yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- 20.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti hakkında Tebliğ yayımlandı.

20.12.2025 tarih ve 33113 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranlarının Tespiti” hakkında Tebliğ ile;

- Reeskont İşlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık %38,75;
- Avans İşlemlerinde uygulanacak faiz oranı yıllık %39,75 olarak belirlenmiştir.

Belirlenen bu oranlar tebliğin yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- ✓ 17.09.2025 tarihinden itibaren tarihinden itibaren Reeskont faiz oranı %41,25; Avans faiz oranı %42,25 olarak uygulanmaktaydı.

- 23.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 68 inci ve Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 6’ncı Maddelerinde Yer Alan Parasal Sınırların Artırılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.

23 Aralık 2025 tarih ve 33116 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan tebliğ ile Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinde yer alan parasal sınırlar artırıldı.

Parasal sınırlar 2025 yılı için yeniden değerlendirme oranı olarak tespit edilen %25,49 oranında artırılarak yeniden belirlenmiştir.

2026 yılı için yapılacak başvurularda değeri 186.000 (yüz seksen altı bin) Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda, İl veya İlçe Tüketici Hakem Heyetleri görevlidir.

Bu Tebliğ 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 25.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de 7571 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirildi.

25 Aralık 2025 tarih ve 33118 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 24/12/2025 tarihli ve 7571 sayılı Kanunun 3. Maddesi ile İcra ve İflas Kanunun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“363 ve 364’üncü maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında şikayet başvurusunun yapıldığı veya davanın açıldığı tarihteki miktar esas alınır.”

İcra ve İflas Kanunu Ek madde 1’deki karar tarihindeki parasal sınırların esas alınması gerektiği hükmü Anayasa Mahkemesinin 6/3/2025 Tarihli ve E: 2025/61, K: 2025/46 Sayılı Kararı ile bu fıkra iptal edilmişti. İptal kararı ile uyumlu hale gelmiştir.

Ancak bu düzenleme daha önce 04.06.2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7550 sayılı Kanun ile yapılmıştı.

Kanun yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

- SEDDK tarafından 25.12.2025 tarih ve 2025/33 sayılı Sigortacılık Sektöründe Enflasyon Muhasebesi Uygulaması Hakkında Genelge yayımlandı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunca 2025/33 sayılı genelge ile sigortacılık sektöründe enflasyon muhasebesi uygulamasına ilişkin açıklamada bulunulmuştur.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan 23 Kasım 2023 tarihli Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Finansal Tablolarının Enflasyona Göre Düzeltilmesi Hakkında Duyuruda kendi alanlarında düzenleme ve denetleme yapmakla yetkili kurum ve kuruluşlara enflasyon muhasebesinin uygulanmasına yönelik serbestlik tanımaktadır.

Bu kapsamda sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri tarafından enflasyon muhasebesi uygulanmamasına karar verilmiştir.

Genelge, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 27.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlandı.

27 Aralık 2025 tarihli ve 33120 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile 01/01/2026 tarihinden itibaren geçerli ZMSS teminat limitleri belirlendi.

Motorlu Araç İşletenleri İçin 01/01/2026 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Asgari Teminatlar (TL)						
Araç Grubu	A-Sağlık Gideri		B-Sakatlanma ve Ölüm		C-Maddi	
	Kişi Başına	Kaza Başına	Kişi Başına	Kaza Başına	Araç Başına	Kaza Başına
İnsan Taşımada Kullanılan Motorlu Araçlar	3.600.000	18.000.000	3.600.000	18.000.000	400.000	800.000
Eşya Taşımada Kullanılan Motorlu Araçlar, Römork ile İş Makinaları		36.000.000		36.000.000		
Tarım Araçları İle Özel Amaçlı Araçlar		18.000.000		18.000.000		
Motosiklet ve Yük Motosikleti		10.800.000		10.800.000		

*Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Düzenlemede, sürücü dahil koltuk sayısı 10 ve üzeri araçlarda sağlık gideri, sakatlanma ve ölüm teminatları için kaza başına asgari sigorta teminat tutarına eklenecek teminat tutarlarında da değişikliğe gidildi.

Buna göre eklenecek tutarlar;

- 10-17 koltuklu minibüslerde sağlık gideri, sakatlanma ve ölüm teminat tutarı 8 milyon 80 bin liraya,
 - 18-30 koltuklu otobüslerde sağlık gideri, sakatlanma ve ölüm teminat tutarı 21 milyon 8 bin liraya
 - 31 ve üstü koltuklu otobüslerde sağlık gideri, sakatlanma ve ölüm teminat tutarı 42 milyon 15 bin liraya yükseltildi.
- Düzenlemeye göre, araç ruhsatında yazmak kaydıyla ayakta yolcular için kaza başına asgari sigorta teminat tutarına eklenecek teminat tutarları, sürücü dahil 18-30 koltuğa kadar 10 milyon 3 bin liraya, sürücü dahil 31 ve üstü koltuklu araçlarda 10 milyon 247 bin liraya yükseltildi.

Sürücü Dahil 10 ve Üzeri Olan Araçlarda Uygulanacak Asgari Sigorta Teminat Tutarları						
Teminatlar (TL)						
Araç Grubu	A-Sağlık Gideri		B-Sakatlanma ve Ölüm		C-Maddi	
	Kişi Başına	Kaza Başına	Kişi Başına	Kaza Başına	Araç Başına	Kaza Başına
Minibüs (Sürücü Dahil 10-17 Koltuk)	3.600.000	26.080.000	3.600.000	26.080.000	400.000	800.000
Otobüs (Sürücü Dahil 18-30)		39.008.000		39.008.000		
Otobüs (Sürücü Dahil 31 ve Üstü Koltuk)		60.015.000		60.015.000		

*Riziko tarihine göre teminat limiti sorgulaması için Güvence Hesabı web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmeliğin geçici 11 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(17) 1/1/2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere gerçek kişi işleten adına düzenlenecek poliçelerin primlerinin tespitinde kullanım türü; aynı araç grubunda beş (dâhil) araca kadar özel, beş araçtan sonra ise tüzel olarak dikkate alınır. 13’üncü maddenin birinci fıkrasının üçüncü cümlesi kapsamında düzenlenen kısa süreli sigortalar için bu fıkra hükmü uygulanmaz.”

Bu Yönetmelik 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından 31.12.2025 tarihli duyuru ile Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Ücret Tarifesi ve Tebligat Giderleri güncellenmiştir.

31.12.2025 tarihinde Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından; 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 30’uncu maddesinin on sekizinci fıkrası uyarınca güncellenen ve 01.01.2026 tarihinden itibaren (bu tarih dahil) yürürlüğe girecek olan “Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Ücret Tarifesi” yayımlanmış olup aşağıdaki gibidir;

Uyuşmazlığa Konu Miktar (TL)	Başvuru Ücreti (KDV Dahil)
0 – 8.500	520-TL
8.501 – 17.000	1.040-TL
17.001 – 85.000	1.560-TL
85.001 ve üzeri	Uyuşmazlık tutarının %1,8’i (En az 1.560 TL olmak üzere)

*Uyuşmazlık tutarı üzerinden belirlenen yüzdeler oran daha önce %1,5 olarak belirlenmişken bu oran %1,8’e çıkarılmıştır.

- İtiraz başvurularında da aynı başvuru ücreti alınır.

29.12.2025 tarihli duyurusunda ise; Komisyon Başkanlığı’nın 08.12.2025 tarihli kararı ile, 01.01.2026 tarihinden itibaren (bu tarih dahil) geçerli olacak tebligat giderleri;

- a) Tebligatın KEP (Kayıtlı Elektronik Posta) adresleri üzerinden elektronik yolla yapılabilmesinin mümkün olduğu başvurular için 75,00-TL,
- b) Tebligatın fiziki yolla yapılabilmesinin mümkün olduğu başvurular için ise 325,00-TL,

olarak belirlenmiştir.

Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin 16 ve 16/A maddelerinin birinci fıkraları uyarınca tebligat giderlerinin, en geç uyuşmazlık veya itiraz başvurusunun yapıldığı esnada Komisyon hesabına yatırılması gerekmektedir.

Her iki tarife de 01.01.2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 98) yayımlandı.

31 Aralık 2025 tarih ve 33124 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete ile Harçlar Kanunu Genel Tebliğ yayımlandı.

492 sayılı Kanuna bağlı tarifelerde yer alan ve 2025 yılında uygulanan maktu harçlar (maktu ve nispî harçların asgarî ve azamî miktarlarını belirleyen hadler dahil) 2025 yılı için tespit edilen yeniden değerlendirme oranı (%25,49) da dikkate alınmak suretiyle % 18,95 oranında artırılmıştır.

Bazı harçlara ilişkin tutarlar;

Harç Türü	Tutar (TL)
Asliye Mahkemeleri, İcraya Başvuru Harcı	732,00
Sulh Mahkemeleri, İcra Tetkik Mercilerinde Başvurma Harcı	335,20
Temyiz Başvurularında Maktu Harç	3.068,50
İstinaf Yolu Başvurularında Maktu Harç	2.002,00
Avukatların Tasdik Ettiği Vekalet Suret Harcı	104,00
Sigorta şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	4.812.217,40
Emeklilik şirketleri kuruluş izin belgeleri (Her yıl için)	3.387.136,90

Bu Tebliğ 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 588) ile Fatura kullanma mecburiyeti sınırı 12.000 TL olarak belirlendi.

31 Aralık 2025 tarih ve 33124 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete ile Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 588) yayımlandı.

2025 yılında uygulanan had ve tutarların, 2025 yılı için %25,49 olarak tespit edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle 01.01.2026 tarihinden itibaren uygulanacak olan had ve tutarlar güncellendi.

Vergi Usul Kanunu m. 232’de yer alan Fatura Kullanma Mecburiyeti Sınırı 12.000 TL olarak belirlenmiştir.

Ayrıca kısmi tevkifat sınırı fatura düzenleme sınırına eşitlendiğinden, kısmi tevkifat sınırı da 12.000 TL olarak belirlenmiştir.

Bu Tebliğ 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.

31.12.2025 tarih ve 33124 (5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete ile Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ yayımlandı.

Tebliğ ile;

- Tarife başlıklı 2’nci maddesi;

Ödenecek prim, Tebliğin 4’üncü maddesinde belirtilen esaslara göre tespit edilen sigorta bedeline, risk grubuna ve yapı tarzına göre aşağıdaki tarife uygulanmak suretiyle hesaplanır. Bu şekilde belirlenecek asgari prim tutan her halükârda risk grubuna göre birinci gruptan yedinci gruba sırasıyla 1.951 TL, 1.737 TL, 1.474 TL, 1.384 TL, 1.038 TL, 740TL ve 505 TL’den az olamaz.

- Azami teminat tutarı başlıklı 3’üncü maddesinde yer alan 1 milyon 704 bin 162 TL tutarı "2 milyon 95 bin 462" şeklinde değiştirilmiştir.

Zorunlu Deprem Sigortası kapsamında, bir mesken için verilebilecek azami teminat tutarı yapı tarzı ayırımı yapılmaksızın 2 milyon 95 bin 462TL’dir.

- Sigorta bedelinin tespiti başlıklı 4’üncü maddesinde belirlenen tablo aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir;

Sigorta bedelinin tespitinde, sigorta edilen meskenin yapı tarzı için aşağıda belirtilen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık

yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır. Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli 3’üncü maddede belirtilen azami teminat tutarından çok olamaz.

Yapı Tarzı	Sigorta Bedeli Hesabına Esas Metrekare Bedeli (TL)
Betonarme	9.884
Diğer	6.590

Bu Tebliğ yayımı tarihinden bir gün sonra 01.01.2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 31.12.2025 tarihli Resmî Gazete’de Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2026 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 10801) yayımlandı.

31.12.2025 tarih ve 33124 (5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 10801 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2026 Yılında Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranlarına İlişkin Karar yürürlüğe konuldu.

Yürürlüğe konulan kararda özetle;

- Yeni riskler teminat altına alındı,
- Don riskinde güçlü koruma sağlandı,
- Sebzelerde esnek sigorta getirildi,
- Köy bazlı verim sigortası genişledi,
- Temel sigorta paketi getirildi,
- Prim desteği kapsamı genişletildi ve oran yükseltildi.

- Hak Sahiplerince Aranmayan Paralarda Parasal Sınırlar güncellendi.

Özel Hukuk Hükümlerine Tabi Sigortalar Kapsamında Hak Sahiplerince Aranmayan Paralar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında 2025 yılında yapılan değişiklik ile; hak sahiplerince talep edilmeyen tutarlara ilişkin olarak uygulanacak parasal sınırların, her yılın Ocak ayında; Güvence Hesabı tarafından TÜİK’in açıkladığı yıllık Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) değişim oranına göre güncellenmesi ve duyurulması hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda, 2026 yılı için TÜFE artış oranı olan %30,89 dikkate alınarak:

Kriter	Eski Alt Sınır	Güncel Alt Sınır (2026)
Hak sahiplerinin kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile bilgilendirilmesi gereken alt sınır	100,00 TL	130,90 TL
İadeli taahhütlü mektup ile bilgilendirme yapılması gereken alt sınır	1.000,00 TL	1.308,90 TL

Sigorta ve emeklilik şirketlerince, Güvence Hesabı'na yapacakları aktarımlarda 2026 yılı için geçerli olan bu güncel tutarları esas almaları gerekmektedir.

Yönetmelik kapsamında aktarılması gereken tutarların aktarılmaması halinde Güvence Hesabı'na aktarım yapmayan sigorta ve emeklilik şirketlerince bu tutar, aktarım yapılması gereken tarihten itibaren ticari işlerde kullanılmak maksadıyla belirlenen avans faiz oranı üzerinden hesaplanan temerrüt faizi yürütülerek ödenir.

2025 İlk Çeyrekte İz Bırakan Kararlar;

- İtirazın iptali davasının takip talebiyle sıkı sıkıya bağlantılı olduğu ve takip talebinde borcun sebebinin gösterilmemesi usule aykırı olup itirazın iptali davasının usulden reddi gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 30.09.2024 tarihli 2024/935 E ve 2024/2653 K sayılı kanun yarına bozma kararında özetle; ilamsız icra takiplerinde 2004 sayılı İİK 58 ve 60. maddeleri gereği "borcun sebebinin" ödeme emrinde bulunması gerekmektedir. Yer almaması halinde, başlatılan icra takibinin usulüne uygun olmadığı buna bağlı olarak açılan itirazın iptali davasının da usulden reddine karar verilmesi gerektiği yönünde oy birliği ile karar verilmiştir.

İlgili Mevzuat;

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun "Takip talebi ve muhtevası" başlıklı 58. maddesinde;

"Takip talebi icra dairesine yazılı veya sözlü olarak ya da elektronik ortamda yapılır. Talepte şunlar gösterilir:

...

4. Senet, senet yoksa borcun sebebi;"

Aynı Kanunun "Ödeme emri ve muhtevası" başlıklı 60. maddesinde;

"Emir:

1. Alacaklının veya vekilinin banka hesap numarası hariç olmak üzere, 58 inci maddeye göre takip talebine yazılması lazım gelen kayıtları,"

Maddeleri gereği ilamsız icra takiplerinde; takip talebi ve icra emrinin nasıl düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Karar;

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 30.09.2024 tarihli 2024/935 E ve 2024/2653 K sayılı kanun yarına bozma kararında; "Davalının mülkiyeti kendisine ait olan aracın otoyol ücreti ödemeksizin ihlali geçişi nedeniyle davalı hakkında Ankara 17. icra Müdürlüğü'nün

2022/19255 E. sayılı takip dosyası ile icra takibi başlatıldığı, davalı borçlunun itirazı ile takibin durduğu, açılan itirazın iptali davasında davalı borçlunun cevap dilekçesinde "...takip talebi ve ödeme emri incelendiğinde takibe dayanak sebebin belirtilmediğini..." ifade ettiği, 2004 sayılı Kanun'un 58'inci ve 60'ıncı maddesi gereğince borcun sebebinin gösterilmesinin zorunlu olduğu, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 08.03.2022 tarihli ve 2019/(19) 11-718 E, 2022/274 K. sayılı ilamı ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 11.02.2020 tarihli ve 2017/19-2076 E., 2020/117 K. sayılı ilamında itirazın iptali davasının takip talebiyle sıkı sıkıya bağlantılı olduğu ve takip talebinde dayanan borç ve borcun sebebi ile bağlantılı asıl olduğu belirtildiği, bu anlamda borcun sebebinin gösterilmemesinin usule aykırı olduğu, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 25.12.2017 tarihli ve 2015/25167 E., 2017/9220 K. sayılı ilamı ve Dairemizin 15.01.2024 tarihli ve 2023/5182 E., 2024/170 K. sayılı ilamında belirtildiği üzere usulüne uygun takip talebi ve ödeme emri olmadığı anlaşıldığından Mahkemece davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi usul ve esasa aykırı olup bozmayı gerektirmektedir.

- 2918 sayılı KTK m.97 ile sigorta şirketine başvuru zorunluluğu getirilmişken; 6325 sayılı kanunda bazı uyuşmazlıklar için getirilen -TTK m.5/A- dava şartı arabuluculuk müessesesi uygulama alanı bulamaz.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 08.05.2024 tarihli 2023/12689 E ve 2024/4378 K sayılı kararında özetle; KTK m.97 kapsamında dava yoluna gitmeden önce sigorta kuruluşuna başvurunun zorunlu olması nedeni ile sigorta şirketinden ZMSS kapsamında talep edilen davalarda dava yoluna gitmeden önce zorunlu arabuluculuk şartının aranmadığı hususuna değinilmiştir.

İlgili Mevzuat;

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun m.97; "Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir. Sigorta kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyuşmazlık olması hâlinde, zarar gören dava açabilir veya 5684 sayılı Kanun çerçevesinde tahkime başvurabilir."

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun m.5/A; "(1) Bu Kanunun 4'üncü maddesinde ve diğer kanunlarda belirtilen ticari davalardan, konusu bir miktar para olan alacak, tazminat, itirazın iptali, menfi tespit ve istirdat davalarında, dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 08.05.2024 tarihli 2023/12689 E ve 2024/4378 K sayılı kanun yarına bozma **kararında;**

“KTK 97. madde değişikliği ile sigorta şirketine başvurunun dava şartı haline gelmesinin amacı zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamında dava yoluna gitmeden önce rizikonun gerçekleştiği konusunda bilgisi olmayan ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunulmasının sağlanması suretiyle taraflar arasındaki uyuşmazlığın yargıya taşınmadan çözülmesi böylece hem talepte bulunanın tazminat alacağına bir an önce kavuşmasının temini hem de yargının iş yükünün azaltılmasıdır. Öte yandan 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ile bazı hukuki uyuşmazlıklar yönünden bir yandan tarafların iradeleriyle kendi çözümlerini üretebilmeleri ve daha hızlı sonuç elde edebilmeleri, diğer taraftan da mahkemelerin iş yükünün azaltılması amacıyla yine mahkemeler aracı kılınarak bazı tür hukuk uyuşmazlıklarında alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak arabuluculuk müessesesi benimsenmiştir.

Hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yöntemi ile çözülmesi ihtiyari olmakla birlikte; 6325 sayılı Kanun’da 06.12.2018 tarihli 7155 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle, mahkemelerin iş yükünün azaltılması için bazı tür uyuşmazlıklar için mahkemeye başvurmadan önce bir dava şartı olarak “zorunlu arabuluculuk” şartı getirilmiştir. Bu bağlamda aynı kanun ile 6102 sayılı TTK’nın 5/A maddesi ile getirilen düzenlemede konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulması bir dava şartı olarak kabul edilmiştir. Ne var ki karayolları motorlu araçlar zorunlu mali mesuliyet sigortası 2918 sayılı Kanun ile düzenlendiğinden karayolları motorlu araçlar zorunlu mali mesuliyet sigortasına karşı açılacak davalar zorunlu arabuluculuk dava şartına tabi değildir.

- **KTK m.97 ile sigortacıya karşı dava açabilmesi için başvuruda bulunulması şartı getirilmiştir. Tahkimin veya başka alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının zorunlu kılındığı durumlarda arabuluculuğa başvuru, dava şartı olarak uygulanmayacaktır. Bu durumda arabuluculuk ücretinden sigorta şirketinin sorumluluğu olmayacaktır.**

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi’nin 2022/2615 E., 2024/7426 K. 09/09/2024 tarihli kararında özetle; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 97. maddesi ile trafik kazası sonucu zarar gören kişilerin sigortacıya karşı dava açabilmesi için aralarında bir uyuşmazlık çıkması gerektiği şartı düzenlenmiştir. Bu haliyle zarar görenin dava açmadan önce sigortacıya başvuru dava şartı alternatif uyuşmazlık çözüm yolu olarak önümüze çıkmaktadır.

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’na eklenen 18/A maddesinin 18 inci Tahkimin veya başka alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının zorunlu kılındığı durumlarda arabuluculuğa başvuru dava şartı olarak uygulanmayacaktır.

Dava açmadan önce sigortacıya başvuru dava şartının yerine getirildiği, artık zorunlu arabuluculuk hükümlerinin uygulanamayacağı bu itibarla yargılama gideri olarak arabuluculuk masraflarının davalıya yükletilemeyeceği gözetilmeksizin yazılı şekilde karar verilmesi bozma sebebi sayılmıştır.

İlgili Mevzuat;

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun m.97; “Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir. Sigorta kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyuşmazlık olması hâlinde, zarar gören dava açabilir veya 5684 sayılı Kanun çerçevesinde tahkime başvurabilir.”

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’nun m.18/A; “(18) Özel kanunlarda tahkim veya başka bir alternatif uyuşmazlık çözüm yoluna başvurma zorunluluğunun olduğu veya tahkim sözleşmesinin bulunduğu hâllerde, dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümler uygulanmaz.”

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi’nin 2022/2615 E., 2024/7426 K. 09/09/2024 tarihli kararında; TTK’nın 5/A maddesi ile konusu para alacağına ilişkin ticari davalarda arabulucuya başvurulması dava ön şartı olarak düzenlenmişken 26.04.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6704 sayılı Kanun’un 5 inci maddesi ile Karayolları Trafik Kanunu’nun 97 nci maddesinde yapılan değişiklik ile;” zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir. Sigorta Kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyuşmazlık olması halinde zarar gören dava açabilir veya 5684 sayılı Kanun çerçevesinde tahkime başvurulabilir.” ifadesi ile zorunlu mali sorumluluk sigortasına karşı açılacak davalarda dava açmadan önce sigortacıya yazılı başvuru yapılması ve bu süre içinde hiç cevap verilmemesi veya verilen cevabın zarar görenin talebini karşılamaması halinde yani zarar gören ile sigortacı arasında uyuşmazlık çıkmasından sonra dava açılabilceği düzenlenmiştir.

Bu düzenleme ile sigortacıya başvuru bir dava şartı olarak getirilmiştir. Bir başka deyişle Karayolları Trafik Kanunu’nun 97’nci maddesi ile trafik kazası sonucu zarar gören kişilerin sigortacıya karşı dava açabilmesi için aralarında bir uyuşmazlık çıkması gerektiği şartı düzenlenmiştir. Buna göre zarar gören öncelikle tazminat taleplerini sigortacıya iletecek ve böylece

uyuşmazlığı kendi aralarında çözmeye çalışacaklardır. Bu haliyle zarar görenin dava açmadan önce sigortacıya başvuru dava şartı alternatif uyuşmazlık çözüm yolu olarak önümüze çıkmaktadır. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'na eklenen 18/A maddesinin 18 inci fıkrasında "Özel kanunlarda tahkim veya başka bir alternatif uyuşmazlık çözüm yoluna başvurma zorunluluğunun olduğu veya tahkim sözleşmesinin bulunduğu hâllerde, dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümler uygulanmaz." ifadesi ile dava şartı olarak arabuluculuğun sınırları özel kanunlarda tahkim ve başka alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına başvurunun zorunlu olması ile çizilmiştir.

Bir başka deyişle tahkimin veya başka alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının zorunlu kılındığı durumlarda arabuluculuğa başvuru dava şartı olarak uygulanmayacaktır.

Bölge Adliye Mahkemesince, davalı tarafın davada haksız olduğu dolayısıyla zorunlu arabuluculuk masraflarından davalının sorumlu olacağı gerekçesiyle arabuluculuk giderlerinin davalıdan tahsiline şeklinde hüküm kurulmuş ise de yukarıda açıklandığı üzere, trafik kazası sonucu davacının tazminat taleplerini öncelikle sigortacıya ilettiği, bu haliyle dava açmadan önce sigortacıya başvuru dava şartının yerine getirdiği, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'na eklenen 18/A maddesinin 18 inci fıkrasına göre artık zorunlu arabuluculuk hükümlerinin uygulanamayacağı bu itibarla yargılama gideri olarak arabuluculuk masraflarının davalıya yükletilemeyeceği gözetilmeksizin yazılı şekilde karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

- İkame araç bedeli, zarar veren aracın işleteninden talep edilebilir. Yargıtay'ın güncel ve yerleşik içtihatlarına göre, zarar veren aracın işleteninden ikame araç bedeli talep etmek için araç kiraladığına ilişkin fatura veya ödeme dekontu sunulma zorunluluğu yoktur.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 29.09.2022 tarihli 2021/26777 E ve 2022/11236 K sayılı kanun yarına bozma kararında özetle; Trafik kazası sonucu onarım sürecinde aracın kullanımından mahrum kalan kişi, ikame araç kiralamamış veya araç kiraladığına dair belgeyi sunmamış olsa da araç mahrumiyet bedelini talep edebilir. Yanılgılı değerlendirme ile davacının talebinin objektif kriter ve delillerle ispatlanamadığı gerekçesiyle reddine karar verilmesi doğru görülmüştür.

İlgili Mevzuat;

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun m.50/2; "Uğranılan zararın miktarı tam olarak ispat edilemiyorsa hâkim, olayların olağan akışını ve zarar görenin aldığı önlemleri göz önünde tutarak, zararın miktarını hakkaniyete uygun olarak belirler."

Karar;

24 Şubat 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 29.09.2022 tarihli 2021/26777 E ve 2022/11236 K sayılı kanun yarına bozma kararında; Kural olarak haksız fiilden kaynaklanan tazminat davalarında gerçek zarar ilkesi geçerlidir. Zarar gören ancak haksız fiil sebebiyle uğradığı gerçek zararını haksız fiil sorumlularından isteyebilir. Olay tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 50'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca davacı tarafından araç kiraladığına dair belge veya ödeme belgeleri sunulmasa da hakim zararı belirleyebilir.

Bu durumda mahkemece, davacı aracında oluşan hasarın niteliğine göre makul tamir süresinin belirlenmesi, ihtiyaçları için aracı kullanamamaktan doğan ve bu süre içinde davacının (ikame araç) ödemesi gereken bedelin ne olacağı konularında alınan bilirkişi raporuna göre davacının araç mahrumiyet bedeli talebinin kabulüne karar verilmesi gerekirken, yanılgılı değerlendirme ile davacının bu talebini objektif kriter ve delillerle ispatlayamadığı gerekçesiyle reddine karar verilmesi doğru görülmüştür.

2025 İkinci Çeyrekte İz Bırakan Kararlar;

- Güvence Hesabı tarafından trafik kazasında yaralanan başvurana ödenen tazminatın, tescilsiz araç sürücüsünden rücu yoluyla tahsili davasında başvuranın maluliyetinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Güvence Hesabı tarafından başvurana yapılan ödemenin, sebepsiz zenginleşme kapsamında iadesine karar verilmiştir.

Özet;

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi'nin 2022/238 E ve 2025/423 K 20.03.2025 tarihli kararında özetle; Somut olayda, Kurum tarafından hasar başvuru aşamasında davalıya sürekli sakatlık tazminat ödemesi yapılmıştır. Davalıya ödenen tazminatın dava dışı araç sürücüsünden rücu yoluyla tahsili için yargı yoluna gidilmiştir. Yargılama aşamasında maluliyete ilişkin alınan raporda da davalının sürekli maluliyetinin bulunmadığının bildirilmesi üzerine dava dışı araç sürücüsü ile taraf olunan davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı Kurum da davalıya ödenen bedelin sebepsiz zenginleşme hükümlerince iadesi için davalı aleyhine başlattıkları takibe davalı tarafça haksız olarak itiraz edildiğini belirterek itirazın iptali ile takibin kaldığı yerden devamına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

İlk derece mahkemesince davacı Güvence Hesabı kendi iradesine dayalı olarak yaptığı ödemeyi "kendisini borçlu sanarak" yapmış olduğunun kabulü mümkün değildir. Dolayısıyla davacının yaptığı ödemenin istirdadı mümkün

olmadığından davanın reddine karar verilmesi üzerine istinaf kanun yoluna gidilmiş; mahkemece Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin "Ödemelerin İadesi" başlıklı 20. Maddesi gereğince hasar dosyasının içeriği itibarıyla davacı tarafından ödemenin kendisini borçlu sanarak yapıldığı ve dolayısıyla iadesinin istenebileceği sonucuna ulaşılarak davayı oy birliği ile kabul etmiştir.

İlgili Mevzuat;

Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin "Ödemelerin iadesi" başlıklı 20. Maddesinin birinci fıkrasında;

"Hak sahipleri, sorumlulardan uğradıkları zararların tamamen veya kısmen tazmin etmeleri halinde, Hesaptan yapılan ödemeler nedeniyle sebepsiz zenginleşmeye yol açan tutarı beş iş günü içinde Hesaba iade etmekle yükümlüdür. Aksi takdirde, bu durumu öğrenen Hesap haksız kazanca yol açan ödemelerin gecikme faizi ile geri alınması için gereken yasal işlemleri başlatır."

Karar;

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi'nin 2022/238 E ve 2025/423 K 20/03/2025 tarihli kararında; "Dava, trafik kazasına bağlı cismani zarar nedeniyle ödenen tazminatın sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre istirdadı için başlatılan takibe yapılan itirazın iptali istemine ilişkindir.

Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin 9. maddesi uyarınca üçüncü kişiye ödenen tazminat, yönetmeliğin 16. maddesi gereğince rücu talep edilebilir. Güvence Hesabının rücu edebileceği tazminat tutarı, sürücünün kusur oranına ve zarar görenlerin gerçek zararına göre belirlenir. Söz konusu yasal dayanaklar uyarınca davacı Güvence Hesabı tarafından, davalıya ödenen tazminatın rücu tahsili için dava dışı araç sürücüsü aleyhine açılan Edirne 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2016/199 Esas sayılı dosyasında yapılan yargılama neticesinde davanın reddine karar verildiği, mahkeme ilamının İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi'nin 24.03.2021 tarihli 2019/571 Esas ve 2021/529 Karar sayılı ilamı ile istinaf isteminin reddine karar verilmek suretiyle kesinleştiği, davacı Güvence Hesabı tarafından kesinleşen bu ilam uyarınca davalıya fazla ödendiğini iddia ettiği tazminat tutarı için başlatılan takibe davalı tarafça itiraz edildiği, davacı tarafça da itirazın iptali için eldeki davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Güvence Hesabı Yönetmeliği'nin "Ödemelerin İadesi" başlıklı 20. maddesi "Hak sahipleri, sorumlulardan uğradıkları zararların tamamen veya kısmen tazmin etmeleri halinde, Hesaptan yapılan ödemeler nedeniyle sebepsiz zenginleşmeye yol açan tutarı beş iş günü içinde Hesaba iade etmekle yükümlüdür. Aksi takdirde, bu durumu öğrenen Hesap haksız kazanca yol açan ödemelerin gecikme faizi ile geri alınması için gereken yasal işlemleri başlatır" hükmünü içermektedir.

Hasar dosyasının incelenmesinde; davacı tarafça, davalı tarafın sunduğu Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi tarafından düzenlenen engelli sağlık kurulu raporunda tespit edilen tüm vücut fonksiyon kaybı oranı %8 üzerinden düzenlenen aktüer rapor, tedavi evrakları ve kazaya ilişkin soruşturma dosyası içeriği göz önünde bulundurularak ödeme yapıldığı anlaşılmıştır.

Somut olayda, davalı hak sahibinin, zararını ve kusur durumunu ispatlaması, dolayısıyla da hangi yönetmelik hükümleri uygulandığı belirsiz olan Edirne Sultan 1. Murat Devlet Hastanesi tarafından düzenlenen rapora göre yapılacak ödemenin iadesinin istenebileceğini bilmesi gerektiği, hasar dosyasının içeriği itibarıyla davacı tarafından ödemenin kendisini borçlu sanarak yapıldığı ve dolayısıyla iadesinin istenebileceği, kendisine yapılan ödeme ve işlemiş faizinden sorumlu olduğu göz önünde bulundurularak davanın kısmen kabulüne karar verilmesi gerekirken tümten reddine karar verilmesi isabetsiz olup, davacı vekilinin istinaf talebi bu nedenle yerindedir."

- Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası kapsamında talepte bulunulması durumunda kazanın şehirler arası taşıma sırasında gerçekleştiği dikkate alındığında taşımanın ücret karşılığı yapıldığı, ticari taşıma olduğu, ruhsatın yolcu taşımaya uygun olduğu, gibi birçok değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/13098 E ve 2024/12695 K. 11.12.2024 tarihli kararında özetle; Dava konusu kazanın Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Ferdi Koltuk Sigortası kapsamında değerlendirilmesi için yapılan taşımanın TTK ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında bir taşıma olması gereklidir.

Buna göre, davaya konu kazanın şehirler arası taşıma sırasında gerçekleştiği dikkate alındığında taşımanın ücret karşılığı yapıp yapılmadığı, ticari taşıma olup olmadığı, ruhsatın yolcu taşımaya uygun olup olmadığı, ticari taşımanın şartlarının bulunup bulunmadığı tartışılarak davalının sorumluluğunun belirlenmesi ve sonucuna göre değerlendirme yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

İlgili Mevzuat;

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun;

"Kapsam" başlıklı 2. maddesinin üçüncü fıkrasında;

"İl sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi il ve ilçe trafik komisyonları ile iş birliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere, belediye sınırları içerisindeki şehir içi taşımalar belediyelere bu

Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dahilinde bırakılabilir.”

“Tanımlar” başlıklı 3. maddesinde;

“Taşımacı: Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,”

“Taşımacının sorumluluğu” başlıklı 6. maddesinde;

“Yolcu ve eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile yolcu ve gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır. Yolcu taşımaları biletsiz veya taşıma sözleşmesiz, eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz.”

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun “Taşıyıcı” başlıklı 850. maddesinde;

“(1) Taşıyıcı, taşıma sözleşmesiyle eşya veya yolcu taşıma işini veya ikisini birlikte üstlenen kişidir. Eşya her türlü yükü de kapsar.

(2) Taşıyıcı, taşıma sözleşmesiyle eşyayı varma yerine götürmeyi ve orada gönderilene teslim etmeyi veya yolcuyu varma yerine ulaştırmayı; buna karşılık, eşya taşımada gönderen ve yolcu taşımada yolcu, taşıyıcıya, taşıma ücretini ödemeyi borçlanır.

(3) Taşıma işleri ticari işletme faaliyetidir.”

Şeklinde ifade edilmiştir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi’nin 2022/13098 E ve 2024/12695 K. 11.12.2024 tarihli kararında; “Davacı tarafça davacının yolcu olarak bulunduğu kazaya karışan aracın kaza tarihinde Karayolları Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Ferdi Kaza Koltuk Sigorta Poliçesi bulunmadığı iddiasıyla davalı Güvence Hesabına dava açılmış, davalı vekili kaza tarihinde taşımacılık sigortasının yürürlükte bulunmadığını bu nedenle müvekkilinin sorumlu tutulamayacağını savunmuştur. Uyuşmazlık Hakem Heyetince işin esasına girilerek davalının sorumluluğuna karar verilmiş ise de yapılan araştırma yeterli değildir.

Uyuşmazlık, davaya konu araç ve taşıma yönünden karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu ferdi kaza koltuk sigorta poliçesinin yaptırılmasının zorunlu olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Somut olayda kaza, 07.01.2019 tarihinde gerçekleşmiştir. Dosya kapsamında bulunan soruşturma evraklarından davaya konu taşımanın şehirlerarası taşıma olduğu anlaşılmaktadır.

Dava konusu kazanın Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Ferdi Koltuk Sigortası kapsamında değerlendirilmesi için

yapılan taşımanın TTK ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında bir taşıma olması gereklidir.

Buna göre, davaya konu kazanın şehirler arası taşıma sırasında gerçekleştiği dikkate alındığında taşımanın ücret karşılığı yapıp yapılmadığı ticari taşıma olup olmadığı, ruhsatın yolcu taşımaya uygun olup olmadığı, ticari taşımanın şartlarının bulunup bulunmadığı tartışılarak davalının sorumluluğunun belirlenmesi ve sonucuna göre değerlendirme yapılması gerekmektedir.”

- Kazaya karışan aracın çekme belgeli olduğu ve ZMSS yaptırma zorunluluğunun tespiti adına; kaza tarihi itibarıyla onarımla kullanıma uygun hale getirilip getirilmediği, aracın kullanılamaz hale gelmesinden kaynaklı çekme durumu bulunup bulunmadığı, aracın tescil kaydının olup olmadığı araştırılarak karar verilmesi gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi’nin 2023/4810 E ve 2023/12288 K. 20.11.2023 tarihli kararında özetle; Güvence Hesabının sorumluluğu için, zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırma zorunluluğu bulunduğu halde bu sigortası yapılmamış olan bir aracın üçüncü kişinin zararına sebep olması gerekmektedir. Zorunlu olan trafik sigortasının yaptırılması bakımından da her şeyden önce, sigortası yapılacak aracın kanun kapsamında kalan tescilli bir araç olması gereklidir.

Kaza tespit tutanağında kazaya karışan aracın trafikten çekilmiş ve menedilmiş olduğu ifade edilmekte iken zorunlu sigorta yaptırma yükümlülüğüne tabi araç olup olmadığı yönünde dosyada yeterli bilgi ve belgeler olmadan kabul kararı verilmesi hatalı olmuştur. Karar oy birliği ile bozulmuştur.

İlgili Mevzuat;

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun;

“Tescil belgesi ve tescil plakası alma zorunluluğu ile hurdaya ayrılan araçlar.” başlıklı 21. maddesinin birinci ve beşinci fıkrasında;

“Tescil edilen araçlar, "Tescil Belgesi" ve "Tescil Plakası" alınmadan karayollarına çıkarılamaz.”

“Hurdaya çıkarılmış araçların karayolunda sürülmesi yasaktır.”

“Belge ve plakaların araçlar üzerinde bulundurulması zorunluluğu.” başlıklı 23. Maddesinde;

“Araç tescil belgesi ve tescil plakasının, araç üzerinde uygun durumda bulundurulması zorunludur. ... Araç bilgileri doğrulanıncaya ve plaka uygun yere takılınca kadar araç trafikten menedilir.”

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/4810 E ve 2023/12288 K. 20.11.2023 tarihli kararında; "Güvence Hesabı'nın sorumluluğu için zorunlu olan trafik sigortasının yaptırılması bakımından da her şeyden önce, sigortası yapılacak aracın kanun kapsamında kalan tescilli bir araç olması gereklidir.

Dosyadaki belgelerin incelenmesinde, kolluk görevlilerince düzenlenen kaza tespit tutanağında kazaya karışan park halindeki traktörün trafikten çekilmiş ve menedilmiş bir araç olduğunu belirtildiği, yine Gökdere Vergi Dairesinden alınan belgeye göre traktörün kaza tarihinden önce 28.12.2015 tarihinde trafikten çekildiği, kaza tarihindeki sahibinin dava dışı Ay... Do... isimli kişi olduğu anlaşılmıştır.

Bununla birlikte davaya konu traktörün kaza tarihinde hurda durumunda olup olmadığı, kaza tarihi itibarıyla onarımı kullanıma uygun hale getirilip getirilmediği hususlarını gösteren yeterli bilgi ve belgenin dosya kapsamında bulunmadığı, hurda belgeli araç ile ilgili durum hakkında ilgili Emniyet Müdürlüğü'nden temin edilmiş PolNet (Polis Bilgi Sistemi) sorgusuna ilişkin bir evrakın da dosyaya sunulmadığı anlaşılmıştır, itiraz Hakem Heyetine davalı Güvence Hesabı tarafından kazaya karışan aracın tescil kaydının olmadığı ve hurdaya ayrıldığı iddiası üzerinde yeterince araştırma yapılmadan karar verildiği görülmüştür.

Şu durumda, itiraz Hakem Heyetince, aracın kullanılamaz (hurda) hale gelmesinden kaynaklanan bir trafikten çekme durumu bulunup bulunmadığı, hurda belgeli araçların yeniden trafiğe tescil edilemeyeceği, aracın tescil kaydının olup olmadığı hususları üzerinde durularak yukarıda açıklanan belgelerin dosyaya kazandırılması suretiyle söz konusu traktörün kaza tarihi itibarıyla sigorta ettirilebilecek ve zorunlu trafik sigortası yaptırması gerekli araçlardan olup olmadığı araştırılarak sonucuna göre karar verilmesi gerektiğinin yazılı olduğu şekilde eksik inceleme ile hüküm tesis edildiği görülmüş kararın bu nedenle bozulması gerekmektedir."

- **Karayolları Motorlu Araçlar ZMSS Genel Şartların B.4-f bendine göre kaza yerinin terk edilmesi halinin salt maddi hasarlı trafik kazalarında da rücu sebebi olduğuna karar verilmiştir.**

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2024/11202 E ve 2025/2473 K 13.02.2025 tarihli kararında özetle; Başvurucu, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (ZMSS) Genel Şartlarının B.4/f bendine dayalı olarak sigorta akidi aleyhine açılan rücu tazminat davalarında olay yerini terk halinde maddi hasar taleplerinin istenip istenemeyeceği hususunda bölge adliye mahkemeleri kararları arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi amaçlı talepte bulunmuştur.

Bahse Genel Şartlarının B.4-f maddesi metni çok iyi kaleme alınmamış olmakla birlikte, madde metninden, maddi ya da bedeni hasara neden olan tüm trafik kazalarında olay yerini terk ile kazanın oluş koşullarına ilişkin gerekli belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranılması hallerinde sigortacının üçüncü kişilere yaptığı ödeme nedeniyle sigortalısına rücu edebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Böylelikle bölge adliye mahkemeleri kararları arasındaki görüş ve uygulama uyuşmazlıklarının bu şekilde giderilmiştir.

İlgili Mevzuat;

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Tazminatın azaltılması veya kaldırılması sonucunu doğuran haller:" başlıklı 95. Maddesinin ikinci fıkrasında;

"Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigorta ettirene başvurabilir."

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları'nın "Zarar Görenlerin Haklarının Saklı Tutulması Ve Sigortacının Sigortalıya Rücu Hakkı" başlıklı B.4 maddesinin f bendinde;

"Bedeni hasara neden olan trafik kazalarında sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin, tedavi veya yardım amaçlı sağlık kuruluşuna gitme, can güvenliği nedeniyle uzaklaşma gibi zorunlu haller hariç olmak üzere, olay yerini terk etmesi veya kaza tutanağı, alkol raporu vb. kazanın oluş koşullarına ilişkin gereken belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranması halinde" sigortalıya rücu edilir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2024/11202 E ve 2025/2473 K 13.02.2025 tarihli kararında; "01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının B.4-f maddesinde ise "Bedeni hasara neden olan trafik kazalarında sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin, tedavi veya yardım amaçlı sağlık kuruluşuna gitme, can güvenliği nedeniyle uzaklaşma gibi zorunlu haller hariç olmak üzere, olay yerini terk etmesi veya kaza tutanağı, alkol raporu vb. kazanın oluş koşullarına ilişkin gereken belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranması halinde" sigortalıya rücu edilebileceği düzenlenmiştir.

01.06.2015 tarihinden sonra düzenlenen zorunlu trafik sigorta poliçeleri bakımından uygulanmakta olan Karayolları Motorlu Araçlar ZMSS Genel Şartlarının B.4-f maddesi metni çok iyi kaleme alınmamış olmakla birlikte, madde metninden anlaşılması gereken, maddi ya da bedeni hasara neden olan tüm trafik kazalarında olay yerini terk ile kazanın oluş koşullarına

ilişkin gerekli belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranılması hallerinde sigortacının üçüncü kişilere yaptığı ödeme nedeniyle sigortalısına rücu edebilecek olduğudur. İstisnai durumlar ise "hariç" denilerek gösterilmiştir. Buna göre bedeni hasara neden olan trafik kazalarında sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin, tedavi veya yardım amaçlı sağlık kuruluşuna gitmesi, can güvenliği nedeniyle uzaklaşması gibi zorunlu hallerde sigortalı bu maddeden kaynaklanan rücu sebebinden kurtulacaktır. Olay yerini terkin zorunlu olduğu haller ve kazanın oluş koşullarına ilişkin gerekli belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranılması halleri sınırlı sayıda olmayıp örnek olarak sayılmıştır. Ancak istisnai haller madde metninin başına yazıldığı için sanki olay yerini terk etme hali sadece bedeni hasara neden olan kazalarda uygulanacakmış, maddi hasarlı kazalarda uygulama alanı yokmuş gibi bir anlama yol açmıştır. Oysaki bedensel hasarlı kaza olmasa dahi olay yerinin terk edilmesi halinde sigorta şirketinin belirtilen istisnalar haricinde sigortalısına rücu edebileceği kabul edilmiştir. Olay yerini terk ile içe rücu sebebi gerçekleşmiş olup olay yerini Genel Şartların B.4-f maddesinde sayılan haller ile benzer zorunlu nedenlerden biri nedeniyle terk ettiğini, dolayısıyla rücu sebebinin oluşmadığını ispat yükü ise sigortalıdadır. Sigortalı kaza yerini ancak Genel Şartların B.4-f maddesinde sayılan zorunlu nedenlerden biri nedeniyle terk ettiğini ispatlar ise rücu durumundan kurtulacaktır. Açıklanan nedenlerle Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (ZMSS) Genel Şartlarının B.4/f bendine göre kaza yerinin terk edilmesi halinin salt maddi hasarlı trafik kazalarında da içe rücu sebebi olduğu açıktır. Dolayısıyla uyuşmazlığın İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 11. Hukuk Dairesi, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 26. Hukuk Dairesi ve Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesi'nin ilgili kararlarına göre giderilmesi gerekir.

ZMSS Genel Şartlarının B.4/f bendine göre kaza yerinin terk edilmesi halinin salt maddi hasarlı trafik kazalarında da içe rücu sebebi olduğuna görüş ve uygulama uyuşmazlıklarının bu şekilde giderilmesine oy birliği ile karar verilmiştir."

2025 Üçüncü Çeyrek İz Bırakan Kararlar;

- AYM'nin CMK m.253/19'u konu alan iptal kararı sonrası CMK'daki yeni düzenleme ile uyuşmazlıklarda uzlaşma olması durumunda dikkat edilmesi gereken hususlar ve yargılamaya ilişkin belirleyici unsurlar sayılmış olup bu çerçevede araştırma yapılarak bir sonuca varılması gerekmektedir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/11615 E ve 2025/5938 K 16.04.2025 tarihli kararında özetle; Anayasa Mahkemesi'nin Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 253/19. maddesindeki tazminat davası yasağını iptal etmesi üzerine, 7531 sayılı

Kanun ile yapılan yeni düzenleme uzlaşma sürecinde zararların değerlendirilmesine ilişkin önemli bir değişiklik getirmiştir. Artık uzlaşma anında tespit edilemeyen veya sonradan ortaya çıkan zararlar için tazminat davası açılabilir. Bu kapsamda, yargılamada zararın uzlaşma anında kesin olarak belirlenip belirlenmediği, uzlaşmanın edimli olup olmadığı ve edimlerin hangi zarar kalemlerine karşılık geldiği hususlarının somut olay özelinde ayrıntılı biçimde incelenmesi gerekmektedir.

İlgili Mevzuat;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Uzlaştırma" başlıklı 253. maddesinin ikinci fıkrasında;

"Uzlaşmanın sağlanması halinde, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açamaz; açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılır. Şüphelinin, edimini yerine getirmemesi halinde uzlaşma raporu veya belgesi, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesinde yazılı ilam mahiyetini haiz belgelerden sayılır." Şeklinde ifade edilmiştir.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/11615 E ve 2025/5938 K 16.04.2025 tarihli kararında; "5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 253'üncü maddesinin (19) numaralı fıkrası uyarınca uzlaşmanın sağlanması hâlinde soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmayacağına dair kural, Anayasa Mahkemesinin 26.07.2023 tarihli ve 2023/43-141 E-K. sayılı kararıyla iptal edilmiştir. ... Anayasa Mahkemesinin iptal kararı üzerine 14.11.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7531 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesiyle CMK'nın 253'üncü maddesinin (19) uncu fıkrasının beşinci cümlesinin başına "Uzlaşmanın sağlanması halinde, uzlaşma anında tespit edilemeyen veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan zararlar hariç, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açamaz;" ibaresi eklenmiştir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ile anılan yasal düzenleme birlikte değerlendirildiğinde bahse konu hukuki süreç sonrasında uzlaşma hâlinde tazminat davası açılmayacağına ilişkin Dairemizin yerleşik uygulamasından dönülmesi zorunluluğu doğmuştur. Gerek Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesi, gerekse yeni yasal düzenleme ile getirilen istisna hükmü uyarınca somut olaydaki gibi bedensel zararlar söz konusu olduğunda maluliyet raporu ve aktüer hesabı incelemesi gibi teknik bazı verilere ihtiyaç duyulacağından, dava konusu eylemle ilgili olayın hemen akabinde ve soruşturmanın başında işlenen uzlaşma süreci içinde zararın sağlıklı şekilde belirlenebilmesi her zaman mümkün olamayacaktır. Bu aşamada, teknik birtakım verilerle ve ayrıntılı hesaplamalarla ortaya konulabilecek zararın uzlaşma anında tespit edilmesi mümkün olmadığından bu konuda araştırma yapılarak bir sonuca varılması gerekmektedir.

Bu itibarla İtiraz Hakem Heyetince;

- Uzlaşma sürecinde zararın kesin olarak belirlenip belirlenmediği veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan bir zarar olup olmadığı belirlenmeli,
- Zararın kesin olarak belirlenmesinden sonra uzlaşma yapılmış veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan bir zarar yoksa CMK'nın 253/19. maddesi gereğince davanın reddine karar verilmeli,
- Zararın kesin olarak belirlenmesi mümkün değil veya uzlaşmadan sonra ortaya çıkan bir zarar söz konusu ise davanın esası incelenmeli,
- Davanın esasının incelenmesi durumunda uzlaşmanın edimli olup olmadığının belirlenerek uzlaşma sürecinde ödenen edimin hangi zarar kalemine ilişkin olduğu da belirlenerek o zarar kalemine ilişkin hesaplanacak tazminattan güncellenerek mahsup edilerek bir karar verilmelidir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle taraflar arasında uzlaşma sağlandığı gerekçesi ile davanın reddi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir.”

- 04/06/2025 tarihinden önce verilen kararlar açısından, 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. Madde değişikliği kapsamında istinaf/temyiz incelemesi yapılabilir olup olmadığının belirlenmesinde dava tarihi değil, karar tarihi esas alınmalıdır.

Özet;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2024/10-205 E ve 2025/410 K 02.07.2025 tarihli kararında özetle; 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. maddesinde yapılan değişiklik, geçiş hükmü içermediğinden derdest davalara nasıl uygulanacağı belirsizdir. Ancak, kararın verildiği tarihte yürürlükte olan parasal sınırlara göre kanun yoluna başvuru imkânı değerlendirilmelidir.

Verildiği anda kesin olan bir karar, sonradan yürürlüğe giren düzenlemeyle kanun yoluna açık hâle getirilemez. Bu tür bir uygulama, kazanılmış haklara, hukuki güvenliğe ve adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ilkesine aykırılık oluşturur.

Ceza yargılamasından farklı olarak hukuk yargılamasında lehe düzenleme değerlendirmesi yapılamaz. Bu nedenle, kanun yolu değerlendirmesi karar tarihi itibarıyla her iki taraf açısından öngörülebilir koşullara göre yapılmalıdır.

Sonuç olarak, 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK Ek 1. maddesinin 2. fıkrasında yapılan değişiklik dava tarihi esas alınarak parasal sınırların belirlenmesini öngörse de geçiş hükmü içermemesi nedeniyle değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce verilmiş kararların kanun yoluna tabi olup olmadığının belirlenmesinde karar tarihi esas alınmalıdır.

İlgili Mevzuat;

7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi;

12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ek 1 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“(2) 200'üncü ve 201'inci maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hukuki işlemin yapıldığı, 341 inci, 362'nci ve 369 uncu maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında davanın açıldığı tarihteki miktar esas alınır.”

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun “Zaman bakımından uygulanma” başlıklı 448. maddesinde;

“Bu Kanun hükümleri, tamamlanmış işlemleri etkilememek kaydıyla derhâl uygulanır.”

Şeklinde ifade edilmiştir.

Karar;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2024/10-205 E ve 2025/410 K 02.07.2025 tarihli kararında; “Yapılan açıklamalar ışığında temyiz incelemesi için Hukuk Genel Kurulu önünde bulunan 08.03.2023 tarihinde verilen direnme kararı yönünden kararın miktar itibarıyla temyizi kabil olup olmadığının belirlenmesinde 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK'nın Ek 1. maddesinin 2. fıkrasında yapılan ve 04.06.2025 tarihinde yürürlüğe giren değişiklik karşısında dava tarihindeki parasal sınırların mı yoksa karar tarihindeki parasal sınırların mı esas alınacağı konusu irdelendiğinde; Bölge Adliye Mahkemesince verilen direnme karar tarihi itibarıyla temyiz hakkı doğmuş olup dolayısıyla ortada HMK'nın 448. maddesi anlamında tamamlanmış bir usul işlemi bulunmaktadır.

7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK'nın Ek 1. maddesinde yapılan değişikliğin ne şekilde uygulanacağı, başka bir deyişle derdest davalarda uygulanıp uygulanmayacağı yönünden bir geçiş hükmü de öngörülmemiştir. Öte yandan verildiği anda yürürlükte bulunan kanun hükümlerine göre miktar itibarıyla kesin olan yani temyiz yolu kapalı bulunan bir kararın sonradan yürürlüğe giren kanuni düzenleme kapsamında değişen parasal sınırlara göre kesin olup olmadığının değerlendirilmesine olanak bulunmamaktadır. Zira ortada tamamlanan ve kesin olmakla bir taraf yararına kesin hüküm etkisi ya da usulî kazanılmış hak yaratan bir hukuksal durum doğmuştur; oluşan bu hukuki durumun değişmezlik ve dokunulmazlık niteliklerini zedeleyecek şekilde yeni düzenleme çerçevesinde tekrar değerlendirmeye tabi tutulmasının kazanılmış haklara saygı, hukuki güvenlik, belirlilik ilkelerinin yanı sıra adil yargılanma hakkı kapsamında silahların eşitliği ilkesine de aykırı olacağı açıktır. Hukuk yargılamasında ceza yargılamasında olduğu gibi lehe-aleyhe düzenleme değerlendirmesi yapılması mümkün

olmadığı gibi yargılamanın taraflarının aynı haklara aynı ölçüde sahip olmasına göre kararın verildiği tarih itibarıyla her iki taraf açısından geçerli olan öngörülebilir koşullara göre değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu itibarla kararın verildiği tarih itibarıyla temyiz eden açısından kararı temyiz etme koşulları belirli; kararı temyiz etmeyen taraf açısından ise diğer tarafın temyiz etme koşullarını o tarih itibarıyla sağlayıp sağlamadığı öngörülebilir olmalıdır.

Neticeten eldeki davada 7550 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile HMK'nın Ek 1. maddesinin 2. fıkrasında yapılan değişiklik kapsamında kararın temyizi kabil olup olmadığının belirlenmesinde dava tarihinin esas alınmasının mümkün olmadığı, değişiklikten önceki düzenlemelere göre karar tarihi itibarıyla değerlendirme yapılması gerektiği sonucuna varılmakla Bölge Adliye Mahkemesince verilen direnme kararına karşı miktar itibarıyla temyiz yoluna başvurulması mümkün değildir.”

- **Kaza tarihi ve hemen sonrasında bilinen yaralanmaların, ilk maluliyet raporunda yer almamış olması, maluliyet artışı kapsamında değerlendirilemez. Maluliyet artışı yönünden değerlendirme yapılabilmesi için, maluliyetin hangi tarihte kesin olarak belirlenebilir hâle geldiğinin açık biçimde tespit edilmesi gerekmektedir.**

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/4782 E ve 2025/2147 K. 10.02.2025 tarihli kararında özetle; Davacı, trafik kazası sonucu maluliyetinde artış olduğunu ileri sürerek ek tazminat talebinde bulunmuştur. Davacıya daha önce aynı kazaya ilişkin maluliyet tazminatı ödenmiş ve bu karar kesinleşmiştir. Yeni raporda belirtilen nazal kemik fraktürü, eklem hareket kısıtlılığı ve yürüyüş bozukluğu gibi bulguların, ilk rapor tarihinde mevcut olduğu ancak değerlendirmeye alınmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle, söz konusu bulgular “gelişen durum” olarak kabul edilemez ve artan maluliyet iddiası hukuken değerlendirilemez.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/4782 E ve 2025/2147 K. 10.02.2025 tarihli kararında; “Davacı trafik kazası sonucu oluşan maluliyetinde artış olduğunu iddia ederek artan maluliyete ilişkin tazminat isteminde bulunmuştur. ... Gelişen durumun varlığı hâlinde gelişen durum yönünden yeniden dava açılabilmesi mümkündür. ... Bu itibarla; davacıdaki yaralanmanın hangi tarihli tedaviyle tamamen iyileştiği, iyileşme sonrası aynı yaralanma nedeniyle gelişen bir durumun bulunup bulunmadığı, varsa gelişen durumun hangi tarihte sona erdiği kesin olarak belirlenmelidir. ... Somut olayda davacı davaya konu kaza nedeniyle maluliyetinde artış meydana geldiğini belirterek iş bu başvuruyu yapmıştır. Bu başvurusuna Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı Başkanlığının 18.02.2022 tarihli raporunda kaza tarihinde yürürlükte olan Özürlülük Ölçütü,

Sınıflandırması ... hk Yönetmelik hükümlerine göre düzenlenmiş ve maluliyet oranının %21 olduğunu gösteren rapor eklenmiştir. Bu raporda maluliyet, sol femur fraktürü, sol tibia fraktürü, sol ulna proksimal fraktürü ve nazal kemikte oluşan fraktür nedeniyle belirlenmiştir. Davacının daha önce de Sigorta Tahkim Komisyonuna aynı kaza nedeniyle sürekli maluliyet istemli başvurusu bulunduğu ve bu başvuruya ekli raporda maluliyet oranının %14 olduğunun belirlendiği anlaşılmaktadır. Dosyaya ekli yukarıda açıklanan maluliyet raporda ilk raporda maluliyetin eksik belirlendiği nazal kemik fraktürünün maluliyet nedeni olmasına rağmen hiç dikkate alınmadığını, ortopedi ve travmatoloji notunda sadece kısıtlılığın hesaplandığı, kişideki eklem hareket kısıtlılığı ve yürüyüş bozukluğunun değerlendirilmediği belirtilmiştir.

İlk rapora göre belirlenen maluliyet oranı üzerinden sigorta yargılamasında sürekli maluliyet tazminatı belirlenmiş, söz konusu kararlar kesinleşmiştir. Bu durumda ilk raporda belirtilen %14 maluliyet oranı kesinleşmiştir. Artık davacının yaralanması dolayısıyla ilk raporda dikkate alınmamış olduğu anlaşılan nazal kemik fraktürü, kişideki eklem hareket kısıtlılığı ve yürüyüş bozukluğu nedeniyle maluliyet belirlenmesi mümkün değildir. Bu yaralanmalar gelişen durum olarak kabul edilerek artan maluliyet belirlenemez.”

- **Davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle müterafik Kusur nedeni ile takdiri indirim yapılarak davanın kısmen reddine karar verildiğinden davalı yararına reddedilen kısım için vekalet ücretine hükmedilmesi gerekir.**

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/8445 E ve 2024/5919 K. 10.06.2024 tarihli kararında özetle; Davacı lehine hesaplanan tazminattan, müterafik kusur nedeniyle %20 oranında indirim yapılmış ve bu indirim doğrultusunda hüküm kurulmuştur. Davanın davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum nedeniyle davanın kısmen reddine karar verilmiş olmasına rağmen, davalı lehine vekâlet ücreti takdir edilmemesi hatalıdır. Ancak bu eksiklik yeniden yargılamayı gerektirmediğinden, karar HMK m. 370/2 uyarınca düzeltilerek onanmıştır. (Benzer nitelikteki kararlar; Yargıtay 4. HD., E. 2024/863 K. 2024/2388 T. 4.3.2024, Yargıtay 4. HD., E. 2024/6957 K. 2024/8396 T. 1.10.2024, Yargıtay 4. HD., E. 2023/12167 K. 2024/392 T. 15.1.2024, Yargıtay 4. HD., E. 2023/6042 K. 2023/8947 T. 11.9.2023)

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/8445 E ve 2024/5919 K. 10.06.2024 tarihli kararında; “Davacı lehine hesaplanan tazminattan, davacının müterafik kusuru nedeniyle Bölge Adliye Mahkemesi tarafından yapılan %20 oranında indirim sonucu belirlenen tazminat tutarı hüküm altına alınırken, davacı taraftan kaynaklanan zararı ağırlaştırıcı durum

nedeniyle davanın kısmen reddine karar verildiğinden, müterafik kusur indiriminden dolayı davalı yararına reddedilen kısım için vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken vekalet ücreti takdir edilmemiş olması doğru değildir. Ancak belirlenen bu hatanın giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370'nci maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca düzeltilerek onanması uygun görülmüştür."

2025 Son Çeyrek İz Bırakan Kararlar;

- Geçici iş göremezlik zararı bedensel zarar niteliğinde bir zarar türü olup sürekli sakatlık teminatı kapsamında değerlendirilmelidir. İtiraz Hakem Heyetinin geçici iş göremezlik zarar kalemini tedavi gideri klozundan karşılanmasına yönelik belirlemesi yerinde değildir.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/14422 E ve 2025/314 K 09.01.2025 tarihli kararında özetle; Geçici iş göremezlik zararı, sürekli sakatlık teminat limiti kapsamında değerlendirilmelidir; ancak İtiraz Hakem Heyeti bunu tedavi gideri klozu içinde ele alarak hatalı bir değerlendirme yapmıştır. Bu nedenle, tazminat toplamının sürekli sakatlık teminatını aşmaması gerektiği gerekçesiyle kararın bozulmasına hükmedilmiştir.

İlgili Mevzuat;

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları'nın Kapsama Giren Teminat Türleri başlıklı A.5 maddesinin c fıkrası;

Sakatlanma Teminatı: Üçüncü kişinin sürekli sakatlığı dolayısıyla ileride ekonomik olarak uğrayacağı maddi zararları karşılamak üzere, bu *(Genel Şartların Ek-2'sinde yer alan esaslara göre)* belirlenen tazminatları içeren teminattır. Trafik kazası nedeniyle mağdurun geçici iş göremezliği ve sürekli sakatlığı bu teminattan karşılanır.

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2022/14422 E ve 2025/314 K 09.01.2025 tarihli kararında; "Geçici iş göremezlik zararı bedensel zarar niteliğinde bir zarar türü olup kaza tarihinde trafik sigorta poliçesinin sakatlanma ve ölüme ilişkin teminat limitinin 330.000,00 TL, sağlık gideri teminat limitinin ise 330.000,00 TL olarak belirlendiği görülmektedir.

Dosyanın incelenmesinde, geçici iş göremezlik zarar kaleminin sürekli sakatlık teminat limiti içinde değerlendirilmesi gerekirken İtiraz Hakem Heyetinin geçici iş göremezlik zararına ilişkin talebin tedavi gideri klozundan karşılanmasına yönelik belirlemesinin yerinde olmadığı, limit aşımı yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, İtiraz Hakem Heyetince sürekli iş göremezlik ve geçici iş göremezlik tazminatı toplamının

kaza tarihindeki 330.000,00 TL sürekli sakatlık teminatını aşmayacak şekilde ele alınması ve bu doğrultuda karar verilmesi gerekirken yanılığlı değerlendirmeye yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmemiş bozmayı gerektirmiştir."

- Davacının aynı uyuşmazlığa ilişkin birden fazla dava açarak davalıyı icapsız yere her dava dosyası için ayrı vekalet sözleşmesi yapmak zorunda bırakmak, ilave masraf ve gereksiz emek yüküne sokması, mahkemeye erişim hakkının kötüye kullanılması ve yargısal taciz niteliğindedir. Tek davaya konu olabilecek uyuşmazlıkların zincirleme davalara konu edilmesi usul ekonomisi ilkesine aykırılık teşkil eder.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/9773 E ve 2025/5472 K 09.04.2025 tarihli kararında özetle; Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesi, herkesin haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüst ve makul davranmasını öngörür, hakkın kötüye kullanılmasını ise hukuk koruması dışı bırakır. Bu dürüstlük ilkesiyle birlikte Anayasa'nın 141. maddesi ile HMK'nın 30. maddesi, davaların makul sürede, en az masrafla sonuçlanmasını ve gereksiz yargılamanın engellenmesini zorunlu kılar. Aynı konuda tek davaya konu olabilecek uyuşmazlıkların zincirleme davalara konu yapılması hem hakkın kötüye kullanımı hem de usul ekonomisine aykırılık oluşturduğundan; dosyaların tekrar incelenip vekâlet ücreti açısından yeniden değerlendirilmesine karar verilmesi için kararın bozulması gerekmiştir.

İlgili Mevzuat;

Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) "Dürüst davranma" başlıklı 2. maddesi;

"Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz."

Anayasa'nın 141/son maddesi; "Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir."

Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Usul ekonomisi ilkesi" başlıklı 30. maddesi; "Hâkim, yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sağlamakla yükümlüdür."

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 2023/9773 E ve 2025/5472 K 09.04.2025 tarihli kararında; "Türk Medeni Kanunu'nun "Dürüst davranma" başlıklı 2. maddesinde; "Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz." hükmüne yer verilmiştir. Dürüst

davranma bir hak sahibinin hakkını kullanırken veya bir borçlunun borcunu yerine getirirken iyi ve doğru hareket etmesi yani dürüst, tutarlı, makul, fiilinin neticesini bilen, orta zekâlı her insanın benzer hadiselerde takip edeceği yolu tercih etmesidir. Objektif iyi niyet olarak da tanımlanan ve dürüstlük kuralını düzenleyen TMK'nın 2. maddesi, bütün hakların kullanılmasında dürüstlük kuralı çerçevesinde hareket edileceğini ve bir kimsenin başkasını zararlandırmak ya da güç duruma sokmak amacıyla haklarını kötüye kullanmasını Kanunun korumayacağını belirtmiştir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen, hakkın kötüye kullanılması yasağı kuralının amacı, hâkime özel ve istisnai hâllerde (adalete uygun düşecek şekilde) hüküm verme olanağını sağlamaktadır.

Diğer yandan, Anayasa'nın 141/son maddesi; "Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir", Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Usul ekonomisi ilkesi" başlıklı 30. maddesi ise; "(1) Hâkim, yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sağlamakla yükümlüdür." hükümlerini içermektedir. Usul ekonomisi ilkesi; uyuşmazlıkların en az giderle, en makul sürede ve en az emekle çözümü ve gereksiz yere dava açılmasının engellenmesi şeklinde açıklanmaktadır. Öte yandan usul ekonomisi ilkesi, madde gerekçesinde de belirtildiği üzere Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) 6. maddesindeki adil yargılanma hakkı ile doğrudan ilgilidir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), sözleşmenin tarafı devletlerin hukukî sistemlerini, AİHS şartlarına uyacak şekilde düzenlemekle görevli olduğunu belirtmiştir Usul ekonomisi ilkesinde amaç; adil yargılanma hakkının en önemli unsurlarından olan "yargılamanın makul bir süre içinde" bitirilmesidir. Taraflar arasındaki uyuşmazlık (çekişme), bir dava ile mahkeme önüne getirildikten sonra, artık kamu yararı alanına girmiş demektir. Davanın çabuk ve basit bir biçimde görülmesinde, tarafların olduğu kadar toplumun (kamunun) da yararı vardır.

...
Açıklanan gerekçeler çerçevesinde; davacının gerçek zarar kalemlerini öğrendikten sonra ikinci ve üçüncü kez dava açarak; davalıyı icapsız yere her dava dosyası için ayrı vekalet sözleşmesi yapmak zorunda bırakmak, ilave yargılama giderine yol açmak, keza gereksiz yere emek ve mesai harcamasına sebebiyet vermek, mahkemeye erişim hakkının kötüye kullanılması kapsamında değerlendirilmesi gereken, "yargısal taciz"(TDK Sözlük: taciz: yıldırma, tedirgin etme) mahiyetindedir. Diğer yandan en ziyade tek davaya konu olabilecek uyuşmazlıkların zincirleme davalara konu yapılması usul ekonomisi ilkesinin de ihlali niteliği taşımaktadır."

Davacı vekili tarafından aynı kazaya ilişkin açılmış dosyaların celp edilip incelenmesi ve yukarıda açıklanan hususlarda değerlendirilerek davacı lehine hükmedilecek vekalet ücreti bakımından tekrar bir değerlendirme yapılması amacıyla kararın bozulması gerekmiştir."

- Sigorta şirketleri tarafından sigortalı akidi aleyhine açılan rücu tazminat davalarında, sorumluluk için illiyet bağının bulunması zorunlu olduğundan, kazanın münhasıran alkolün etkisi altında gerçekleşmesinin aranması gerekmektedir. Bölge Adliye Mahkemeleri arasında çıkan hukuki uyuşmazlığın bu şekilde giderilmesine karar verildi.

Özet;

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2025/2402 E ve 2025/4431 K 23.06.2025 tarihli kararında özetle; ZMSS Genel Şartları'nda 01.06.2015'te yapılan değişiklikle B.4.c bendinde, aracın uyuşturucu madde veya mevzuatta belirlenen seviyenin üzerinde alkollü kişilerce kullanılması sırasında meydana gelen zararlar için sigortacıya rücu imkânı tanınmıştır. Ancak sorumluluk hukukunun temel ilkesi olan illiyet bağı, Anayasa ve TBK hükümlerine dayanır; bu nedenle kanundan sonra gelen ZMSS Genel Şartlarının bu ilkeyi bertaraf eden hükmü normlar hiyerarşisi gereği uygulanamaz. Kanuna aykırı ikincil düzenlemelerin geçerli bir genel şart olarak kabulü hukuka uygun değildir. Yargıtay'ın yerleşik içtihadına göre, hasarın teminat dışı kalabilmesi için kazanın münhasıran alkolün etkisi altında gerçekleşmiş olması gerekir; sürücünün salt alkollü olması tek başına yeterli değildir.

Bu çerçevede, ZMSS Genel Şartları B.4.c'ye dayalı rücu davalarında illiyet bağının aranacağı ve kazanın münhasıran alkol etkisi altında gerçekleşmiş olmasının zorunlu olduğu yönündeki Yargıtay çizgisinin korunması gerekmiştir. Böylelikle bölge adliye mahkemeleri kararları arasındaki görüş ve uygulama uyuşmazlıkları bu şekilde giderilmiştir.

İlgili Mevzuat;

Anayasa'nın 19/son maddesi; "Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir."

Türk Borçlar Kanunu'nun sorumluluk hukukunun genel prensiplerinin düzenlendiği 59 ve devamı maddeleri.

Karayolları Trafik Kanunu'nun "Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı" başlıklı 48. Maddesi; "Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri almış olan sürücüler ile alkollü olan sürücülerin karayolunda araç sürmeleri yasaktır."

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları'nın Zarar Görenlerin Haklarının Saklı Tutulması ve Sigortacının Sigortalıya Rücu Hakkı başlıklı B.4 maddesinin c fıkrası;

Aracın, uyuşturucu madde veya ilgili mevzuatta belirlenen seviyenin üzerinde alkollü içki almış kişilerce veya aynı mevzuatta alkollü içki alamayacağı belirtilen kişilerce alkollü içki alınmak suretiyle kullanılması sırasında meydana gelen zararlar,

Karar;

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2025/2402 E ve 2025/4431 K 23.06.2025 tarihli kararında; "Mülga 12.08.2003 tarihli ZMMS Genel Şartları'nın "Zarar Görenlerin Haklarının Saklı Tutulması ve Sigortacının İşletene Rücu Hakkı" başlıklı B.4. maddesinin (d) bendinde, "...Tazminatı gerektiren olay, işletenin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin uyuşturucu veya keyif verici maddeler almış olarak aracı sevk ve idare etmeleri esnasında meydana gelmiş veya olay, yukarıda sayılan kişilerin alkollü içki almış olmaları nedeni ile aracı güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş bulunmalarından ileri geliyorsa" sigortacının, sigorta ettirene rücu edebileceği düzenlenmesine yer verilmişken, 01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren ve halen yürürlükte olan ZMSS Genel Şartları'nın değişik B.4.c bendinde "Aracın, uyuşturucu madde veya ilgili mevzuatta belirlenen seviyenin üzerinde alkollü içki almış kişilerce veya aynı mevzuatta alkollü içki alamayacağı belirtilen kişilerce alkollü içki alınmak suretiyle kullanılması sırasında meydana gelen zararlar" için sigortalıya rücu edilebileceğinin düzenlendiği görülmektedir.

Söz konusu mevzuat hükümlerinin halen yürürlükte bulunan değişik hallerinde, eski hükümlerde yer verilen "güvenli sürüş yeteneğini kaybetme" ibaresine yer verilmediği görülmektedir.

...

2918 sayılı KTK'nın anılan hükümleri, sorumluluk hukukuyla ilgili düzenlemeler değil, cezai ve idari yaptırıma ilişkin düzenlemeler getirmektedir. Diğer bir ifade ile anılan Kanun hükümleri tehlike suçunu ve kabahat oluşturan eylemleri düzenlemektedir. 2918 sayılı KTK'nın hem eski hem de yürürlükte olan düzenlemelerine göre tehlike suçunun oluşması için kazanın alkolün etkisinde oluşması gerekmektedir. Diğer bir ifade ile kişinin alkollü haliyle kaza arasında nedensellik bağının bulunması gerekmektedir. Kabahat oluşması için salt alkollü olmak yeterli kabul edilmelidir. Zira salt alkollü olmak soyut tehlike oluşturmaktadır. Uyuşmazlığın ait olduğu sorumluluk hukukunda ise durum farklıdır.

Kişî hürriyeti ve güvenliğini düzenleyen Anayasa'nın 19. maddesinde belirtilen esaslar dışında bir muameleye maruz kalan kişilerin uğradıkları zararların giderimi sorumluluk/tazminat hukukunun genel prensiplerine göre devletçe giderileceği anılan hükmün son fıkrasında düzenlenmiştir. Bu hükümden hareketle her türlü zararın gideriminin hukukî dayanağının sorumluluk hukukunun genel prensipleri olduğunun kabulü gerekir. Söz konusu prensipler Türk Borçlar Kanunu'nda (TBK) genel olarak düzenlenmiştir. Uyuşmazlık konusu haksız fiil niteliğinde olan trafik kazası olup ilgili prensipler TBK'nın 59 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Uyuşmazlığın çözümünde esas alınması gereken prensip ise "illiyet" bağıdır. Bu bağ, hukukî sonuç ile sonucu ortaya çıkaran olgular arasındaki bağı belirten hukukî bir terimdir. Diğer bir ifade ile illiyet, nedeni sonuca bağlayan bağıdır. Hem ceza hukukunda hem de sorumluluk hukukunda bir kişinin sorumlu tutulabilmesi için illiyet bağının varlığı

aranır. Diğer bir ifade ile sorumlu tutulabilme neden-sonuç ilişkisinin kurulmasına bağlıdır. Somut olayda ise illiyet bağı, alkolle trafik kazası arasında kurulmalıdır. Bu bağlamda illiyet bağının varlığından söz edebilmek için, alkollü olmakla trafik kazası arasında ilişki kurulması gerekir. Bu ilişki ancak trafik kazasının alkolün etkisiyle meydana gelmesi ile kurulabilir.

Sorumluluk hukukunun prensiplerinden olan bu ilkenin dayanağı Anayasa ve TBK hükümleridir. O nedenle, normlar hiyerarşisinde kanundan sonra gelen ZMMS Genel Şartlarının bu ilkeyi bertaraf eden hükmünün kanun karşısında uygulama yeri bulunmamaktadır. Zira kanuna aykırı ikincil düzenlemelerdeki hükümlerin geçerli bir genel şart olarak kabulü hukuka uygun olamaz.

...

Sigortacının rücu edebilmesi için kazanın alkolün etkisinde meydana gelmiş olma şartının kabul edilmesi hem sorumluluk hukukunun genel prensipleri hem de hakkaniyet gereğidir.

Belirtmek gerekir ki, yeni düzenlemenin etkisi sadece ispat yükünerdir. Bu bağlamda, uyuşmazlık konusu yönünden önemli bir sorun trafik kazasının münhasıran alkolün etkisinde meydana gelip gelmediğinin ispat yükünün kimin üzerinde olduğu hususudur. Bunun tespiti için öncelikle ispat hükmü olan TTK'nın 1409. maddesi hükmünün mutlak olarak uygulanmasının hakkaniyete uygun olup olmadığının ortaya konulması gerekmektedir. Belirtmek gerekir ki; somut olayda ispatı gereken husus trafik kazasına sebep olan olgunun ispatıdır. Söz konusu olgu ise rizikodan farklı görülmelidir. O nedenle ispat yükünün tamamen sigortacı üzerinde bırakılması doğru olamaz. Bu durumda, sürücüdeki alkol miktarının mevzuatta öngörülen miktar da (1 promil) olması halinde ispat yükünün sigortacı üzerinde, anılan miktardan (1 promil) fazla olması halinde ise ispat yükünün sigortalı üzerinde olması hakkaniyete uygun olur. Diğer bir ifade ile sigorta şirketi, kaza yapan araç sürücüsünün KTK'nın 48. maddesinde belirtilen oranların üstünde alkollü olduğunu ispat etmesi ispat yükünü yerine getirmiş sayılması için yeterli olup bundan sonra, sigortalı, alkolün kazanın meydana gelmesinde etkisi olmadığını ispat ederek durumu lehine çevirebilir. Bu durumda illiyet bağının bulunmadığına ilişkin ispatsızlık riskini sigortalı/sigorta ettiren taşıyacaktır.

...

Bu itibarla yukarıda sayılan mevzuat hükümlerinde yapılan değişiklik sonrası "güvenli sürüş yeteneğini kaybetme" kavramına yer verilmemiş ise de sorumluluk hukukunun genel prensipleri nazara alınarak, alkollü durumla zararın doğumuna neden olan trafik kazası arasında uygun uygun illiyet bağı bulunması gerektiği (sonuç ile sonucu ortaya çıkaran olgu arasındaki neden sonuç ilişkisi bulunması gerektiği) yönündeki genel ilkedен hareketle 2918 sayılı KTK'nın 48/1 hükmünün 11.06.2013 tarihindeki değişiklikten sonra ve 01.06.2015 tarihinde yürürlüğe giren ve halen yürürlükte olan ZMSS Genel Şartları'nın B.4.c bendinde yapılan değişiklikten sonra da sigorta şirketleri tarafından sigortalı akidi aleyhine açılan rücu tazminat davalarında, sorumluluk için illiyet bağının

bulunması zorunlu olduğundan, kazanın münhasıran alkolün etkisi altında gerçekleşmesinin aranması gerektiğine yönelik Yargıtay içtihadının aynen korunması gerektiği kanaatine varılmakla, aşağıdaki şekilde karar verilmesi gerekmiştir.

Açıklanan nedenlerle, 01.06.2015 tarihli değişiklikten sonra ZMMS Genel Şartlarının B.4.c bendine dayalı olarak sigorta şirketleri tarafından sigortalı akidi aleyhine açılan rücu tazminat davalarında, kazanın münhasıran alkolün etkisi altında gerçekleşmesi gerektiğine, bölge adliye mahkemeleri kararları arasındaki görüş ve uygulama uyumsuzluklarının bu şekilde giderilmesine oy çokluğu ile karar verilmiştir.

- **Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunanların işleten gibi sorumlu tutulabilmesi için araç üzerindeki fiili hâkimiyetin kesin olarak teşebbüs sahibine geçmiş olması gerekir.** Kısa süreli basit onarımlar bu kapsamda değerlendirilmez. Dava konusu olayda, tamirhane sahibi ve sürücünün aynı kişi olup olmadığı, uzun süreli tamir için bırakılıp bırakılmadığı ve hâkimiyetin teşebbüs sahibine geçip geçmediği hususunda yeterli araştırma yapılmadan karar verilmesi isabetli bulunmamıştır.

Özet;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/11599 E ve 2024/3856 K 25.04.2024 tarihli kararında özetle; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 104/I maddesi uyarınca, bir motorlu araç; gözetim, bakım, onarım, alım-satım veya araçta değişiklik gibi mesleki faaliyetler için bir teşebbüse bırakıldığında, o teşebbüs sahibi "farazi işleten" sıfatıyla gerçek işleten yerine doğrudan sorumlu tutulur. Ancak bu hükmün uygulanabilmesi için araç üzerindeki fiili hâkimiyetin kesin ve net bir şekilde teşebbüs sahibine geçmiş olması gerekir; bu husus somut olayın özelliklerine göre dikkatle araştırılmalıdır. Dosyada tamircinin "farazi işleten" olarak sorumlu tutulabilmesi için; aracın hangi tamirhaneye, ne kadar süreyle bırakıldığı, sürücü ile tamirhane sahibinin aynı kişi olup olmadığı, hâkimiyetin gerçekten tamirhaneye geçip geçmediği gibi hususların irdelenmesi ve bu yönde kesin bir tespitin yapılması gerekir. Eksik incelemeyle bu detaylar belirlenmeden karar verilmesi isabetli olmamıştır. (Benzer nitelikteki karar; Yargıtay 4. HD., 2021/5436 E. 2021/8806 K.)

İlgili Mevzuat;

Karayolları Trafik Kanunu'nun "Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunanlar" başlıklı 104/I maddesi; "Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan teşebbüslerin sahibi, gözetim, onarım, bakım, alım – satım, araçta değişiklik yapılması amacı ile veya benzeri bir amaçla kendisine bırakılan bir motorlu aracın sebep olduğu zararlardan dolayı; işleten gibi sorumlu tutulur. Aracın işleteni ve araç için zorunlu mali sorumluluk sigortası yapan sigortacısı bu zararlardan sorumlu değildir."

Karar;

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 2023/11599 E ve 2024/3856 K 25.04.2024 tarihli kararında; "Karayolları Trafik Kanunu'nun 104/I. Maddesi gereği aracın gözetim, onarım, bakım, alım-satım, araçta değişiklik yapılması amacıyla motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan teşebbüslere bırakılması halinde, teşebbüsün sahibi işleten gibi (farazi işleten) sorumlu tutulurken, aracın gerçek işleteni (trafikte aracın adına kayıtlı olduğu kişi) ise zarardan sorumlu tutulmamaktadır.

Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan teşebbüs sahiplerinin işleten gibi sorumlu tutulabilmeleri için, araç üzerindeki hâkimiyetin eylemli olarak teşebbüs sahibine geçmiş olması gerekir. Bu durum, her somut olayın özelliğine göre ayrı değerlendirilmelidir. Kısa süreli basit onarımlar gibi kesinlikten uzak, duraksamalı durumlarda, hâkimiyetin geçtiği kabul edilmemelidir. Zira motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan kişilerin işleten gibi sorumlu tutulmalarının nedeni, bunların motorlu araç üzerindeki fiili hâkimiyetin kesin olarak sahibi bulunmalarından kaynaklanmaktadır.

Dosya kapsamından, aracın sürücüsünün kollukta alınan beyanında aracın tamir için bırakıldığı ve kaporta tamiri için götürüldüğü sırada kazanın gerçekleştiği belirtilmiştir.

2918 sayılı KTK'nun 104. madde hükmü uyarınca tamircinin gerçek işleten (malik) yerine sorumlu tutulabilmesi için, araç üzerindeki fiili hâkimiyetin kesin bir biçimde bu yere, yani tamirhaneye geçtiğinin ortaya konulması ve davalı tarafından kanıtlanması gerekmektedir. Bu durumda İtiraz Hakem Heyetince sigortalı aracın kaza tarihinde tamirhaneye bırakılıp bırakılmadığı, bırakıldı ise hangi tamirhaneye bırakıldığı, uzun süreli tamir için bırakılıp bırakılmadığı, tamirhane sahibi ile sürücünün aynı kişi olup olmadığı, bu suretle 2918 sayılı KTK'nun 104. maddesi kapsamında araç üzerindeki hâkimiyetin eylemli olarak teşebbüs sahibine geçip geçmediği yönünde araştırma yapılarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile karar verilmesi isabetli olmamıştır."

Saygılarımızla...